

Početna stranica > Pokretanje sudskog postupka > Pravna pomoć

Pravna pomoć

Zahvaljujući pravu na pravnu pomoć osobe koje nemaju dostatna financijska sredstva mogu podmiriti troškove sudskog postupka ili pravnog zastupanja. Sve države članice Europske unije (EU) imaju sustave pravne pomoći u građanskom i kaznenom postupku.

Zamislite da ste u sporu s nekim u svojoj zemlji ili inozemstvu i želite pokrenuti sudski postupak ili da se morate braniti u sudskom postupku koji je neka stranka pokrenula protiv vas. Zamislite da ste u svojoj zemlji ili inozemstvu optuženi za kazneno djelo i ne raspolazete financijskim sredstvima za plaćanje pravnog savjetovanja i/ili zastupanja pred kaznenim sudom. U svim tim slučajevima možete podnijeti zahtjev za pravnu pomoć.

Pravo na pravnu pomoć predviđeno je:

Europskom konvencijom o ljudskim pravima (EKLJP) – člankom 6. stavkom 3. točkom (c) EKLJP-a optuženiku se jamči pravo da ga besplatno zastupa odvjetnik ako ne raspolaze sredstvima da ga sam plati, u slučajevima kada je to u interesu pravosuđa.

Poveljom Europske unije o temeljnim pravima – člankom 47. Povelje predviđa se da se pravna pomoć treba osigurati onima koji ne raspolazu dostatnim sredstvima ako je ta pomoć potrebna radi osiguranja učinkovitog pristupa pravosuđu.

PRAVNA POMOĆ U GRAĐANSKOM POSTUPKU

Domaći sporovi

Sve države članice EU-a imaju sustav pravne pomoći. Ako ste u sporu s poduzećem, stručnom osobom, poslodavcem ili nekom drugom osobom u **zemlji u kojoj imate boravište** i ako ne raspolazete dostatnim financijskim sredstvima za plaćanje troškova sudskog postupka, možete na temelju važećih nacionalnih propisa podnijeti zahtjev za pravnu pomoć.

Nacionalni sustavi pravne pomoći u državama članicama znatno se razlikuju u pogledu koncepcije, organizacije i upravljanja. Kada je riječ o koncepcijama tih sustava, u nekim državama članicama svima je osiguran pristup pravnim uslugama i pravosuđu, dok je u drugima pravna pomoć dostupna samo najsiromašnijima.

Za detaljne informacije koje se odnose na određenu zemlju odaberite odgovarajuću zastavu.

Arhivirane stranice EJA-a (u građanskim i trgovačkim stvarima)

Prekogranični sporovi

Ako ste u sporu s poduzećem, stručnom osobom, poslodavcem ili nekom drugom osobom u **inozemstvu** i ako ne raspolazete dostatnim financijskim sredstvima za plaćanje troškova sudskog postupka, možete podnijeti zahtjev za pravnu pomoć u prekograničnom sporu.

Direktiva o pravnoj pomoći u prekograničnim sporovima donesena je radi olakšavanja pristupa pravnoj pomoći u građanskim i trgovačkim stvarima.

Direktivom je obuhvaćeno pravno savjetovanje prije pokretanja postupka radi postizanja nagodbe, pravna pomoć za pokretanje sudskog postupka i odvjetničko zastupanje pred sudom, te djelomično ili potpuno pokrivanje troškova sudskog postupka.

Da bi vam se odobrila pravna pomoć u prekograničnom sporu, morate ispuniti odgovarajuće obrasce zahtjeva za pravnu pomoć. Direktivom se predviđaju dva obrasca: obrazac zahtjeva za pravnu pomoć i obrazac prijenosa zahtjeva za pravnu pomoć. Obrasci su dostupni [ovdje](#) na svim jezicima EU-a.

PRAVNA POMOĆ U KAZNENOM POSTUPKU

Države članice u svom zakonodavstvu utvrđuju načine pružanja pravne pomoći u kaznenim postupcima koji su u njihovoj nadležnosti. Uskoro ćete na portalu e-pravosuđe moći pronaći detaljne informacije o ovoj temi.

Kada je riječ o prekograničnim predmetima, to područje još uvijek nije uređeno zakonodavstvom EU-a.

Posljednji put ažurirano: 11/05/2022

Stranicu održava Europska komisija. Informacije na ovoj stranici ne odražavaju nužno službeno stajalište Europske komisije. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest koja se odnosi na propise za autorska prava za europske stranice.

Pravna pomoć - Češka

1 Koji su troškovi povezani sa sudskim postupcima i tko ih obično mora snositi?

Općenito gledajući, troškove snose država, sudionici u postupku i ostale osobe uključene u postupak (ponajprije je riječ o troškovima pribavljanja dokaza). Troškovi imaju dvije svrhe – preventivnu i represivnu.

U Zakonu o parničnom postupku (dalje u tekstu „ZPP“) naveden je indikativan popis troškova koji mogu nastati u parničnim postupcima. To su novčani troškovi sudionika u postupku i njihovih zastupnika (npr. troškovi prijevoza, obroka i smještaja), sudske pristojbe, neostvareni prihodi sudionika u postupku i njihovih zastupnika, troškovi pribavljanja dokaza (npr. troškovi svjedokâ i vještakâ), naknade i novčani troškovi javnog bilježnika kao povjerenika suda, naknade i novčani troškovi upravitelja ostavine, troškovi sudskog tumača ili naknade za zastupanje, ako stranku zastupa odvjetnik, javni bilježnik ili patentni zastupnik. Troškovi mogu uključivati i povrat poreza na dodanu vrijednost ili naknadu posrednika. Međutim, nije riječ o konačnom popisu, te se stoga i drugi troškovi koje je sudionik platio a izravno su povezani sa sudskim postupkom mogu smatrati troškovima postupka.

Sudionici u postupku u pravilu snose osobne troškove i troškove svojih zastupnika. Ako se sudioniku u postupku za zastupnika ili skrbnika dodijeli odvjetnik, država snosi novčane troškove odvjetnika i naknadu za zastupanje te, ovisno o slučaju, dodjeljuje povrat poreza na dodanu vrijednost.

Plaćanje sudske pristojbe detaljno je uređeno Zakonom o sudskim pristojbama. U redovnom kontradiktornom postupku sudsku pristojbu obično plaća tužitelj. U Zakonu se navodi i koji su sudski postupci izuzeti kad je riječ o plaćanju sudske pristojbe (npr. postupci u pitanjima skrbništva, postupci u pogledu pravne skrbi za maloljetne osobe, postupci za posvojenje djeteta, postupci u pogledu uzajamnih obveza uzdržavanja roditelja i djece, ostavinski postupci u prvom stupnju, postupci u pogledu poslovne sposobnosti).

Važno je razlikovati obvezu plaćanja troškova postupka i obvezu povrata tih troškova. Sudionik u postupku plaća troškove postupka kako oni nastaju, posebno tijekom postupka. Pritom se primjenjuje načelo interesa (troškove snosi osoba koja izvršava postupovnu radnju ili osoba u čijem je interesu izvršavanje radnje). Povrat troškova postupka može doći u obzir tek nakon što troškovi budu plaćeni. Povrat troškova utvrđuje se odlukom suda na temelju kriterija uspjeha u postupku ili kriterija krivnje.

Ako postoje razlozi za posebno razmatranje tog pitanja, sud može iskoristiti diskrecijsku ovlast pri donošenju odluke o troškovima postupka te odlučiti ne dodijeliti sudioniku povrat troškova, dijelom ili u cijelosti. Time se želi spriječiti mogućnost nerazmjerno izraženog učinka primjene kriterija uspjeha u postupku i kriterija krivnje.

2 Što je točno pravna pomoć?

Jedno je od glavnih načela u parničnim postupcima načelo jednakosti, kojim je, među ostalim, zajamčeno i pravo na pravnu pomoć. Pravo na pravnu pomoć ostvaruje se od početka postupka te u svakoj vrsti postupka.

U skladu sa ZPP-om pravnom se pomoći u parničnim postupcima može smatrati:

dodjeljivanje zastupnika na zahtjev sudionika u postupku (članak 30. stavak 1. ZPP-a)

dodjeljivanje odvjetnika, ako je to potrebno da bi se zaštitili interesi sudionika u postupku ili ako je u predmetnoj vrsti postupka odvjetničko zastupanje obvezno (članak 30. stavak 2. ZPP-a)

potpuno ili djelomično oslobođenje sudionika u postupku od plaćanja sudskih pristojbi (članak 138. ZPP-a).

Pravnom se pomoći sudionicima u postupku donekle može smatrati i dužnost suda da ih informira.

Zasebnu kategoriju čini pravna pomoć koju dodjeljuje Češka odvjetnička komora. Ta je pomoć određena u Zakonu o odvjetništvu, u skladu s kojim svaka osoba koja ne ispunjava uvjete za to da joj sud dodijeli odvjetnika i koja si ne može na drugi način osigurati pravne usluge ima pravo na odvjetnika kojeg dodjeljuje Češka odvjetnička komora i koji će joj pružiti pravne savjete i pravne usluge.

Podnositelj zahtjeva tako ima pravo na besplatno pravno savjetovanje pod uvjetom da njegov prosječni mjesečni dohodak za šest kalendarskih mjeseci prije podnošenja zahtjeva ne prelazi iznos tri puta veći od egzistencijalnog minimuma pojedinca ili osoba čija se primanja procjenjuju zajedno s njegovima u skladu sa zakonom o egzistencijalnom minimumu i minimalnoj plaći za osnovne životne potrebe te pod uvjetom da ga u predmetu u okviru kojeg traži pomoć ne zastupa drugi odvjetnik ili osoba ovlaštena za pružanje pravnih usluga (u skladu s člankom 2. stavkom 2. točkom (a) Zakona o odvjetništvu).

Ako podnositelj zahtjeva ispunjava prethodno navedene uvjete, ima pravo na besplatno pravno savjetovanje u trajanju od najmanje 30 minuta, a najviše do 120 minuta, za svaku kalendarsku godinu.

Zakonom o odvjetništvu ujedno se omogućuje pružanje jednokratnih pravnih savjeta neodređenom broju osoba u centrima za zadržavanje državljana trećih zemalja, u skladu sa zakonom kojim se uređuje boravak stranih državljana u Češkoj, ili u prihvatnim centrima, u skladu sa Zakonom o azilu, na inicijativu njihovih upravitelja.

U skladu sa Zakonom o odvjetništvu pružanje pravnih usluga može se zatražiti i ako to opravdavaju dohodak i imovinski uvjeti podnositelja zahtjeva.

3 Imam li pravo na pravnu pomoć?

Sud može na temelju zahtjeva osloboditi sudionika u postupku (ili umješača) od plaćanja sudske pristojbe ako to opravdavaju osobne okolnosti sudionika i ako zahtjev nije neosnovan, ako nije riječ o zahtjevu koji će neizbježno biti odbijen ili ako zahtjev ne bi doveo do zlouporabe postupka.

Od plaćanja mogu biti oslobođene i fizičke i pravne osobe.

Sudioniku u postupku ne smije se onemogućiti da ostvaruje ili brani svoja prava na sudu samo zato što se nalazi u nepovoljnoj financijskoj situaciji. Sud posebno uzima u obzir opću financijsku situaciju podnositelja zahtjeva, iznos sudske pristojbe, troškove koji bi mogli biti potrebni za iznošenje dokaza te prirodu zahtjeva. Kad je riječ o fizičkim osobama, sud uzima u obzir njihove socijalne uvjete, zdravstveno stanje i dr. Ako je riječ o pravnim osobama i fizičkim osobama koje su poduzetnici, uzima u obzir i prirodu njihova poslovanja ili drugih aktivnosti, status i strukturu njihove imovine i platnu sposobnost.

Zahtjev koji će neizbježno biti odbijen ili bi doveo do zlouporabe postupka konkretno podrazumijeva situaciju u kojoj je iz činjeničnih navoda podnositelja zahtjeva već jasno da ne može ostvariti svoj zahtjev. Podnošenje neosnovanog zahtjeva ili zahtjeva koji bi doveo do zlouporabe postupka konkretno podrazumijeva zlouporabu prava ili očigledan pokušaj da se odgodi izvršenje jasno obvezujuće obveze.

Ako sudionik u postupku ispunjava uvjete za oslobođenje od plaćanja sudske pristojbe i ako je to potrebno da bi se zaštitili njegovi interesi, sud na njegov zahtjev dodjeljuje zastupnika. Međutim, pravo na dodjelu zastupnika ne dobiva se automatski ako se na postupak ili sudionika u postupku na temelju zakona primjenjuje oslobođenje od plaćanja sudske pristojbe (u skladu sa Zakonom o sudskim pristojbama). Čak i u tim slučajevima moraju biti ispunjeni prethodno navedeni uvjeti za oslobođenje od plaćanja sudske pristojbe u skladu sa Zakonom o parničnom postupku. Odvjetnik će se sudioniku u postupku dodijeliti za zastupnika ako je to potrebno da bi se zaštitili njegovi interesi ili ako u predmetnom postupku sudionika mora zastupati odvjetnik (ili javni bilježnik).

Od takvog se sudionika u postupku ne može zahtijevati da plati predujam za troškove pribavljanja dokaza koje je sam podnio ili dokaza koje je sud zatražio u pogledu činjenica koje je sudionik naveo (ili onih u njegovu interesu, članak 141. stavak 1. ZPP-a) niti se od njega može tražiti povrat troškova države (članak 148. stavak 1. ZPP-a). Novčane troškove i naknadu za zastupanje dodijeljenom odvjetniku plaća država.

Sudionik u postupku zahtjev za oslobođenje od plaćanja sudskih pristojbi može podnijeti u isto vrijeme kada i tužbu (zahtjev za pokretanje postupka) ili u bilo kojem trenutku tijekom postupka do konačne odluke suda. Sud može dodijeliti zastupnika prije početka samog postupka ako budući sudionik u postupku namjerava podnijeti tužbu uz pomoć zastupnika.

Sud odlučuje o zahtjevu za oslobođenje od plaćanja sudskih pristojbi donošenjem odluke koja se može pobijati žalbom.

U slučaju da sud odbije njegov zahtjev za dodjelu zastupnika podnositelj zahtjeva može zatražiti da mu Češka odvjetnička komora dodijeli odvjetnika. U takvom slučaju podnositelj zahtjeva ima pravo na besplatno pravno savjetovanje pod uvjetom da njegov prosječni mjesečni dohodak za šest kalendarskih mjeseci prije podnošenja zahtjeva ne prelazi iznos tri puta veći od egzistencijalnog minimuma pojedinca ili osoba čija se primanja procjenjuju zajedno s njegovima u skladu sa zakonom o egzistencijalnom minimumu i minimalnoj plaći za osnovne životne potrebe te pod uvjetom da ga u predmetu u okviru kojeg traži pomoć ne zastupa drugi odvjetnik ili osoba ovlaštena za pružanje pravnih usluga (u skladu s člankom 2. stavkom 2. točkom (a) Zakona o odvjetništvu).

Druga je mogućnost da podnositelj zahtjeva iskoristi pravo na to da mu se pruže pravne usluge ako je to opravdano njegovim dohotkom i imovinskim uvjetima. I u tom se slučaju podnositelj zahtjeva mora obratiti Češkoj odvjetničkoj komori.

4 Dodjeljuje li se pravna pomoć za sve vrste postupaka?

Pravna pomoć u skladu sa ZPP-om primjenjuje se na sve postupke uređene ZPP-om.

Pravna pomoć koju pruža Češka odvjetnička komora, osim na postupke pred javnim tijelima, primjenjuje se i na sudske postupke, upravne postupke i postupke pred Ustavnim sudom.

5 Postoje li posebni postupci za hitne slučajeve?

U takvim slučajevima nisu predviđeni posebni postupci.

6 Gdje mogu dobiti obrazac zahtjeva za pravnu pomoć?

Obrasci zahtjeva uređeni su Naputkom Ministarstva pravosuđa br. 4/2017 od 23. listopada 2017., ref. br. 12/2017-OJD-ORG/36. Obrazac za fizičke osobe i obrazac za pravne osobe (Izjava o osobnoj i imovinskoj situaciji i dohotku za oslobođenje od plaćanja sudskih pristojbi i dodjelu zastupnika te Izjava pravne osobe o imovinskoj situaciji i drugim presudnim činjenicama za oslobođenje od plaćanja sudskih pristojbi i dodjelu zastupnika) dostupni su na internetskim stranicama Ministarstva pravosuđa Češke Republike.

Obrasci povezani s podnošenjem zahtjeva za pravnu pomoć koju dodjeljuje Češka odvjetnička komora priloženi su Uredbi Ministarstva pravosuđa Češke Republike br. 120/2018 kojom se utvrđuju obrasci zahtjeva za imenovanje odvjetnika i obrazac zahtjeva za jednokratno pravno savjetovanje. Ti su obrasci dostupni na internetskim stranicama Češke odvjetničke komore.

7 Koji se dokumenti trebaju dostaviti zajedno s obrascem zahtjeva za pravnu pomoć?

Svi dokumenti koje je potrebno priložiti navedeni su u samom predmetnom obrascu. Neki od tih dokumenata mogu biti: potvrda poslodavca o dohotku od rada ili dohotku na temelju ugovora o radu izvan radnog odnosa, konačno i pravomoćno rješenje poreznog tijela (prihodi od poslovanja i drugih samostalnih

djelatnosti), konačna i pravomoćna odluka o isplati primitka ili potvrda isplatitelja o tom primitku (dohodak od materijalnog i socijalnog osiguranja) ili druga konačna i pravomoćna rješenja porezne uprave (drugi dohodak).

8 Gdje se podnosi zahtjev za pravnu pomoć?

Zahtjev za oslobođenje od plaćanja sudskih pristojbi možete podnijeti sudu na kojem se vodi postupak za koji tražite oslobođenje. O zahtjevu odlučuje prvostupanjski sud, čak i ako se oslobođenje u pogledu postupka traži nakon podnošenja žalbe.

Zahtjev Češkoj odvjetničkoj komori za dodjelu odvjetnika možete podnijeti:

u pisanom obliku na adresu Češke odvjetničke komore, ogranak u Brnu, nám. Svobody 84/15, 602 00 Brno ili

u elektroničkom obliku s priznatim elektroničkim potpisom na adresu epodatelna@cak.cz ili

u elektronički pretinac za dostavu dokumenata Češke odvjetničke komore, id. oznake n69admd.

9 Kako mogu saznati imam li pravo na pravnu pomoć?

U skladu sa zakonom (članak 5. ZPP-a) sudovi imaju opću dužnost informirati sudionike u postupku, pri čemu im moraju pružiti informacije o njihovim postupovnim pravima i obvezama. Sud mora obavijestiti sudionika o njegovu pravu da podnese zahtjev za oslobođenje od plaćanja sudskih pristojbi ili za imenovanje zastupnika.

10 Što trebam učiniti ako imam pravo na pravnu pomoć?

Vidjeti odgovor na pitanje „Imam li pravo na pravnu pomoć?“.

11 Ako imam pravo na pravnu pomoć, tko mi odabire odvjetnika?

O dodjeljivanju zastupnika na temelju sudionikova zahtjeva odlučuje sud. Ako je to potrebno da bi se zaštitili interesi sudionika ili ako u predmetnom postupku sudionika mora zastupati odvjetnik ili javni bilježnik, sud će mu za zastupanje dodijeliti odvjetnika. Sud će dodijeliti određenog odvjetnika koji je dužan pružati pravne usluge osim ako ima zakonske razloge da to odbije (kao što je sukob interesa).

Za odlučivanje o zahtjevima za pravnu pomoć koju dodjeljuje Češka odvjetnička komora nadležan je predsjednik Komore. Predsjednik Češke odvjetničke komore povjerio je direktoru ogranka Komore u Brnu izvršavanje te ovlasti u njegovo ime.

U svrhu dodjeljivanja odvjetnika Češka odvjetnička komora vodi popis odvjetnika koji su pristali pružati prethodno opisanu pravnu pomoć. Kada određuje odvjetnika koji će pružati takve pravne usluge, Češka odvjetnička komora mora se pobrinuti da se odvjetnici dodjeljuju pravedno i uz uzimanje u obzir prirode i složenosti predmeta.

12 Pokriva li pravna pomoć sve troškove postupka?

Vidjeti odgovor na pitanje „Koji su troškovi povezani sa sudskim postupcima i tko ih obično mora snositi?“.

Za obradu zahtjeva za pravnu pomoć koju dodjeljuje Češka odvjetnička komora podnositelj zahtjeva Komori mora platiti pristojbu od 100 CZK. Nositelji iskaznica ZTP (teži oblik invaliditeta) ili ZTP/P (teži oblik invaliditeta koji zahtijeva posebnu skrb) i osobe koje primaju materijalnu pomoć oslobođeni su od plaćanja te pristojbe.

13 Tko snosi druge troškove ako imam pravo samo na ograničenu pravnu pomoć?

Oslobođenje od plaćanja sudskih pristojbi sud može odobriti i samo djelomično, samo za jedan dio postupka (npr. isključivo za postupak u prvom stupnju) ili samo kad je riječ o određenim sudskim pristojbama. Sudionik u postupku dužan je platiti preostali dio sudskih pristojbi.

Ako se sudioniku u postupku za zastupnika ili skrbnika dodijeli odvjetnik, država snosi novčane troškove odvjetnika i naknadu za zastupanje te, ovisno o slučaju, dodjeljuje povrat poreza na dodanu vrijednost.

14 Obuhvaća li pravna pomoć i žalbe?

Osim ako sud odluči drukčije, oslobođenje od plaćanja sudskih pristojbi primjenjuje se na cijeli postupak, odnosno do donošenja konačne i pravomoćne odluke. Oslobođenje od plaćanja sudskih pristojbi primjenjuje se i na prvostupanjski postupak i na žalbeni postupak (redovni pravni lijekovi). Međutim, u postupcima povodom izvanrednih pravnih lijekova (revizija žalbe, zahtjev za ponavljanje postupka, tužba za poništenje) oslobođenje se ne primjenjuje automatski te sudionik u postupku može podnijeti novi zahtjev za oslobođenje od plaćanja sudskih pristojbi.

15 Može li se pravna pomoć povući prije zaključenja postupka (ili čak opozvati nakon završetka postupka)?

Ako se okolnosti u kojima se nalazi sudionik u postupku toliko promijene da više nema osnove za oslobođenje od plaćanja sudskih pristojbi ili sud naknadno otkrije da stvarne okolnosti sudionika nisu opravdavale oslobođenje ni u trenutku kada je ono odobreno, sud će povući oslobođenje. Takva mjera ima retroaktivni učinak samo ako to sud izričito odluči. Sud može povući oslobođenje isključivo do donošenja konačne odluke u postupku.

Međutim, sama promjena u pravilima za procjenu okolnosti podnositelja zahtjeva ili promjena mišljenja suda u pogledu neosnovanosti zahtjeva, njegove očigledne bezuspješnosti ili zlouporabe postupka nisu dovoljni razlozi za povlačenje oslobođenja od plaćanja sudskih pristojbi.

U slučaju pravne pomoći koju dodjeljuje Češka odvjetnička komora ona će opozvati dodjelu odvjetnika ako se za vrijeme u kojem taj odvjetnik pruža pravne usluge u predmetnoj pravnoj stvari utvrdi da dohodak i imovinska situacija klijenta nisu opravdavali pružanje pravnih usluga.

Komora će opozvati dodjelu odvjetnika i ako, za vrijeme u kojem taj odvjetnik pruža pravne usluge, u dotičnom predmetu postane jasno da su se dohodak i financijska situacija klijenta toliko promijenili da više nema osnove za pružanje pravnih usluga. Komora će dodjelu odvjetnika opozvati u trenutku u kojem dođe do promjene te situacije. Čak je i u tom slučaju odvjetnik obvezan poduzeti sve hitne mjere u razdoblju od 15 dana od dana na koji je opozvana dodjela tog odvjetnika radi pružanja pravnih usluga, kako se time ne bi ugrozila prava i zakoniti interesi klijenta. To se ne primjenjuje ako klijent u pisanom obliku obavijesti odvjetnika da ne ustraje na tome da on ispuni tu dužnost.

16 Mogu li osporiti odbijanje pružanja pravne pomoći?

Odluku o prihvaćanju vašeg zahtjeva za oslobođenje od plaćanja sudskih pristojbi ili o povlačenju tog oslobođenja donosi sud. Ona se donosi u obliku sudske odluke. Protiv te odluke možete podnijeti žalbu, osim ako je odluku donio žalbeni sud u prvom stupnju, koja je u tom slučaju konačna.

Predsjednik Češke odvjetničke komore (ili direktor ogranka Komore u Brnu ovlašten da djeluje u njegovo ime) u upravnom postupku odlučuje o tome hoće li Češka odvjetnička komora dodijeliti odvjetnika. Protiv te odluke može se podnijeti upravna žalba.

Posljednji put ažurirano: 23/06/2021

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJA-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Izvorna jezična inačica ove stranice [de](#) nedavno je izmijenjena. Naši prevoditelji trenutno pripremaju jezičnu inačicu koju vidite.

Sljedeći jezici: [en](#) već su prevedeni.

Pravna pomoć - Njemačka

1 Koji su troškovi povezani sa sudskim postupcima i tko ih obično mora snositi?

Ako vas savjetuje i zastupa odvjetnik, on ima pravo na naknadu za obavljene rad, čiji iznos uvelike ovisi o vrijednosti predmeta spora. Mogu nastati i sudski troškovi, ako se u predmetu pokrene postupak pred sudom. Oni ne obuhvaćaju samo pristojbe i troškove suda, nego i troškove koje stranka kojoj je potrebna pravna pomoć treba platiti da bi izvršila radnju koju je naložio sud ili troškove koje je potrebno platiti da bi se poduzele odgovarajuće pravne radnje ili iznijela odgovarajuća obrana. Stranka koja ne traži pravnu pomoć u pravilu bi trebala snositi te troškove. Ako sud presudi u korist te stranke, ona će od protustranke dobiti povrat tih troškova.

2 Što je točno pravna pomoć?

U Njemačkoj se razlikuju savjetodavna pomoć (*Beratungshilfe*) i pravna pomoć (*Prozesskostenhilfe*).

Pomoć u smislu pravnog savjetovanja i zastupanja u **izvansudskim** postupcima (savjetodavna pomoć) pruža se osobama slabijeg imovinskog stanja u skladu sa Zakonom o pravnom savjetovanju i zastupanju za građane s niskim prihodima (*Gesetz über Rechtsberatung und Vertretung für Bürger mit geringem Einkommen (Beratungshilfegesetz)*).

Osobe slabijeg imovinskog stanja primaju pravnu pomoć za **sudjelovanje u** sudskim postupcima u skladu s propisima o pravnoj pomoći.

3 Imam li pravo na pravnu pomoć?

Savjetodavna pomoć ili pravna pomoć odobrava se ako osoba koja traži pravne usluge nije u mogućnosti prikupiti potrebna sredstva zbog svojih osobnih i financijskih okolnosti (slabije imovinsko stanje) te nema drugih razumnih prilika za dobivanje pomoći (npr. osiguranje troškova pravne zaštite, savjeti udruge stanara ili sindikata itd.).

Osim toga, pravna radnja koju namjerava poduzeti za zaštitu svojih prava mora biti osnovana. Za odobrenje pravne pomoći planirana pravna radnja ili obrana mora imati dovoljne izgleda za uspjeh. Sud koji odlučuje o zahtjevu za pravnu pomoć mora na temelju iznesenih činjenica i dostupnih dokumenata smatrati pravni položaj podnositelja točnim ili barem utemeljenim te mora, s obzirom na činjenice, biti uvjeren da će podnositelj zahtjeva moći iznijeti dokaze. Ako ispunjava pravne uvjete, dotična osoba ima pravo na savjetodavnu pomoć ili pravnu pomoć.

4 Dodjeljuje li se pravna pomoć za sve vrste postupaka?

U Njemačkoj se razlikuju savjetodavna pomoć i pravna pomoć (vidjeti pitanje 2.).

Savjetodavna pomoć (koja obuhvaća savjetovanje i, prema potrebi, zastupanje) dodjeljuje se u građanskopravnim stvarima, uključujući radno, upravno, ustavno i socijalno pravo. Kad je riječ o kaznenom i prekršajnom pravu, pruža se samo savjetovanje. U pitanjima u kojima se primjenjuje pravo druge države savjetodavna pomoć dodjeljuje se ako činjenice predmeta imaju vezu s Njemačkom. Za predmete u području poreznog prava ne dodjeljuje se pravna pomoć. Pravna pomoć dodjeljuje se za sve vrste postupaka povezanih s građanskim sporovima, za izvanparnične postupke te postupke pred radnim, upravnim, socijalnim ili poreznim sudom (*Arbeitsgericht, Verwaltungsgericht, Sozialgericht* ili *Finanzgericht*). Tuženci u kaznenim postupcima i dužnici u postupcima u slučaju nesolventnosti ne primaju pravnu pomoć. Propisi o odvjetnicima obrane koje dodjeljuje sud sadržavaju detaljna posebna pravila u pogledu tuženika u kaznenim postupcima. Dužnicima u postupku u slučaju nesolventnosti može se odobriti odgoda plaćanja troškova postupka.

5 Postoje li posebni postupci za hitne slučajeve?

Ne postoje takvi posebni postupci. Postojeće mogućnosti dodjele savjetodavne pomoći i pravne pomoći obuhvaćaju i hitne slučajeve.

6 Gdje mogu dobiti obrazac zahtjeva za pravnu pomoć?

Obrasci zahtjeva za savjetodavnu pomoć i pravnu pomoć mogu se dobiti od lokalnih sudova (*Amtsgerichten*) i odvjetnika.

7 Koji se dokumenti trebaju dostaviti zajedno s obrascem zahtjeva za pravnu pomoć?

Potrebni podaci o prihodima moraju se vjerodostojno dokazati podnošenjem relevantnih dokumenata (npr. platna lista ili, u slučaju samozaposlenih osoba, posljednje porezno rješenje).

8 Gdje se podnosi zahtjev za pravnu pomoć?

U Njemačkoj se razlikuju savjetodavna pomoć i pravna pomoć (vidjeti pitanje 2.).

Zahtjev za savjetodavnu pomoć podnosi se lokalnom sudu na čijem području nadležnosti osoba koja traži pravne usluge ima zakonsko prebivalište (mjesto prebivališta). Ako osoba nema zakonsko prebivalište u Njemačkoj, nadležan je onaj lokalni sud na čijem području nadležnosti nastane potreba za pružanjem savjetodavne pomoći. Za takvu se vrstu pomoći može i izravno obratiti odvjetniku. U tom se slučaju nakon toga mora podnijeti odgovarajući zahtjev sudu. Zahtjev za pravnu pomoć potrebno je podnijeti sudu pred kojim je pokrenut ili će se pokrenuti postupak za koji se pravna pomoć traži. Upravo taj sud (a ne, na primjer, tijelo za socijalnu skrb) ispituje zahtjev i ocjenjuje jesu li ispunjeni uvjeti za dodjelu pravne pomoći.

9 Kako mogu saznati imam li pravo na pravnu pomoć?

Informacije o savjetodavnoj pomoći i pravnoj pomoći mogu se dobiti na lokalnim sudovima i od odvjetnikâ.

10 Što trebam učiniti ako imam pravo na pravnu pomoć?

Ako imate pravo na savjetodavnu pomoć ili pravnu pomoć, trebali biste ispuniti odgovarajući obrazac, priložiti potrebne dokumente i podnijeti ga tijelu navedenom u odgovoru na pitanje 8.

11 Ako imam pravo na pravnu pomoć, tko mi odabire odvjetnika?

U Njemačkoj se razlikuju savjetodavna pomoć i pravna pomoć (vidjeti pitanje 2.).

Osoba koja traži pravne usluge može sama odabrati odvjetnika koji će joj pružiti savjetodavnu pomoć. U saveznim zemljama Bremenu i Hamburgu savjetodavnu pomoć pružaju javni centri za pravno savjetovanje. Odvjetnici su dužni pružiti savjetodavnu pomoć te se zahtjev za tu vrstu pomoći može odbiti samo u posebnim slučajevima na temelju važnih razloga.

I u slučaju pravne pomoći možete sami odabrati odvjetnika za svoj predmet. Podnositelj zahtjeva mora odabrati odvjetnika koji je ovlašten za zastupanje na sudu. Predsjednik suda dodjeljuje odvjetnika samo u slučaju u kojem dotična stranka ne može pronaći odvjetnika koji bi je zastupao.

12 Pokriva li pravna pomoć sve troškove postupka?

U Njemačkoj se razlikuju savjetodavna pomoć i pravna pomoć (vidjeti pitanje 2.).

Odvjetnik ima pravo na naknadu u iznosu od 10 EUR od osobe kojoj pruža savjetodavnu pomoć, ali ovisno o njezinim okolnostima ta osoba može biti i oslobođena plaćanja te naknade. Svi drugi ugovori o naknadama smatraju se ništavnima. Ostatak naknade za svoj rad odvjetnik prima iz državne riznice. U slučaju dodjele pravne pomoći obuhvaćeni su svi troškovi postupka, osim onih troškova podnositelja zahtjeva koji nisu bili potrebni da se zaštite njegova prava. Stranka kojoj je potrebna pravna pomoć ne snosi nikakve druge troškove.

13 Tko snosi druge troškove ako imam pravo samo na ograničenu pravnu pomoć?

Ako su ispunjeni uvjeti za dodjelu pravne pomoći, podnositelj zahtjeva ne snosi nikakve druge troškove. Dodjelom pravne pomoći obuhvaćeni su svi potrebni troškovi postupka. Međutim, ako je podnositelj zahtjeva financijski sposoban snositi dio troškova postupka, obvezan je odgovarajući iznos vratiti u obrocima državnoj riznici iz koje su plaćeni ti troškovi.

14 Obuhvaća li pravna pomoć i žalbe?

Dodjela pravne pomoći ne obuhvaća automatski i žalbe. Ona prestaje donošenjem konačne odluke suda pred kojim je postupak pokrenut. Međutim, može se podnijeti zahtjev i za pravnu pomoć u žalbenom postupku. Žalbeni će sud ocijeniti je li stranci i dalje potrebna pravna pomoć te je li žalba osnovana i ima li izgleda za uspjeh. Ako su ti uvjeti ispunjeni, podnositelj zahtjeva ima pravo na pravnu pomoć.

15 Može li se pravna pomoć povući prije zaključenja postupka (ili čak opozvati nakon završetka postupka)?

U Njemačkoj se razlikuju savjetodavna pomoć i pravna pomoć (vidjeti pitanje 2.).

Savjetodavna pomoć može se ukinuti ako se njezina dodjela temeljila na netočnim informacijama dobivenima od stranke koja je tražila pravne usluge.

Pravna pomoć može se ukinuti samo u sljedećim okolnostima:

ako je pravna pomoć dobivena na temelju lažnih navoda i netočnih informacija o sporu

ako su, kako bi se ispunili subjektivni zahtjevi za odobravanje pomoći, navedene netočne informacije te nisu podnesene izjave

ako ne postoje navedene osobne i financijske okolnosti

ako osoba kasni s plaćanjem obroka.

16 Mogu li osporiti odbijanje pružanja pravne pomoći?

U Njemačkoj se razlikuju savjetodavna pomoć i pravna pomoć (vidjeti pitanje 2.).

Protiv odluke lokalnog suda o odbijanju zahtjeva za savjetodavnu pomoć može se podnijeti prigovor (*Erinnerung*).

Ako je podnositelju odbijen zahtjev za pravnu pomoć, on može protiv te sudske odluke u roku od jednog mjeseca podnijeti trenutačnu žalbu (*sofortige Beschwerde*) ako je vrijednost predmeta spora u glavnom postupku veća od 600 EUR. Ako vrijednost predmeta spora u glavnom postupku nije veća od 600 EUR, žalba se može podnijeti samo u slučaju u kojem je sud odbio pravnu pomoć isključivo na temelju uvjeta povezanog s osobnim i financijskim okolnostima.

Dodatne informacije dostupne su na https://www.bmjb.de/DE/Startseite/startseite_metaNav_node.html.

Posljednji put ažurirano: 21/06/2021

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJA-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Pravna pomoć - Francuska

U Francuskoj se pravna podrška naziva pravna pomoć (*aide juridictionnelle*).

1 Koji su troškovi povezani sa sudskim postupcima i tko ih obično mora snositi?

Troškovi koji nastaju u postupku razlikuju se ovisno o prirodi i složenosti predmeta, postupku i sudu koji je nadležan za odlučivanje o predmetu.

Troškovi se dijele u tri kategorije:

- odvjetničke naknade, koje nisu utvrđene tarifom te se stoga odvjetnik i klijent mogu dogovoriti o njima; u načelu ih plaća klijent, osim ako ispunjava uvjete za pravnu pomoć
- troškove koji se konkretno navode u članku 695. Zakona o parničnom postupku (*Code de procédure civile*), a obuhvaćaju ponajprije:
  - a. naknade za zastupanje koje se plaćaju odvjetnicima ili određenim državnim službenicima (*officiers publics* ili *officiers ministériels*); te se naknade razlikuju od navedenih odvjetničkih naknada
  - b. sudske troškove koji se plaćaju sudskim izvršiteljima
  - c. troškove izvještaja vještaka i istrage
  - d. dnevnice svjedokâ na temelju tarife
  - e. nagradu odvjetniku za sudsku raspravu
  - f. isplaćene troškove: odnose se na fiksne troškove postupka čije su podmirivanje unaprijed zatražili određeni stručnjaci.

Troškove plaća stranka koja ne uspije u postupku. To je načelo utvrđeno u članku 696. Zakona o parničnom postupku. Međutim, suci mogu donijeti obrazloženu odluku kojom se drugoj stranci nalaže da plati sve troškove ili njihov dio. U potonjem slučaju stranke zajednički snose troškove.

• druge sudske troškove stranaka u postupku, koje u načelu snose te stranke, osim ako sudac odluči drukčije. Sudac se može koristiti tom ovlašću u kaznenim i građanskim predmetima, uzimajući u obzir pravičnost i financijsku situaciju osuđene stranke. Suci mogu i na vlastitu inicijativu odlučiti da takav nalog nije potreban.

U kaznenim predmetima sudske pristojbe plaća država. Osuđenik mora platiti fiksnu pristojbu za postupak, čiji iznos ovisi o kaznenom djelu.

2 Što je točno pravna pomoć?

Pravna pomoć dio je sustava pravne podrške (koji je zamijenio sustav pravne pomoći uređen zakonom iz 1972.), utvrđen Zakonom br. 91-647 od 10. srpnja 1991. o pravnoj podršci i pravnoj pomoći te o financijskoj pomoći za odvjetničke usluge u izvansudskim postupcima (*loi no 91-647 du 10 juillet 1991 relative à l'aide juridique et relatif à l'aide juridictionnelle et à l'aide à l'intervention de l'avocat dans les procédures non juridictionnelles*).

Pravna podrška obuhvaća:

pravnu pomoć: puna ili djelomična financijska pomoć države za postupke pred prvostupanskim ili žalbenim sudovima, postupke izvršavanja odluka i nagodbe prije pokretanja postupka ili za sporazumne razvode izvan suda

financijsku pomoć za odvjetničke usluge u izvansudskim kaznenim postupcima, koji mogu biti alternativa kaznenom progonu (nagodba, mirenje itd.), te odvjetničku pomoć osobi u pritvoru ili zatvorenicima pred disciplinskim povjerenstvom zatvora

pomoć za pristup pravu (informacije, davanje smjernica, besplatno pravno savjetovanje).

Pravna pomoć i financijska pomoć za odvjetničke usluge u izvansudskim postupcima namijenjene su osobama koje žele ostvariti svoja zakonska prava i slabog su imovinskog stanja. Ta se pomoć sastoji od pune ili djelomične financijske pomoći države u plaćanju pristojbi koje bi ta osoba trebala snositi te obuhvaćaju i pravne troškove (odvjetnika, sudskog izvršitelja, javnog bilježnika itd.). Ta se pomoć odobrava osobama koje je zatraže ako podnesena tužba nije nedopuštena, neutemeljena ili ne čini zloupotrebu zbog, posebice, broja tužbenih zahtjeva ili njihove sustavne prirode.

Pravna pomoć može biti u punom ili djelomičnom iznosu ili može biti odbijena. Njome nisu obuhvaćeni troškovi koje pokriva policia osiguranja pravnih troškova ili drugi program zaštite. Prema potrebi, svaki udio troškova koji je na taj način pokriven oduzet će se od iznosa koje država predujmljuje za pravnu pomoć.

Pravna pomoć njezinu primatelju omogućuje besplatnu pomoć odvjetnika ili drugog pravnog službenika (npr. sudskog izvršitelja, pravnog savjetnika, voditelja dražbe itd.) i mogućnost oslobađanja od plaćanja svih ili dijela sudskih troškova. Podliježe primjeni kriterija prihvatljivosti utvrđenih navedenim Zakonom od 10. srpnja 1991. i Uredbom 2020-1717 od 28. prosinca 2020. o provedbi Zakona br. 91-647 od 10. srpnja 1991. o pravnoj podršci i pravnoj pomoći te o financijskoj pomoći za odvjetničke usluge u izvansudskim postupcima (*loi no 91-647 du 10 juillet 1991 relative à l'aide juridique et relatif à l'aide juridictionnelle et à l'aide à l'intervention de l'avocat dans les procédures non juridictionnelles*).

3 Imam li pravo na pravnu pomoć?

Pravnu pomoć odobrava ured za pravnu pomoć (*bureau de l'aide juridictionnelle*), uspostavljen pri sudovima kombinirane nadležnosti (regionalnim i okružnim) (*Tribunal judiciaire*), na temelju nekoliko kriterija koji se odnose na financijsku situaciju, državljanstvo, boravište i dopuštenost.

Ta se pomoć može odobriti i na temelju uvjeta odstupanja u određenim okolnostima (vidjeti u nastavku).

Financijski kriteriji:

Imate pravo na pravnu pomoć ako su vaš referentni oporezivi dohodak (*revenu fiscal de référence*) ili vaša mogućnost plaćanja poreza i imovina ispod praga utvrđenog uredbom.

Novi propisi stupili su na snagu 1. siječnja 2021. i njima se mijenjaju kriteriji prihvatljivosti koji omogućavaju pristup pravnoj pomoći. Pravo na pomoć sada se temelji na sljedećem:

referentni oporezivi dohodak (*revenu fiscal de référence*). Referentni oporezivi dohodak odgovara iznosu godišnjeg dohotka koji izračunavaju porezna tijela i navodi se na poreznom rješenju. Pragovi prihvatljivosti utvrđeni su u članku 3. Uredbe 2020-1717 od 28. prosinca 2020. o pravnoj pomoći (*décret 2020-1717 du 28 décembre 2020 relatif à l'aide juridictionnelle*). Zahtjevi za pravnu pomoć koji su podneseni 2021. razmatraju se, primjerice, prema iznosu referentnog oporezivog dohotka iz zadnjeg poreznog rješenja. Nakon 1. siječnja 2021. iznos referentnog oporezivog dohotka za jednu osobu ne smije biti viši od 11 262 EUR za punu pravnu pomoć i 16 890 EUR za djelomičnu pravnu pomoć. Referentni oporezivi dohodak koji se uzima u obzir za razmatranje zahtjeva za odobravanje pravne pomoći je dohodak vašeg poreznog kućanstva. Ako vaše porezno kućanstvo čini više osoba, prag koji se ne smije premašiti uzima u obzir dohodak svih tih osoba. Međutim, ako se pravna pomoć traži u postupku koji se odnosi na spor koji se vodi između podnositelja zahtjeva i člana njegova poreznog kućanstva, pragovi dohotka ispituju se zasebno. U takvim se slučajevima za ispitivanje prihvatljivosti za odobravanje pomoći uzima u obzir mogućnost plaćanja poreza

pokretne (prvenstveno štednja): ako je njihova vrijednost viša od praga za punu pravnu pomoć (tj. 11 262 EUR za 2020. za jednu osobu), podnositelj zahtjeva nije prihvatljiv za odobravanje pravne pomoći

nekretnine (uz isključenje glavnog boravišta i poslovnih prostora): ako je njihova vrijednost dvostruko viša od praga za djelomičnu pravnu pomoć (tj. 33 780 EUR za 2020. za jednu osobu), podnositelj zahtjeva nije prihvatljiv za odobravanje pravne pomoći.

Ako porezno kućanstvo čini više osoba, prag koji se ne smije premašiti uzima u obzir pokretne i nekretnine svih tih osoba. Međutim, ako se pravna pomoć traži u postupku koji se odnosi na spor koji se vodi između podnositelja zahtjeva i člana njegova poreznog kućanstva, pragovi imovine ispituju se zasebno sastav poreznog kućanstva: Ako porezno kućanstvo čini više osoba, pragovi dohotka i imovine uvećavaju se za:

0,18 puta za svakog od prva dva dodatna člana

0,1137 puta za dodatne članove.

Međutim, pravna pomoć odobrava se žrtvama najtežih kaznenih djela (žrtvama napada s namjerom ugrožavanja života ili nanošenja tjelesne ozljede) i njihovim korisnicima, ne uzimajući pritom u obzir kriterij dohotka.

Kriterij državljanstva:

Pravna pomoć može se odobriti osobama koje imaju francusko državljanstvo ili državljanstvo države članice EU-a (osim Danske) ili osobama koje kao strani državljani imaju uobičajeno i zakonito boravište u Francuskoj. Pravna pomoć može se odobriti u predmetu koji se vodi pred francuskim sudom i osobama koje nemaju francusko državljanstvo ni boravište u Francuskoj, ali su državljani države koja je s Francuskom sklopila međunarodni ili bilateralni sporazum na temelju kojeg njezini državljani imaju pravo na pravnu pomoć.

Kriterij boravišta

Osim kad je riječ o prethodno navedenim slučajevima, opće je pravilo da osoba mora imati uobičajeno i zakonito boravište u Francuskoj.

Međutim, pravna pomoć odobrava se stranim državljanima koji ne ispunjavaju kriterij boravišta ako je riječ o maloljetnim osobama, osumnjičenicima, osobama pod istragom, optuženicima, okrivljenicima ili osuđenima, strankama koje traže naknadu štete u kaznenom postupku, osobama na koje se primjenjuje nalog za zaštitu na temelju članka 515-9 Građanskog zakonika, osobama koje sklapaju nagodbu o krivnji ili osobama u postupku koji je povezan s uvjetima utvrđenima u Zakoniku koji se odnose na ulazak stranaca u Francusku i njihov boravak u Francuskoj te na pravo na azil u Francuskoj.

Kriterij dopuštenosti:

Pravna pomoć odobrava se osobama čiji zahtjevi nisu očigledno nedopušteni ili neutemeljeni. Taj se uvjet ne primjenjuje na tuženike u postupku, osobe koje imaju građanskopravnu odgovornost, osumnjičene ili optužene, okrivljene ili osuđene.

Zahtjev tužitelja za pravnu pomoć u žalbenom postupku odbija se ako se ne mogu utvrditi opravdani razlozi za podnošenje žalbe.

Ako je pravna pomoć odbijena na osnovi toga, a sudac ipak dopusti tužbu koju je podnositelj podnio, tužitelju se odobrava povrat troškova, izdataka i pristojbi koje bi trebao snositi ili ih je platio, i to do iznosa pravne pomoći na koji bi imao pravo na temelju svoje imovine.

Posebne situacije

Pravna pomoć odobrava se bez ispitivanja kriterija prihvatljivosti ako je podnositelj zahtjeva već primio pravnu pomoć u svojem predmetu, a suprotna strana podnijela je žalbu protiv odluke koja mu ide u korist ili je podnio tužbu pred Nacionalnim sudom za pravo azila (*Cour nationale du droit d'asile*).

Slično tome, osobama koje ne ispunjavaju kriterije prihvatljivosti može se iznimno odobriti pravna pomoć ako se njihova tužba čini posebno vrijedna pažnje zbog predmeta spora ili predvidivog troška postupka (članak 6. Zakona od 10. srpnja 1991. o pravnoj pomoći).

4 Dodjeljuje li se pravna pomoć za sve vrste postupaka?

Pravna pomoć odobrava se tužiteljima i tuženicima u izvanparničnim ili parničnim postupcima na bilo kojem sudu te za saslušanja maloljetnih osoba.

Može se odobriti za cijeli postupak ili njegov dio i u svrhu postizanja nagodbe prije pokretanja postupka.

Pravna pomoć može se odobriti i kako bi se osiguralo izvršenje sudske odluke ili bilo kojeg drugog naloga za izvršenje, uključujući one donesene u drugim državama članicama EU-a osim Danske.

5 Postoje li posebni postupci za hitne slučajeve?

Pravna pomoć može se odobriti privremeno kad su postupkom ugroženi osnovni životni uvjeti dotične osobe, posebno kad je riječ o ovrhama koje uključuju zapljenu imovine ili deložaciju. U takvim se slučajevima može odobriti voditelj ureda za pravnu pomoć ili nadležni sud ili njegov predsjednik. U kaznenim postupcima dopušta se mogućnost odobrenja pravne pomoći u hitnim okolnostima (na primjer u slučaju ispitivanja pri prvom pojavljivanju pred sudom ili hitnog suđenja).

Pravna pomoć privremeno se odobrava za vrijeme postupka i njome su obuhvaćene sve sudske radnje.

6 Gdje mogu dobiti obrazac zahtjeva za pravnu pomoć?

Obrazac zahtjeva za pravnu pomoć dostupan je za preuzimanje i ispis na sljedećoj poveznici:

 <https://www.justice.fr/formulaire/demande-aide-juridictionnelle>

Pravna pomoć može se zatražiti prije podnošenja zahtjeva ili u tijeku postupka.

Pravnu pomoć možete zatražiti i nakon završetka postupka, na primjer za izvršenje sudske odluke.

Obrazac zahtjeva za pravnu pomoć možete dobiti od suda nadležnog prema vašem mjestu boravišta ili u mjestu u kojem će se voditi postupak, kao i od najbliže „Pravosudne kontaktne točke” (Domovi pravde i prava (*Maisons de la Justice et du Droit*), Kontaktne točke za pristup pravu (*Point d'Accès au Droit*) ili Kontaktne točke za prosljeđivanje informacija o pristupu pravu (*Relais d'Accès au Droit*)). Njihove podatke za kontakt pronađite na sljedećoj internetskoj stranici: <http://www.annuaire.justice.gouv.fr/lieux-dacces-aux-droits-10111/>.

Ako imate francusko državljanstvo, a živite u inozemstvu, obrazac možete zatražiti i od konzularnog predstavništva ili na adresi:

Département de l'entraide, du droit international privé et européen, Ministère de la Justice,

**Direction des affaires civiles et du sceau,
13 place Vendôme, 75042 Paris Cedex 01.**

Ako imate državljanstvo neke druge države i nemate boravište u Francuskoj, obrazac zahtjeva za pravnu pomoć možete dobiti od središnjeg tijela koje je vaša država odredila za upućivanje međunarodnih zahtjeva za pravnu pomoć. Većina je država za to tijelo imenovala svoje ministarstvo pravosuđa. Francuska je imenovala prethodno navedeni odjel Ministarstva pravosuđa, *Bureau du droit de l'Union, du droit international privé et de l'entraide civile*, za obradu zahtjeva u građanskim, trgovačkim ili upravnim predmetima koje podnesu osobe s boravištem u nekoj od država članica Vijeća Europe koje su strane Europskog sporazuma o slanju zahtjeva za pružanje pravne pomoći od 27. siječnja 1977., koji je nadležan za primanje i upućivanje zahtjeva. Ako ste državljanin države članice EU-a, osim Danske, i imate boravište u Francuskoj ili se vaš postupak vodi pred francuskim sudom, možete imati pravo na prekograničnu pravnu pomoć u građanskim i trgovačkim predmetima u skladu s Direktivom Vijeća 2003/8/EZ od 27. siječnja 2003. U Francuskoj je ured odgovoran za obradu tih zahtjeva:

**Bureau de l'aide juridictionnelle
Service de l'accès au droit et à la justice et de l'aide aux victimes (SADJAV)
Ministère de la Justice
13 place Vendôme, 75042 Paris Cedex 01.**

NAPOMENA: Uskoro će biti moguće podnijeti zahtjev za pravnu pomoć putem Informacijskog sustava za pravnu pomoć (*Système d'information de l'aide juridictionnelle*), službe za potporu koja je trenutno u fazi testiranja na nekim sudovima.

Informacijski sustav za pravnu pomoć omogućit će osobama da podnesu zahtjev za pravnu pomoć putem interneta te Uredu za pravnu pomoć da primi navedeni zahtjev i time pojednostaviti postupak za pojedince te skratiti vrijeme potrebno za obradu zahtjeva.

7 Koji se dokumenti trebaju dostaviti zajedno s obrascem zahtjeva za pravnu pomoć?

Obrazac zahtjeva za pravnu pomoć mora se ispuniti i uz njega se moraju priložiti popratni dokumenti (porezno rješenje, dokaz o obiteljskim okolnostima ili državljanstvu itd.) na temelju Uredbe od 30. prosinca 2020. o sadržaju obrasca zahtjeva za pravnu pomoć i popisu dokumenata koje treba priložiti (*arrêté du 30 décembre 2020 relatif au contenu du formulaire de demande d'aide juridictionnelle et à la liste des pièces à y joindre*). Popratna dokumentacija posebice se odnosi na financijska sredstva (vaša vlastita sredstva i sredstva osoba koje uobičajeno žive s vama), predmet vašeg zahtjeva i sud koji odlučuje o vašem predmetu.

8 Gdje se podnosi zahtjev za pravnu pomoć?

Zahtjev za pravnu pomoć možete podnijeti ili poslati uredu za pravnu pomoć nadležnom prema mjestu vašeg boravišta ili području u kojem je smješten sud koji odlučuje o vašem predmetu.

Na svakom sudu kombinirane nadležnosti (*Tribunal judiciaire*) (ranije Regionalni sud (*Tribunal de grande instance*)) nalazi se jedan ured za pravnu pomoć koji obrađuje zahtjeve za pravnu pomoć u predmetima o kojima odlučuje taj sud ili sudovi na području njegove nadležnosti: sud kombinirane nadležnosti (*Tribunal judiciaire*), upravni sud (*Tribunal administratif*), radni sud (*Conseil de prud'hommes*), žalbeni sud (*Cour d'appel*) i žalbeni upravni sud (*Cour administrative d'appel*).

Iznimka su od pravila jednog ureda po sudu sljedeći sudovi koji imaju i vlastiti ured za pravnu pomoć:

Kasacijski sud (*Cour de cassation*), najviši redovni sud
Državno vijeće (*Conseil d'état*), najviši upravni sud
Nacionalni sud za pravo azila (*Cour nationale du droit d'asile*).

9 Kako mogu saznati imam li pravo na pravnu pomoć?

Ured za pravnu pomoć u mjestu vašeg boravišta obavijestit će vas o odluci o zahtjevu za pravnu pomoć.

Na internetu postoji simulator koji možete koristiti za procjenu svojih eventualnih prava na pravnu pomoć:

 <https://www.justice.fr/simulateurs/aide-juridictionnelle>

Ova vam simulacija daje uvid u vaša moguća prava na pravnu pomoć. Međutim, ona nije zamjena za temeljitu provjeru vašeg zahtjeva pa stoga ne prejudicira odluku koju će donijeti Ured za pravnu pomoć.

10 Što trebam učiniti ako imam pravo na pravnu pomoć?

Trebali biste se obratiti svojem odvjetniku (ili pravnom službeniku, npr. sudskom izvršitelju, vještaku, pravnom savjetniku itd.) ili osobi koja vam je dodijeljena u predmetu kako biste im predstavili svoj predmet i dali im sve informacije i dokumente koji su im potrebni za rad.

Ako vam je odobrena djelomična pravna pomoć, morate se s njima dogovoriti o dodatnoj naknadi koju ćete im platiti. Taj iznos mora biti naveden u ugovoru koji morate potpisati.

11 Ako imam pravo na pravnu pomoć, tko mi odabire odvjetnika?

Svaka osoba može sama odabrati odvjetnika.

Ako ste sami odabrali odvjetnika, njegovo ime morate navesti u zahtjevu za pravnu pomoć.

Međutim, ako ne poznajete nijednog odvjetnika, dodijelit će vam ga predsjednik komore na sudu kombinirane nadležnosti (*Tribunal judiciaire*) (ranije Regionalni sud (*Tribunal de grande instance*)) ili predsjednik suda pred kojim se vodi postupak.

12 Pokriva li pravna pomoć sve troškove postupka?

Puna pravna pomoć obuhvaća sve sudske troškove, uključujući izravna plaćanja odvjetniku ili drugim pravnim službenicima (sudskim izvršiteljima, vještacima, pravnim savjetnicima itd.). Ta se plaćanja izračunavaju na temelju tarife ili cijene ovisno o vrsti postupka.

13 Tko snosi druge troškove ako imam pravo samo na ograničenu pravnu pomoć?

Ovisno o vašoj imovini može vam se odobriti djelomična pravna pomoć u dva udjela, 55 % i 25 %, koje plaća država. I dalje ste obvezni platiti dodatnu naknadu koja nije utvrđena tarifom, a određuje se u dogovoru s odvjetnikom pod nadzorom predsjednika odvjetničke komore, kojem se možete obratiti u slučaju spora.

Kao i kad je riječ o punoj pravnoj pomoći, primatelj je na temelju svojeg prava na djelomičnu pravnu pomoć oslobođen svih drugih potrebnih sudskih troškova.

14 Obuhvaća li pravna pomoć i žalbe?

Ako ste stranka koja podnosi žalbu, morate podnijeti dodatni zahtjev koji će se ocijeniti na temelju pravno utvrđenih kriterija prihvatljivosti.

Međutim, ako vaš protivnik podnosi žalbu, i dalje vrijedi svako pravo na pravnu pomoć koje vam je ranije odobreno. Bez obzira na to, morate podnijeti dodatan zahtjev izričito u tu svrhu uredu za pravnu pomoć pri sudu kombinirane nadležnosti (*Tribunal judiciaire*) u mjestu vašeg boravišta ili na čijem je području nadležnosti smješten žalbeni sud koji odlučuje o predmetu.

Ako vam je pravna pomoć već bila odobrena za prethodni postupak, a želite podnijeti zahtjev za reviziju, prethodna odluka o pravu na pravnu pomoć više se ne primjenjuje. Morate podnijeti zahtjev uredu za pravnu pomoć na Kasacijskom sudu, koji će razmotriti dopuštenost predloženog zahtjeva i vrijednost vaše imovine. Zahtjev tužitelja za pravnu pomoć u žalbenom postupku odbija se ako se ne mogu utvrditi opravdani razlozi za podnošenje žalbe.

15 Može li se pravna pomoć povući prije zaključenja postupka (ili čak opozvati nakon završetka postupka)?

Pravo na pravnu pomoć može se povući u cijelosti ili djelomično (članak 50. Zakona iz 1991. i članci od 65. do 68. Uredbe 2020-1717 od 28. prosinca 2020. o pravnoj pomoći) za vrijeme ili nakon postupka u sljedećim okolnostima:

ako je pravna pomoć dobivena na temelju netočnih izjava ili dokumenata

ako je dobivena u kontekstu postupka koji predstavlja zlouporabu postupka ili je utvrđeno da se postupak vodi radi odugovlačenja ili je očigledno nedopušten

ako se u tijeku postupka vrijednost pokretnina ili nekretnina primatelja pravne pomoći značajno uveća

ako se pravomoćnom odlukom stekne imovina kojom se premašuje prag prihvatljivosti za pravnu pomoć

ako su vanjski elementi životnog stila primatelja pravne pomoći ili financijske pomoći za odvjetničke usluge očigledno nespojivi s godišnjim iznosom novčanih sredstava koja su uzeta u obzir za procjenu njegove prihvatljivosti.

Odluke o povlačenju pravne pomoći podrazumijevaju obvezu primatelja da državi vrati iznos doprinosa koji je platila.

16 Mogu li osporiti odbijanje pružanja pravne pomoći?

Ako vam je odbijen zahtjev za pravnu pomoć, možete podnijeti žalbu protiv te odluke.

Žalbu možete podnijeti samostalno ili preko odvjetnika.

Žalba se može podnijeti protiv odluke kojom se u cijelosti odbija zahtjev za pravnu pomoć ili protiv odluke kojom se odobrava djelomična pravna pomoć ako ste podnijeli zahtjev za punu pravnu pomoć.

Žalba se mora podnijeti u roku od 15 dana od [primitka obavijesti](#) o odluci.

U žalbi morate navesti razloge zbog kojih osporavate donesenu odluku. Primjer: pogrešan broj članova vašeg kućanstva ili iznos vaših sredstava.

Žalba se mora poslati Uredu za pravnu pomoć koji je donio odluku preporučenom pošiljkom uz potvrdu primitka.

Uz žalbu morate priložiti presliku osporavane odluke.

Odjel koji je donio odluku prosljeđuje vaš zahtjev tijelu nadležnom za ispitivanje žalbe. Tijelo koje je nadležno za ispitivanje žalbe ovisi o sudu koji je nadležan za ispitivanje predmeta za koji ste podnijeli zahtjev za pravnu pomoć.

Tijelo nadležno za ispitivanje žalbe ovisno o sudu	
Sud	Tijelo nadležno za ispitivanje žalbe
Standardni postupak	Prvi predsjednik žalbenog suda nadležnog za sud koji odlučuje o predmetu ili žalbenog suda koji odlučuje o predmetu.
Nacionalni sud za pravo azila (<i>Cour nationale du droit d'asile</i> - CNDA).	Predsjednik Nacionalnog suda za pravo azila
Upravni sud	Predsjednik žalbenog upravnog suda nadležnog za sud
Žalbeni upravni sud	Predsjednik žalbenog upravnog suda koji odlučuje o predmetu
Državno vijeće	Predsjednik Pravnog odjela Državnog vijeća
Kasacijski sud	Prvi predsjednik Kasacijskog suda
Sud za sukobe nadležnosti	Predsjednik Suda za sukobe nadležnosti

Nakon ispitivanja žalbe, o odluci ćete biti [obaviješteni](#) putem e-pošte.

Ako niste suglasni s ovom novom odlukom, nemate pravo žalbe, a ta je druga odluka pravomoćna.

NAPOMENA:

Žalba koju podnosi odvjetnik Predsjedniku Žalbenog upravnog suda ili predsjedniku Pravnog odjela Državnog vijeća mora se poslati putem usluge slanja žalbe na daljinu [Télérecours](#).

Pravna pomoć može se odobriti retroaktivno ako je stranka uspjela u postupku koji je pokrenula, a dodjela pravne pomoći bila je odbijena na osnovi nepostojanja razumnih izgleda za njezin uspjeh u postupku.

Posljednji put ažurirano: 21/02/2022

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJA-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Pravna pomoć - Hrvatska

1 Koji su troškovi povezani sa sudskim postupcima i tko ih obično mora snositi?

Zakon o parničnom postupku u članku 151. određuje da parnične troškove čine izdaci učinjeni u tijeku ili u povodu postupka. U te troškove spadaju primjerice izdaci za izvođenje dokaza, sudske pristojbe, izdaci za oglase, za dnevnicu i putne troškove sudaca i zapisničara, za putne troškove stranaka u vezi s njihovim dolaskom na sud i slično. Parnični troškovi također obuhvaćaju i nagradu za rad odvjetnika i drugih osoba kojima zakon priznaje pravo na nagradu. U skladu s člankom 152. Zakona o parničnom postupku svaka stranka prethodno sama podmiruje troškove koje je uzrokovala svojim radnjama. Kad stranka predloži izvođenje dokaza, dužna je po nalogu suda unaprijed položiti iznos potreban za podmirenje troškova koji će nastati u povodu izvođenja dokaza. Za odluku o konačnom snošenju troškova parničnog postupka temeljno načelo je kriterij uspjeha u parnici. Tako se u članku 154. stavku 1. Zakona o parničnom postupku propisuje da je stranka koja u cijelosti izgubi parnicu dužna protivnoj stranci i njezinu umješacu naknaditi troškove izazvane vođenjem postupka. Umješac na strani stranke koja je izgubila parnicu dužan je naknaditi troškove koje je uzrokovao svojim radnjama. Ako su stranke djelomično uspjele u parnici sud će, u skladu s člankom 154. stavkom 2. Zakona o parničnom postupku, o naknadi troškova odlučiti na temelju omjera uspjeha u parnici u odnosu na konačno postavljenu tužbeni zahtjev. Posebna se pravila primjenjuju u slučajevima kada parnični troškovi nastanu krivnjom jedne od stranaka ili slučajem koji joj se dogodio, kada se donosi presuda temeljem priznanja, kada je tužitelj povukao tužbu ili se odrekao tužbenog zahtjeva, kada je parnica završena sudskom nagodbom i kada u parnici sudjeluju suparničari (članci 156.-161. Zakona o parničnom postupku).

2 Što je točno pravna pomoć?

U smislu Zakona o besplatnoj pravnoj pomoći svrha pravne pomoći je ostvarenje jednakosti svih pred zakonom, osiguranje građanima Republike Hrvatske i drugim osobama u skladu s odredbama Zakona o besplatnoj pravnoj pomoći djelotvornog ostvarenja pravne zaštite te pristupa sudu i drugim javnopravnim tijelima pod jednakim uvjetima.

Pravna pomoć se ostvaruje kao primarna ili sekundarna pravna pomoć.

Primarna pravna pomoć obuhvaća:

- opću pravnu informaciju

- pravni savjet

- sastavljanje podnesaka pred javnopravnim tijelima, Europskim sudom za ljudska prava i međunarodnim organizacijama u skladu s međunarodnim ugovorima i pravilima o radu tih tijela

- zastupanje u postupcima pred javnopravnim tijelima
- pravnu pomoć u izvansudskom mirnom rješenju spora.

Primarnu pravnu pomoć pružaju uredi državne uprave u županijama i nadležno upravno tijelo Grada Zagreba (dalje u tekstu: uredi), ovlaštene udruge i pravne klinike. Uredi su ovlaštteni u pružanju primarne pravne pomoći davati opće pravne informacije, pravne savjete i sastavljati podneske.

Sekundarna pravna pomoć obuhvaća:

- pravni savjet
- sastavljanje podnesaka u postupku zaštite prava radnika pred poslodavcem
- sastavljanje podnesaka u sudskim postupcima
- zastupanje u sudskim postupcima
- pravnu pomoć u mirnom rješenju spora.

Sekundarnu pravnu pomoć pružaju odvjetnici.

Sekundarna pravna pomoć obuhvaća i:

- oslobođenje od plaćanja troškova sudskog postupka
- oslobođenje od plaćanja sudskih pristojbi.

3 Imam li pravo na pravnu pomoć?

Pravo na besplatnu pravnu pomoć imaju:

- hrvatski državljani
- djeca koje nemaju hrvatsko državljanstvo i zatečena su u Republici Hrvatskoj bez pratnje odrasle osobe odgovorne prema zakonu
- stranci na privremenom boravku pod uvjetom uzajamnosti ili stranci na stalnom boravku,
- stranci pod privremenom zaštitom
- stranci koji nezakonito borave i stranci na kratkotrajnom boravku u postupcima donošenja rješenja protjerivanju ili rješenja o povratku
- tražitelji azila, azilanti, stranci pod supsidijarnom zaštitom te članovi njihovih obitelji koji zakonito borave u Republici Hrvatskoj, u postupcima u kojima pravna pomoć nije osigurana posebnim zakonom.

Za odobravanje sekundarne pravne pomoći u pravilu je potrebno ispunjavati sljedeće imovne uvjete:

a) da ukupni prihodi podnositelja i članova kućanstva mjesečno ne prelaze po članu kućanstva iznos proračunske osnovice (3.326,00 kuna) i
b) da ukupna vrijednost imovine u vlasništvu podnositelja zahtjeva i članova kućanstva ne prelazi iznos od 60 proračunskih osnovica (199.560,00 kuna).

Sekundarna pravna pomoć odobrit će se bez utvrđivanja imovnog stanja ako je podnositelj zahtjeva:

a) dijete u postupku radi ostvarivanja prava na uzdržavanje
b) žrtva kaznenog djela nasilja u postupku radi ostvarivanja prava na naknadu štete koja je počinjenjem kaznenog djela prouzročena
c) osoba koja je korisnik pomoći za uzdržavanje u skladu s posebnim propisima kojima je uređeno ostvarivanje prava iz sustava socijalne skrbi ili
d) osoba kojoj je korisnik prava na opskrbninu prema Zakonu o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji i Zakonu o zaštiti vojnih i civilnih invalida rata.

Također, pravna pomoć može se odobriti i za prekogranične sporove. Prekogranični spor je spor u kojem podnositelj zahtjeva za odobravanje pravne pomoći ima prebivalište ili uobičajeno boravište u državi članici Europske unije, a koja nije država članica u kojoj postupa sud, odnosno u kojoj treba izvršiti sudsku odluku.

Pravna pomoć u prekograničnim sporovima odobrava se u građanskim i trgovačkim stvarima te u postupcima mirenja, izvansudske nagodbe, izvršenju javnih isprava i pravnom savjetovanju u tim postupcima. Odredbe o pravnoj pomoći u prekograničnom sporu ne primjenjuju se u poreznim, carinskim i drugim upravnim postupcima.

Podnositelju zahtjeva za odobravanje pravne pomoći u prekograničnom sporu odobrit će se pravna pomoć ako ispunjava pretpostavke utvrđene Zakonom o besplatnoj pravnoj pomoći. Iznimno, pravna pomoć može se odobriti podnositelju zahtjeva koji ne ispunjava pretpostavke za odobravanje pravne pomoći utvrđene Zakonom o besplatnoj pravnoj pomoći, ako dokaže da nije sposoban platiti troškove postupka zbog razlike u troškovima života između države članice u kojoj ima prebivalište ili uobičajeno boravište i troškova života u Republici Hrvatskoj.

4 Dodjeljuje li se pravna pomoć za sve vrste postupaka?

Primarna pravna pomoć može se pružiti u svakoj pravnoj stvari:

- ako podnositelj zahtjeva sam ne raspolaže dovoljnim znanjem i sposobnošću da svoje pravo ostvari
- ako podnositelju zahtjeva pravna pomoć nije osigurana na temelju posebnih propisa
- ako podneseni zahtjev nije očito neosnovan i
- ako su materijalne prilike podnositelja zahtjeva takve da bi plaćanje stručne pravne pomoći moglo ugroziti uzdržavanje podnositelja zahtjeva i članova kućanstva.

Sekundarna pravna pomoć koju pružaju odvjetnici te oslobođenje od plaćanja troškova sudskog postupka može se odobriti u sljedećim vrstama postupaka:

- u svezi sa stvarnim pravima, osim zemljišnoknjižnih postupaka
- iz radnih odnosa
- iz obiteljskih odnosa, osim u postupcima sporazumnog razvoda braka u kojima bračni drugovi nemaju maloljetnu zajedničku ili posvojenu djecu ili djecu nad kojom ostvaruju roditeljsku skrb nakon punoljetnosti
- ovršnim postupcima i postupcima osiguranja kada je riječ o prisilnom ostvarenju ili osiguranju tražbine koja proizlazi iz postupka za koji se prema odredbama Zakona o besplatnoj pravnoj pomoći može odobriti pravna pomoć
- mirnog rješenja spora
- iznimno, u svim ostalim upravnim i građanskim sudskim postupcima kada takva potreba proizlazi iz konkretnih životnih okolnosti podnositelja zahtjeva i članova kućanstva, a u skladu s temeljnom svrhom Zakona o besplatnoj pravnoj pomoći.

Sekundarna pravna pomoć koju pružaju odvjetnici može se odobriti u gore navedenim postupcima pod pretpostavkama:

- ako se radi o složenijem postupku
- ako se podnositelj zahtjeva nema sposobnosti sam zastupati
- ako su materijalne prilike podnositelja zahtjeva takve da bi plaćanje potrebne stručne pravne pomoći moglo ugroziti uzdržavanje podnositelja zahtjeva i članova kućanstva, u skladu s posebnim pretpostavkama određenim u članku 14. Zakona o besplatnoj pravnoj pomoći
- da se ne radi o objesnom parničenju
- ako u posljednjih šest mjeseci od dana podnošenja zahtjeva nije odbijen zahtjev podnositelja zbog namjernog davanja netočnih podataka i

- ako podnositelju zahtjeva pravna pomoć nije osigurana na temelju posebnih propisa.

Oslobođenje od plaćanja sudskih pristojbi može se odobriti u svim sudskim postupcima (građanskim sudskim postupcima i upravnom sporu) ako su materijalne prilike podnositelja zahtjeva takve da bi plaćanje sudskih pristojbi moglo ugroziti održavanje podnositelja zahtjeva i članova kućanstva, u skladu s posebnim pretpostavkama određenim u članku 14. Zakona o besplatnoj pravnoj pomoći. Pri donošenju odluke osobito će se voditi računa o visini sudskih pristojbi u postupku u kojem se traži oslobođenje.

5 Postoje li posebni postupci za hitne slučajeve?

Ured je dužan o podnesenom zahtjevu za odobravanje sekundarne pravne pomoći odlučiti u roku od 15 dana od dana podnošenja urednog zahtjeva. Ako bi podnositelj zahtjeva zbog isteka roka izgubio pravo na poduzimanje radnje za koju je podnio zahtjev, ured je dužan odlučiti o zahtjevu i u roku kraćem od navedenog, a koji podnositelju zahtjeva omogućava pravodobno poduzimanje radnje za koju je podnio zahtjev.

6 Gdje mogu dobiti obrazac zahtjeva za pravnu pomoć?

Postupak za ostvarivanje primarne pravne pomoći pokreće se izravnim obraćanjem pružatelju primarne pravne pomoći (ovlaštenoj udruzi, pravnoj klinici ili uredu) te nije potrebno ispuniti poseban obrazac zahtjeva.

Postupak za odobravanje sekundarne pravne pomoći pokreće se podnošenjem zahtjeva za odobravanje pravne pomoći na propisanom obrascu nadležnom uredu. Obrazac zahtjeva za odobravanje pravne pomoći može se pribaviti pri uredima te na mrežnim stranicama ureda i Ministarstva pravosuđa.

Zahtjev za pravnu pomoć u prekograničnom sporu i zahtjev za prijenos zahtjeva za pravnu pomoć u prekograničnom sporu podnose se na obrascima propisanim Odlukom Komisije 2004/844/EZ, od 9. studenoga 2004. godine o utvrđivanju oblika zahtjeva za pravnu pomoć prema Direktivi 2003/8/EZ o poboljšanju pristupa sudu u prekograničnim sporovima uspostavom minimalnih zajedničkih pravila, koja se odnose na pravnu pomoć u takvim sporovima, te Odlukom Komisije 2005/630/EK, od 26. kolovoza 2005. godine o utvrđivanju obrasca za prijenos zahtjeva za pravnu pomoć prema Direktivi 2003/8/EZ, objavljenima u Službenom listu Europske unije.

Obrasci i svi priloženi dokumenti u prekograničnom sporu moraju se dostaviti u prijevodu na hrvatski jezik. U protivnom će se zahtjev odbaciti.

7 Koji se dokumenti trebaju dostaviti zajedno s obrascem zahtjeva za pravnu pomoć?

Kada se zahtjev podnosi nadležnom uredu uz isti se prilaže pisana suglasnost podnositelja zahtjeva i članova njegova kućanstva o dopuštenju uvida u sve podatke o ukupnim prihodima i imovini, u kojem podnositelj zahtjeva potvrđuje da su podaci koje je dao točni i potpuni.

Žrtve obiteljskog nasilja suglasnost o dopuštenju uvida u sve podatke o prihodima i imovini podnose samo za sebe. Suglasnost ne podnose i oni članovi kućanstva koji sudjeluju u postupku kao protivnici podnositelja zahtjeva ili je njihov interes u suprotnosti s interesom podnositelja zahtjeva.

Uz obrazac zahtjeva za pravnu pomoć u prekograničnom sporu treba priložiti pripadajuću dokumentaciju koja je potrebna za donošenje odluke o zahtjevu.

8 Gdje se podnosi zahtjev za pravnu pomoć?

Postupak za ostvarivanje primarne pravne pomoći pokreće izravnim obraćanjem pružatelju primarne pravne pomoći (ovlaštenoj udruzi, pravnoj klinici ili uredu) te nije potrebno podnositi poseban zahtjev, dok se postupak za ostvarivanje sekundarne pravne pomoći pokreće podnošenjem zahtjeva nadležnom uredu na području čije teritorijalne nadležnosti podnositelj zahtjeva ima prebivalište ili boravište.

Podnositelj zahtjeva koji ima prebivalište ili uobičajeno boravište u državi članici Europske unije, a traži pravnu pomoć u prekograničnom sporu pred sudom u Republici Hrvatskoj zahtjev za pravnu pomoć podnosi Ministarstvu pravosuđa Republike Hrvatske (tijelo za primanje).

Stranka koja ima prebivalište ili uobičajeno boravište u Republici Hrvatskoj, a koja traži pravnu pomoć u prekograničnim sporovima pred sudom druge države, članice Europske unije, svoj zahtjev podnosi uredu prema mjestu svog prebivališta ili boravišta.

9 Kako mogu saznati imam li pravo na pravnu pomoć?

Korištenje sekundarne pravne pomoći odobrava se podnositelju zahtjeva koji ispunjava uvjete za ostvarivanje prava na pravnu pomoć donošenjem rješenja o odobravanju pravne pomoći. Ured je dužan odlučiti o zahtjevu u roku od 15 dana od dana podnošenja urednog zahtjeva.

10 Što trebam učiniti ako imam pravo na pravnu pomoć?

Rješenje o odobravanju pravne pomoći obuhvaća pravo na korištenje pojedinih ili svih oblika sekundarne pravne pomoći za postupak određene vrste i stupnja. Navedeno rješenje sadrži osobne podatke korisnika pravne pomoći, kratak opis pravne stvari za koju je pravna pomoć odobrena, oblik i opseg odobrene pravne pomoći, podatke o odvjetniku koji će pružiti pravnu pomoć te ostale podatke bitne za postupanje po rješenju.

Kada je podnositelj zahtjeva podnio zahtjev za odobravanje pravne pomoći u vidu oslobođenja od plaćanja sudskih pristojbi dužan je u podnesku, odnosno prilikom poduzimanja druge radnje u postupku pred sudom obavijestiti sud o podnesenom zahtjevu za oslobođenje od plaćanja sudskih pristojbi, a rješenje kojim je oslobođen od plaćanja sudskih pristojbi, dostaviti najkasnije u roku od šest mjeseci od dana podnošenja podneska, odnosno poduzimanja druge radnje u postupku pred sudom.

11 Ako imam pravo na pravnu pomoć, tko mi odabire odvjetnika?

U rješenju kojim se korisniku odobrava korištenje sekundarne pravne pomoći određuje se i odvjetnik koji će korisniku pružiti pravnu pomoć. Rješenje korisnik pravne pomoći mora dostaviti odvjetniku određenom u rješenju. Iznimno, ured će korisniku odrediti drugog odvjetnika uz njegovu prethodnu suglasnost priloženu uz zahtjev za odobravanje pravne pomoći.

12 Pokriva li pravna pomoć sve troškove postupka?

Kao što je navedeno, rješenje o odobravanju pravne pomoći obuhvaća pravo na korištenje pojedinih ili svih oblika sekundarne pravne pomoći za postupak određene vrste i stupnja. Rješenjem o odobravanju pravne pomoći korisnik može biti oslobođen plaćanja troškova s osnove naknade za rad odvjetnika, troškova sudskog postupka (oslobođenje od polaganja predujma troškova svjedoka, tumača, vještaka, uviđaja i sudskih oglasa) i troškova sudskih pristojbi u punom ili smanjenom opsegu.

Pravna pomoć odobrava se u punom opsegu ako je podnositelj zahtjeva korisnik pomoći za održavanje u skladu s posebnim propisima kojima je uređeno ostvarivanje prava iz sustava socijalne skrbi, odnosno pravo na opskrbninu prema Zakonu o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji i Zakonu o zaštiti vojnih i civilnih invalida rata ili ako ukupni prihodi podnositelja zahtjeva i članova kućanstva iznose 50% ili manje po članu kućanstva mjesečnog iznosa proračunske osnovice.

Svako povećanje iznosa ukupnih prihoda podnositelja zahtjeva i članova kućanstva iznad 50% proračunske osnovice po članu kućanstva ima za posljedicu smanjenje opsega pravne pomoći, na način da povećanje za svakih slijedećih 10% uzrokuje smanjenje pravne pomoći za 10%, ali ne ispod 50% utvrđenog iznosa troškova utvrđenih za pravnu pomoć.

Ako pravna pomoć nije odobrena u punom opsegu, podnositelj zahtjeva može podnijeti žalbu protiv dijela rješenja kojim nije odobrena pravna pomoć Ministarstvu pravosuđa. Žalba ne odgađa korištenje odobrenog opsega pravne pomoći. Protiv rješenja Ministarstva pravosuđa kojim se žalba odbija može se pokrenuti upravni spor.

13 Tko snosi druge troškove ako imam pravo samo na ograničenu pravnu pomoć?

U slučaju odobravanja pravne pomoći u smanjenom opsegu, ostatak troškova snosi sam korisnik pravne pomoći. U svakom slučaju, ako korisnik pravne pomoći uspije u sporu, sud će odlučiti da mu druga strana naknadi troškove postupka.

14 Obuhvaća li pravna pomoć i žalbe?

Zahtjevom za odobravanje pravne pomoći može se zatražiti odobravanje pravne pomoći za oba stupanja parničnog postupka. Za sastavljanje izvanrednih pravnih lijekova potrebno je podnijeti poseban zahtjev te se donosi posebno rješenje samo za tu pravnu radnju.

15 Može li se pravna pomoć povući prije zaključenja postupka (ili čak opozvati nakon završetka postupka)?

Ako se tijekom postupka imovno stanje korisnika pravne pomoći i članova kućanstva poveća u opsegu u kojem bi da su postojali u trenutku podnošenja zahtjeva utjecali na pravo podnositelja zahtjeva na ostvarenje i opseg pravne pomoći, nadležni ured ukinut će u cijelosti ili djelomično rješenje o odobravanju pravne pomoći. Korisnik pravne pomoći dužan je izvijestiti ured o povećanju imovnog stanja u roku od 8 dana od dana kada je za njih saznao. Protiv rješenja o ukidanju rješenja o odobravanju pravne pomoći korisnik pravne pomoći može u roku od 15 dana od dana dostave rješenja izjaviti žalbu Ministarstvu pravosuđa. Protiv rješenja Ministarstva pravosuđa može se pokrenuti upravni spor.

16 Mogu li osporiti odbijanje pružanja pravne pomoći?

Podnositelj zahtjeva odnosno korisnik pravne pomoći može protiv rješenja ureda kojim mu je odbijen zahtjev za korištenje pravne pomoći odnosno protiv dijela rješenja kojim mu nije odobrena pravna pomoć u punom opsegu izjaviti žalbu u roku od 15 dana od dana dostave rješenja. O žalbi odlučuje Ministarstvo pravosuđa u roku od osam dana od dana primitka uredne žalbe. Protiv rješenja Ministarstva pravosuđa može se pokrenuti upravni spor.

Daljnje informacije:

Mrežna stranica Ministarstva pravosuđa <https://pravosudje.gov.hr/besplatna-pravna-pomoc/6184>

Zakon o besplatnoj pravnoj pomoći („Narodne novine“, br. 143/13 i 98/19)

Zakon o parničnom postupku („Narodne novine“, br. 53/91, 91/92, 58/93, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 02/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 148/11- pročišćeni tekst, 25/13, 89/14, 70/19)

Posljednji put ažurirano: 17/01/2020

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJA-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Pravna pomoć - Italija

1 Koji su troškovi povezani sa sudskim postupcima i tko ih obično mora snositi?

(Zakonodavni izvori) – Pravila kojima se uređuju kategorije i postupci za troškove sudskih postupaka, uključujući pravnu pomoć, sveobuhvatno su utvrđena Predsjedničkim dekretom br. 115 od 30. svibnja 2002. (Službeni list br. 139/2002), kako je zadnje izmijenjen Zakonodavnom uredbom br. 24 od 7. ožujka 2019. (Službeni list br. 72 od 26. ožujka 2019., radi proširenja pravne pomoći kako bi se obuhvatile tražene osobe protiv kojih se vodi postupak izvršenja europskog uhitbenog naloga), koji sadržava pročišćeni tekst o sudskim troškovima (**članci od 74. do 145., a posebno zajedničke odredbe članka od 74. do 89. i posebne odredbe o pravnoj pomoći u građanskim, upravnim, revizijskim i poreznim postupcima, članci od 119. do 145.**).

Zakonom br. 794 od 13. lipnja 1942., kako je izmijenjen, uređuje se odvjetnička naknada za vođenje građanskih, trgovačkih, upravnih i poreznih postupaka. Naknade za pojedinačne pravne usluge plaćaju se na temelju tarife odobrene Ministarskom naredbom br. 585 iz 1994.

(Troškovi postupka) – Troškovi građanskog i trgovačkog postupka u širem smislu uključuju troškove postupka te troškove i naknade za pravno zastupanje. Troškovi postupka uključuju standardno plaćanje za upis u registar predmeta i druge troškove koji mogu nastati (kao što su izdaci za vještačenja i naknade za kopiranje dokumenata).

Standardno plaćanje navedeno u pročišćenom tekstu br. 115 iz 2002. plaća se u svim vrstama postupaka, među ostalim i stečajnim i izvanparničnim postupcima, osim ako je zakonom izriječno propisano oslobođenje od njegova plaćanja.

Obveza plaćanja ne postoji, među ostalim, u postupcima koji se odnose na obiteljski i građanski status osobe, kako je utvrđeno u četvrtoj knjizi Zakona o parničnom postupku (na primjer, odredbe koje se odnose na maloljetnike u slučajevima zakonske rastave, imovinski odnosi bračnih drugova, priznavanje statusa izbjeglica), u preventivnim postupcima (na primjer pljenidba radi namirenja dugova), zemljišnoknjižnim postupcima, postupcima radi izvršenja dostave i oslobađanja, postupcima u vezi s plaćanjem naknade za uzdržavanje djece, svim postupcima u vezi s djecom (na primjer postupci u vezi s roditeljskom odgovornošću) i postupcima koji se odnose na pravila o nadležnosti.

Razloge za bilo kakvo oslobođenje od plaćanja troškova postupka stranka mora na odgovarajući način navesti u zaključcima dokumenta kojim se pokreće postupak.

Obveza standardnog plaćanja ne postoji kad je riječ o tužbi za naknadu štete u vezi s kaznenim postupkom ako se samo traži da se počinitelj osudi. Ako se podnese zahtjev za naknadu štete, čak i privremeno, obveza plaćanja dospijeva ako se on odobri. Pristojba se kreće između minimalnog iznosa od **62 EUR i maksimalnog iznosa od 930 EUR**, ovisno o vrsti i vrijednosti predmeta spora.

(Obveze plaćanja) – Svaka stranka mora podmiriti troškove postupovnih dokumenata koje ispunjava ili zahtijeva te platiti dokumente potrebne za tužbu ako to zakon ili sudac od nje zahtijeva (na primjer naknade za vještačenja). Ako stranka ima pravo na pravnu pomoć, troškove snosi država.

Kad je riječ o standardnom plaćanju, to mora platiti stranka koja ulazi u postupak, podnosi prvotnu žalbu ili, u izvršnom postupku, podnosi zahtjev za ustupanje ili prodaju.

Vrijednost predmeta spora naznačuje se u zaključcima dokumenta kojim se pokreće postupak. Stranka koja izmijeni zahtjev, podnese protutužbu ili sudjeluje u postupku kao umještač i time poveća vrijednost predmeta spora dužna je platiti dodatnu pristojbu.

(Kriteriji za odluku o troškovima) – U skladu s općim načelom utvrđenim u članku 91. Zakona o parničnom postupku, sudac u okviru presude o predmetu spora nalaže stranci koja je izgubila spor da nadoknadi troškove postupka stranci koja je dobila spor.

Sudac ima diskrecijske ovlasti u odnosu na troškove postupka i može naložiti da se oni plate djelomično ili u cijelosti, uzimajući u obzir ukupni ishod spora. Sudac mora uzeti u obzir u kojoj je mjeri zahtjev kao cjelina utemeljen. Odluka se može osporiti.

Stranka koja je izgubila spor mora stranci koja je dobila spor nadoknaditi troškove i naknade za rad odvjetnika te sve iznose plaćene za vještake koje je imenovao sud ili stručnjake kao svjedoke prema odluci suca. Stranka koja izgubi spor dužna je i nadoknaditi ostale troškove koji su uključeni u vođenje postupka, a plaćaju se sudskom službeniku zajedno s troškovima dostave presude.

2 Što je točno pravna pomoć?

U talijanskom pravnom sustavu institut „pravne pomoći“ uključuje oslobođenje od podmirivanja određenih troškova („spese prenotate a debito“ ili sudske pristojbe koje se plaćaju unaprijed), a država plaća ostale troškove kako bi zaštitila građane koji nemaju dovoljno sredstava i čiji razlozi nisu očito neutemeljeni, kao i strane državljane koji zakonito borave u Italiji kad nastupi situacija ili okolnost koja dovodi do sudskog postupka, te osobe bez državljanstva (članak 119. Predsjedničkog dekreta br. 115/2002).

Ako postoji pravo na pravnu pomoć, neke pristojbe se ne plaćaju, dok druge plaća država. Pristojbe koje se ne plaćaju uključuju standardno plaćanje, paušalne troškove za obavijesti na službeni zahtjev, određene pristojbe (pristojbe za upise, hipotekarne i zemljišnoknjižne pristojbe) te naknade za preslike. Država plaća sljedeće:

troškove i izdatke za rad odvjetnika

putne troškove i izdatke sudaca, službenika i sudskih službenika za obavljanje njihovih dužnosti izvan suda
putne troškove i izdatke svjedoka, sudskih službenika i vještaka te izdatke vještaka koji su nastali tijekom njegova obavljanja dužnosti
troškove objave bilo kakve sudske obavijesti u vezi s presudom suca
trošak obavijesti na službeni zahtjev
doplatak za skrb o djeci.

Država ima pravo na povrat troškova i, ako se ne naplati od stranke koja je izgubila spor, može zahtijevati povrat od stranke koja ima pravo na pravnu pomoć u sljedećim slučajevima:

ako stranka koja ostvari pravo na pravnu pomoć uspije u sporu ili mirno riješi spor i primi iznos najmanje šest puta veći od troškova ili ako je tužba povučena ili postupak obustavljen.

Postoje posebne odredbe kojima se osigurava naknada u slučaju brisanja predmeta iz upisnika ili obustave postupka zbog propusta stranaka da djeluju ili ispunjavaju zakonske uvjete.

3 Imam li pravo na pravnu pomoć?

U građanskim i izvanparničnim postupcima (na primjer radi zakonske rastave, skrbništva nad djecom ili donošenja odluka u vezi s roditeljskom odgovornošću) građani koji nemaju dovoljno sredstava imaju pravo na pravnu pomoć za pripremu odgovora na tužbu, pod uvjetom da osnova odgovora na tužbu nije očito neutemeljena.

S osobama bez državljanstva i stranim državljanima koji zakonito borave u Italiji postupa se na isti način kao i s državljanima Italije, uz uvjet da imaju zakonito boravište u Italiji od datuma kad je nastupila situacija ili okolnost koja je dovela do sudskog postupka. Neprofitne organizacije ili udruge koje nisu uključene u trgovačke djelatnosti isto mogu ispunjavati uvjete. Stoga su prihvatljive i dobrotorne neprofitne organizacije ili neprofitne organizacije koje pružaju usluge obrazovanja siromašnima i već ispunjavaju uvjete prema Zakonu br. 217/90, kao i udruge potrošača i korisnici uključeni u popis u članku 5. Zakona br. 281/98.

U skladu s člankom 76. Predsjedničkog dekreta br. 115/2002, da bi podnositelj zahtjeva ispunjavao uvjete za pravnu pomoć, njegov godišnji oporezivi prihod prema posljednjoj poreznoj prijavi ne smije biti viši od 11 493,82 EUR (Ministarski dekret od 16. siječnja 2018. objavljen u Službenom listu br. 49 od 28. veljače 2018.).

Prihodovni pragovi prilagođavaju se svake dvije godine prema nalogu Ministarstva pravosuđa u dogovoru s Ministarstvom gospodarstva i financija (članak 77. Predsjedničkog dekreta br. 115/2002) kako bi se uzela u obzir razlike u indeksu potrošačkih cijena za obitelji radnika zaposlenih u proizvodnom i uslužnom sektoru koje je ISTAT utvrdio u prethodne dvije godine.

Ako zainteresirana stranka živi s bračnim drugom, registriranim partnerom ili drugim članovima obitelji, prihodom se smatra ukupni prihod koji je u istom razdoblju ostvario svaki član obitelji, među ostalim i prihod podnositelja zahtjeva.

Kad je riječ o članu kućanstva čiji bi prihod trebalo dodati prihodu podnositelja zahtjeva, prihodovni pragovi za kazneni postupak povišeni su na 1032,91 EUR za svakog člana obitelji koji živi s podnositeljem zahtjeva.

Treba imati na umu da naknada za uzdržavanje koju podnositelj zahtjeva prima od bivšeg bračnog druga mora biti uključena u svrhu izračuna iznosa iz članka 76., osim ako je riječ o jednokratnom iznosu.

Prihod od nezakonitih aktivnosti isto utječe na ispunjavanje uvjeta za ostvarivanje pravne pomoći. Pritom treba napomenuti da se revizija prihoda ne može oslanjati na automatske postupke, već zahtijeva preispitivanje specifičnih okolnosti pojedinačnog slučaja, čime se isključuje svaka mogućnost davanja značajna nepravomoćnoj presudi ako šteti pretpostavci nevinosti. Odbijanje odobravanja pomoći na temelju nepravomoćne presude iz koje se može pretpostaviti postojanje prihoda od nezakonitih aktivnosti stoga je nezakonito (Kasacijski kazneni sud, četvrto vijeće, presuda od 20. veljače 2013., br. 18591). Iznimka: kad se predmet odnosi na osobna prava ili u postupcima u kojima su interesi podnositelja zahtjeva u sukobu s interesima ostalih članova kućanstva s kojima živi, u obzir se uzima samo osobni dohodak podnositelja zahtjeva.

Pravo na pravnu pomoć vrijedi za sve faze ili stupnjeve postupaka. Međutim, u građanskim i upravnim stvarima, za razliku od kaznenih, ako stranka kojoj se odobri pomoć izgubi spor, ne može se koristiti pravnom pomoći za pobijanje presude bez ponovnog podnošenja zahtjeva za tu pomoć.

Nadalje, ispunjavanje uvjeta za pravnu pomoć u građanskom postupku ne znači da je država odgovorna za troškove koje stranka mora platiti stranci koja je uspjela u sporu jer se priznaju samo izdaci i naknade koji pripadaju punomoćniku stranke kojoj je odobrena pomoć i koje se država, umjesto te stranke, obvezuje platiti s obzirom na njezinu nestabilnu financijsku situaciju i to da njezini zahtjevi nisu očito neutemeljeni (vidjeti Kasacijski građanski sud, presuda br. 10053 iz 2012.).

Posebni slučajevi

Odstupajući od prihodovnih pragova utvrđenih člankom 76. stavkom 1. Predsjedničkog dekreta br. 115/2002, u nekim slučajevima sljedeće osobe mogu ispunjavati uvjete za pravnu pomoć:

stranke koje su oštećene kaznenim djelima iz članaka 572., 583.a, 609.a, 609.c, 609.g i 612.a Kaznenog zakona, a ako su kaznena djela počinjena prema maloljetnicima, tada stranke oštećene kaznenim djelima iz članaka 600., 600.a, 600.b, 600.d, 601., 602., 609.d i 609.j Kaznenog zakona mogu ispunjavati uvjete za pomoć i uz odstupanje od prihodovnih pragova utvrđenih zakonom (članak 76. stavak 4.b)

strani državljani koji su maloljetnici bez pratnje, a koji su uključeni u sudske postupke neovisno o njihovom svojstvu, imaju pravo biti obaviješteni o mogućnosti imenovanja pravnog savjetnika od povjerenja, među ostalim preko imenovanog skrbnika ili osobe s roditeljskom odgovornošću u skladu s člankom 3. stavkom 1. Zakona br. 184 od 4. svibnja 1983., kako je izmijenjen, te pravo na podnošenje prijave za pravnu pomoć na temelju važećeg zakonodavstva u bilo kojoj fazi ili stupnju postupka (članak 76. stavak 4.c)

maloljetna ili punoljetna djeca koja nisu financijski neovisna i koja su izgubila roditelja zbog ubojstva koje je počinio bračni drug roditelja, bez obzira na to jesu li bračni drugovi bili zakonski rastavljeni ili razvedeni, ili koje je počinio registrirani partner roditelja, čak i ako je registrirano partnerstvo prestalo, ili pak osoba koja ima ili je imala intimnu, dugotrajnu vezu koja uključuje zajednički život s roditeljem, mogu ispunjavati uvjete za pravnu pomoć i uz odstupanje od zakonskih prihodovnih pragova, primjenom te pogodnosti kao iznimke na postupke povezane s kaznenim postupkom, kao i na sve građanske postupke koji proizlaze iz kaznenog djela, među ostalim i ovršni postupak (članak 76. stavak 4.c)

žrtve terorizma ili sličnih djela ili preživjele osobe (članak 10. stavak 1. Zakona br. 206/204).

4 Dodjeljuje li se pravna pomoć za sve vrste postupaka?

Kao što je prethodno navedeno, u građanskim i izvanparničnim postupcima (na primjer radi zakonske rastave, skrbništva nad djecom ili donošenja odluka u vezi s roditeljskom odgovornošću), građani koji nemaju dovoljno sredstava imaju pravo na pravnu pomoć za pripremu odgovora na tužbu, pod uvjetom da osnova odgovora na tužbu nije očito neutemeljena.

Postoje subjektivni razlozi za isključenje iz predmetne pomoći:

podnositelj zahtjeva osoba je koja je pravomoćno osuđena za kaznena djela povezana s povredom pravila o suzbijanju utaje poreza na dohodak i poreza na dodanu vrijednost

podnositelja zahtjeva zastupa više odvjetnika, osim odvjetnika koji je imenovan za sudjelovanje u kaznenom postupku na daljinu u predmetima u kojima se primjenjuje Zakon br. 11/1998.

Međutim, postoje slučajevi koji nisu prethodno navedeni i u kojima se može pretpostaviti da podnositelj zahtjeva ima dovoljno sredstava, a to su sljedeći: u slučajevima koji uključuju prijenos potraživanja i kamata na druge osobe (osim ako se on ne vrši u svrhu plaćanja već postojećih potraživanja ili kamata) u slučaju pravomoćne presude za kaznena djela iz članka 416.a Kaznenog zakona i članka 291.c pročišćenog teksta iz Predsjedničkog dekreta br. 43 od 23. siječnja 1973., s ograničenjem na otegotne okolnosti iz članka 80. i 74. stavka 1. pročišćenog teksta iz Predsjedničkog dekreta br. 309 od 9. listopada 1990. te za kaznena djela počinjena iskorištavanjem uvjeta utvrđenih prethodno spomenutim člankom 416.a ili u svrhu olakšavanja aktivnosti udruga utvrđenih u tom članku, smatra se da je prihod iznad postavljenog praga. Međutim, dopušteno je dokazivati suprotno (Ustavni sud, presuda br. 139 iz 2010.).

5 Postoje li posebni postupci za hitne slučajeve?

Ne postoji poseban postupak za hitne slučajeve. Međutim, treba istaknuti da u skladu s člankom 126. pročišćenog teksta odvjetnička komora može unaprijed privremeno odobriti pravnu pomoć podnositelju zahtjeva, u roku od deset dana od podnošenja ili primitka zahtjeva i ako su ispunjeni uvjeti.

6 Gdje mogu dobiti obrazac zahtjeva za pravnu pomoć?

U građanskom bi postupku isključivo podnositelj zahtjeva ili njegov odvjetnik trebali odvjetničkoj komori podnijeti ili poslati preporučeno poštom zahtjeve za pravnu pomoć, sastavljene na način i sa sadržajem utvrđenim člancima 79. i 122. pročišćenog teksta.

Nije jasno je li u slučaju preporučene dostave poštom potrebna i potvrda o primitku. Stoga se to ne smatra uvjetom prihvatljivosti, već je prepušteno vlastitoj procjeni podnositelja zahtjeva.

Obrasci za podnošenje zahtjeva dostupni su u uredima odvjetničke komore.

Zahtjevi za pravnu pomoć u građanskom postupku moraju se podnijeti **uredu odvjetničke komore** koji je nadležan prema:

mjestu u kojem sudi sudac pred kojim je postupak u tijeku

mjestu u kojem sudi sudac koji je nadležan za odlučivanje o meritumu predmeta, ako je postupak još u tijeku

mjestu u kojem sudi sudac koji je donio pobijanu presudu za žalbu Kasacijskom sudu, Državnom vijeću ili Revizorskom sudu.

Zahtjev na temelju članka 78. Predsjedničkog dekreta br. 115/2002 nedopušten je ako ga nije potpisao podnositelj zahtjeva. Potpis mora potvrditi odvjetnik ili se on potvrđuje primjenom postupaka utvrđenih člankom 38. stavkom 3. Predsjedničkog dekreta br. 445 od 28. prosinca 2000.

7 Koji se dokumenti trebaju dostaviti zajedno s obrascem zahtjeva za pravnu pomoć?

Zahtjev koji potpisuje podnositelj mora biti sastavljen na običnom (praznom) papiru i mora sadržavati sljedeće (članak 79. prethodno navedenog Predsjedničkog dekreta):

zahtjev za pravnu pomoć

osobne podatke i porezni broj podnositelja zahtjeva i članova njegova/njezina kućanstva

izjavu o prihodu ostvarenom u godini prije podnošenja zahtjeva (vlastita izjava)

obvezu da će prijaviti sve značajnije promjene u prihodu za potrebe ispunjavanja uvjeta za pomoć

ako je postupak već u tijeku

datum sljedećeg ročišta

podatke i mjesto prebivališta protivne stranke

činjeničnu i pravnu osnove za ocjenu osnovanosti zahtjeva

dokaze (dokumenti, podaci za kontakt, izjave svjedoka, mišljenja vještaka itd. koji se prilažu u preslici).

8 Gdje se podnosi zahtjev za pravnu pomoć?

Kao što je prethodno navedeno, zahtjevi za pravnu pomoć u građanskom postupku moraju se podnijeti **uredu odvjetničke komore** koji je nadležan prema:

mjestu u kojem sudi sudac pred kojim je postupak u tijeku

mjestu u kojem sudi sudac koji je nadležan za odlučivanje o meritumu predmeta, ako je postupak još u tijeku

mjestu u kojem sudi sudac koji je donio pobijanu presudu za žalbu Kasacijskom sudu, Državnom vijeću ili Revizorskom sudu.

Kad je riječ o kaznenom postupku, zahtjevi se moraju podnijeti sudu pred kojim je postupak u tijeku. Ako je postupak u tijeku pred Kasacijskim sudom,

nadležan je sudac koji je donio pobijanu presudu (članci 93. i 96. prethodno navedenog Predsjedničkog dekreta).

Zahtjeve moraju podnijeti podnositelj ili odvjetnik podnositelja zahtjeva službeniku suda u kojem sudi sudac koji vodi postupak ili ga službeniku suda mogu poslati preporučeno poštom.

Ako je podnositelj zahtjeva pritvoren ili na izdržavanju kazne zatvora, zahtjev može primiti upravitelj kaznene ustanove ili službenik pravosudne policije.

Više nije moguće predati zahtjeve tijekom ročišta.

9 Kako mogu saznati imam li pravo na pravnu pomoć?

Preslika dokumenta kojim odvjetnička komora odobrava, odbija ili proglašava zahtjev nedopuštenim šalje se podnositelju zahtjeva i sudu.

Nakon podnošenja zahtjeva odvjetnička komora:

ocjenjuje osnovanost zahtjeva koji se podnosi i jesu li ispunjeni uvjeti za ostvarivanje pravne pomoći

donosi jednu od sljedećih odluka u roku od deset dana:

odluku o prihvaćanju zahtjeva

odluku o proglašenju zahtjeva nedopuštenim

odluku o odbijanju zahtjeva

šalje presliku odluke podnositelju zahtjeva, nadležnom sudu i poreznoj upravi radi provjere prijavljena prihoda.

Ako odvjetnička komora odbije zahtjev ili ga proglasi nedopuštenim, on se može podnijeti sudu kojem je dodijeljen predmet, a koji potom donosi odluku u obliku naloga. Rok je prekluzivan.

Nakon završene provjere sudac izdaje obrazloženi nalog o proglašenju zahtjeva nedopuštenim, prihvaćenim ili odbijenim.

Nakon što je nalog izdan, službenik suda o njemu obavještava podnositelja zahtjeva.

Međutim, u kaznenom postupku sudac mora izdati nalog u roku od deset dana od datuma podnošenja ili primitka zahtjeva.

10 Što trebam učiniti ako imam pravo na pravnu pomoć?

-

11 Ako imam pravo na pravnu pomoć, tko mi odabire odvjetnika?

Podnositelji zahtjeva kojima je odobrena pravna pomoć mogu imenovati odvjetnika s popisa odvjetnika za pravnu pomoć koje sastavljaju odvjetničke komore iz regije žalbenog suda u kojoj sudi sudac nadležan za odlučivanje o meritumu predmeta ili sudac pred kojim je postupak u tijeku.

Podnositelji zahtjeva kojima je odobrena pravna pomoć mogu imenovati i vještaka, ako je to zakonom dopušteno.

Ako je predmet na Kasacijskom sudu, odvjetnik se odabire s popisa koje sastavljaju odvjetničke komore iz regije žalbenog suda u kojoj sudi sudac koji je donio pobijanu presudu.

Popis odvjetnika za pravnu pomoć sastoji se od stručnjaka koji su se za to prijavili i koji imaju kvalifikacije potrebne da pripreme obranu. Odvjetnička komora donosi odluku o uključivanju odvjetnika na popis na temelju njihovih sposobnosti, profesionalnog iskustva stečenog tijekom najmanje šest godina i toga da nisu bili podvrgnuti stegovnim mjerama. Odvjetnici mogu biti uklonjeni s popisa u bilo kojem trenutku. Popis se obnavlja svake godine i dostupan je javnosti u svim pravosudnim uredima u regiji. Odvjetnici koji zastupaju stranku kojoj je odobrena pomoć moraju zatražiti obavijest da su postupci obustavljeni ako su obrisani s popisa predmeta zbog propusta stranke (u skladu s člankom 309. Zakona o parničnom postupku). Ako odvjetnik ne ispunji tu obvezu, podliježe stegovnom postupku.

12 Pokriva li pravna pomoć sve troškove postupka?

Korisnici pravne pomoći (članak 107. prethodno navedenog Predsjedničkog dekreta) oslobođeni su plaćanja nekih troškova, dok druge plaća država, kako je utvrđeno u članku 131. Predsjedničkog dekreta br. 115/2002. Pomoć pokriva sve zakonom propisane troškove postupka, među ostalim i imenovanje vještaka koji sudjeluju na strani podnositelja zahtjeva. Međutim, ne pokriva troškove izvansudskog savjetovanja.

Naknade i izdatke odvjetnika koji zastupa podnositelja zahtjeva plaća sud na kraju svake faze ili stupnja postupka, a u svakom slučaju nakon razrješenja odvjetnika.

Nadalje, troškovi i izdaci plaćaju se pomoćniku suca i svakom vještaku koji sudjeluje na strani podnositelja zahtjeva.

Primatelj i uključene strane, među ostalim i državni odvjetnik, obavještavaju se o plaćanju te su ovlašteni osporavati nalog za plaćanje.

Odvjetnik koji zastupa podnositelja zahtjeva, pomoćnik suca i vještak koji sudjeluje na strani podnositelja zahtjeva ne mogu od svojeg klijenta tražiti ili primiti nagradu ili naknadu, osim one predviđene zakonom. Bilo koji sporazum suprotan tomu ništavan je, a svako kršenje te zabrane ozbiljan je stegovni prekršaj. U slučaju građanske parnice pokrenute u vezi s kaznenim postupkom, troškovi postupka uređeni su člankom 108. pročišćenog teksta. Međutim, općenito govoreći, ispunjavanjem uvjeta za pravnu pomoć primatelju se daju ista prava kao i ona obuhvaćena općim pravilima.

13 Tko snosi druge troškove ako imam pravo samo na ograničenu pravnu pomoć?

Pravilima o pravnoj pomoći nije predviđena ograničena pomoć.

14 Obuhvaća li pravna pomoć i žalbe?

Pravo na pravnu pomoć obuhvaća sve stupnjeve i faze postupka i sve izvedene ili na bilo koji drugi način povezane postupke (kao što je ovrha).

Međutim, ako stranka kojoj je odobrena pomoć izgubi spor, neće se moći koristiti pravnom pomoći za pobijanje presude, osim podnošenjem zahtjeva za naknadu štete u vezi s kaznenim postupkom.

15 Može li se pravna pomoć povući prije zaključenja postupka (ili čak opozvati nakon završetka postupka)?

Ako se tijekom postupka prihod primatelja pomoći promijeni tako da to utječe na pravo na pravnu pomoć, sudac koji vodi postupak opozvat će pomoć.

Isto tako, sudac koji vodi postupak u bilo kojem trenutku može opozvati pravnu pomoć ako se utvrdi da kriteriji prihvatljivosti nisu ispunjeni ili da je dotična stranka postupala ili djelovala u lošoj vjeri ili iz krajnje nepažnje.

Opoziv stupa na snagu od trenutka kad je potvrđena promjena u prihodu, ali u drugim slučajevima djeluje retroaktivno i zahtjeva se povrat iznosa koji je platila država.

Ako se otkrije da su dane lažne izjave, porezna uprava traži opoziv pomoći i prosljeđuje dokaze državnom odvjetniku nadležnom za pokretanje odgovarajućeg kaznenog postupka.

Provjere jesu li kriteriji prihvatljivosti i dalje ispunjeni mogu se ponoviti tijekom postupka na zahtjev pravosudnih tijela ili inicijativu porezne uprave.

U slučaju davanja lažnih izjava u vezi s prihodom predviđena je kazna od jedne do pet godina zatvora te novčana kazna od 309,87 EUR do 1549,37 EUR.

Kazna zatvora ili novčana kazna povećavaju se ako je lažna izjava dovela do toga da je podnositelj zahtjeva ostvario ili nastavio ostvarivati pravnu pomoć.

Posljedica presude kojom se optuženik proglašava krivim retroaktivno je opozivanje pomoći i počiniteljev povrat iznosa koji je platila država (usp. članak 136. prethodno navedenog Predsjedničkog dekreta).

16 Mogu li osporiti odbijanje pružanja pravne pomoći?

Ako odvjetnička komora odbije zahtjev ili ga proglaši nedopuštenim, može se ponovno podnijeti sucu kojem je dodijeljen predmet, a koji potom donosi odluku u obliku naloga.

Međutim, kad je riječ o kaznenom postupku, člankom 99. Predsjedničkog dekreta utvrđeno je da podnositelj zahtjeva ili njegov odvjetnik mogu podnijeti žalbu predsjedniku suda ili žalbenom sudu u okviru kojeg sudi sudac koji je odbio zahtjev u roku od 20 dana od dana obavijesti o odbijanju zahtjeva.

Posljednji put ažurirano: 20/12/2021

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJA-a. Prijevod je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Izvorna jezična inačica ove stranice nedavno je izmijenjena. Naši prevoditelji trenutno pripremaju jezičnu inačicu koju vidite.

Sljedeći jezici: već su prevedeni.

Pravna pomoć - Luksemburg

1 Koji su troškovi povezani sa sudskim postupcima i tko ih obično mora snositi?

Pravnom pomoći mogu biti obuhvaćeni sljedeći troškovi sudskog postupka:

biljezi i registracijske takse

sudske pristojbe

troškovi sudskih izvršitelja i naknade za njihov rad

troškovi vještaka i naknade za njihov rad

naknade za prevoditelje i sudske tumače

troškovi javnih bilježnika i naknade za njihov rad

dnevnice svjedoka

putni troškovi

troškovi objave

odvjetnički honorari i naknade

pristojbe i troškovi povezani s upisima, hipotekama i zalozima

troškovi potvrda o stranom pravu (*certificats de coutume*).

2 Što je točno pravna pomoć?

Dodjelom pravne pomoći fizičkoj osobi bez dostatnih sredstava omogućuje se da u konkretnom predmetu dobije pravnu pomoć ili pravno savjetovanje od odvjetnika.

3 Imam li pravo na pravnu pomoć?

Osobe bez dostatnih sredstava imaju pravo na pravnu pomoć kako bi zaštitile svoje interese pod uvjetom da su te osobe:

luksemburški državljani ili

strani državljani koji imaju pravo na trajni boravak u Luksemburgu ili

državljeni neke od država članica Europske unije ili

strani državljani koji, na temelju međunarodnog ugovora, u svrhu dodjele pravne pomoći imaju jednaka prava kao luksemburški državljani ili

državljeni trećih zemalja s nezakonitim boravkom u svrhu povrata naknade koju trebaju primiti na temelju članka 572-7 Zakona o radu (*Code du Travail*).

Pravna pomoć može se dodijeliti i bilo kojem drugom stranom državljaninu bez dostatnih sredstava u postupku koji se odnosi na njegovo pravo na azil, ulazak, boravak, nastanjenje ili udaljavanje.

Nedostatnost sredstava ocjenjuje se na temelju ukupnog bruto dohotka i imovine podnositelja zahtjeva te svih drugih članova njegova kućanstva.

Dodjela pravne pomoći odbija se u slučaju u kojem se *a priori* čini da je zahtjev koji osoba podnosi nerazuman, da nema izgleda za uspjeh ili da mu je svrha nerazmjerna u odnosu na moguće troškove.

4 Dodjeljuje li se pravna pomoć za sve vrste postupaka?

Pravna pomoć može se odobriti i tužitelju i tuženiku u parničnim ili izvanparničnim postupcima, neovisno o tome vode li se na sudu ili rješavaju izvanjudskim putem. Može se zatražiti za svaki zahtjev koji se podnosi pred redovnim sudom ili upravnim sudom. Pravna pomoć može se odobriti i u slučaju privremenih mjera i postupaka za izvršenje sudskih odluka ili bilo kojih drugih izvršivih dokumenata.

Međutim, ne može se odobriti vlasnicima motornih vozila za sporove do kojih je došlo zbog uporabe takvih vozila. Isto se tako ne može odobriti ni vlasnicima trgovina, vlasnicima proizvodnih postrojenja ili obrtnicima ili osobama koje se bave slobodnim zanimanjima u vezi sa sporovima koji se odnose na njihovo poslovanje ili poslovnu djelatnost, osim u iznimnim i dobro opravdanim slučajevima. U načelu se ne može odobriti ni u slučaju sporova koji se odnose na aktivnost spekulativne prirode podnositelja zahtjeva za pravnu pomoć.

5 Postoje li posebni postupci za hitne slučajeve?

U hitnim slučajevima predsjednik nadležne odvjetničke komore (*Bâtonnier de l'Ordre des Avocats*) može, bez ikakvih drugih formalnosti, odobriti privremenu pravnu pomoć za pravne korake koje on odredi.

6 Gdje mogu dobiti obrazac zahtjeva za pravnu pomoć?

Nacionalni obrazac zahtjeva za pravnu pomoć u Luksemburgu može se dobiti od Središnje službe za socijalnu pomoć (*Service Central d'Assistance Sociale*, tel. 00 352 475821-1).

7 Koji se dokumenti trebaju dostaviti zajedno s obrascem zahtjeva za pravnu pomoć?

Zahtjevu za pravnu pomoć morate priložiti:

presliku identifikacijskog dokumenta

potvrdu o registraciji u **Zajedničkom centru za socijalnu sigurnost** (*Centre Commun de la Sécurité Sociale*, CCSS) za vas i osobe u vašem kućanstvu

za vas i svakog člana vašeg kućanstva, platnu listu (ili potvrdu o dohotku koju je izdao CCSS), potvrde o zajamčenom minimalnom dohotku u okviru sustava *Revenu d'inclusion sociale* (REVIS), potvrde o naknadi za nezaposlenost ili o mirovini ili druge potvrde koje se odnose na zadnja tri mjeseca i u kojima su navedeni bruto iznosi (bankovni izvodi nisu dovoljni)

potvrdu Nacionalnog fonda solidarnosti (*Fonds national de solidarité*) za svakog člana kućanstva da stanje na računu odgovara nuli ako kućanstvo ne prima sredstva iz tog fonda

ako kućanstvo prima ili plaća naknadu za održavanje, dokument u kojem se navodi plaćeni ili primljeni iznos (na primjer, bankovni izvodi za zadnja tri mjeseca)

potvrdu o posjedovanju ili neposjedovanju nekretnine koju izdaje luksemburška porezna uprava (*Administration des contributions directes*) za svakog člana kućanstva

popratne dokumente u pogledu vlasništva nad nekretninom u inozemstvu, ako je primjenjivo

dokaze o pokretninama (novac, ušteđevina, dionice, obveznice itd.)

ako je kućanstvo u najmu, presliku ugovora o najmu i potvrde o plaćanju najamnine za zadnja tri mjeseca

ako kućanstvo otplaćuje hipoteku, dokaz o plaćanju mjesečnog iznosa

dokaze o dohotku ostvarenom od nekretnina i pokretnina

dokumente povezane s predmetom o kojem je riječ.

8 Gdje se podnosi zahtjev za pravnu pomoć?

O dodjeli pravne pomoći odlučuje predsjednik odvjetničke komore u mjestu boravišta podnositelja zahtjeva ili član kojeg on za to ovlasti. O pravnoj pomoći osobama koje nemaju boravište u Luksemburgu odlučuje predsjednik Odvjetničke komore u Luxembourg ili član kojeg on za to ovlasti.

9 Kako mogu saznati imam li pravo na pravnu pomoć?

O odluci predsjednika bit će vam poslana obavijest poštom.

10 Što trebam učiniti ako imam pravo na pravnu pomoć?

U svojoj će odluci predsjednik navesti ime odvjetnika koji će vam pružiti pravnu pomoć te će vas pozvati da stupite u kontakt s tim odvjetnikom.

11 Ako imam pravo na pravnu pomoć, tko mi odabire odvjetnika?

Predsjednik dodjeljuje odvjetnika kojeg je podnositelj zahtjeva sam odabrao ili, ako podnositelj zahtjeva nije odabrao odvjetnika ili predsjednik njegov odabir smatra neprimjerenim, odvjetnika po svojem izboru. Osim u slučaju zakonske zapreke ili sukoba interesa, odvjetnici moraju prihvatiti zadaće koje su im na taj način povjerene.

12 Pokriva li pravna pomoć sve troškove postupka?

U pravilu su pravnom pomoći obuhvaćeni svi troškovi povezani sa sudskim postupkom, postupcima ili mjerama za koje je ona odobrena (vidjeti odgovor na pitanje 1.).

Međutim, pravnom pomoći nije obuhvaćen paušalni iznos troškova postupka koji se dodjeljuje stranci koja uspije u postupku (*indemnités de procédure*) ni naknada štete za zlouporabu postupka i zlonamjeren postupak.

13 Tko snosi druge troškove ako imam pravo samo na ograničenu pravnu pomoć?

U Luksemburgu ne postoji djelomična pravna pomoć.

14 Obuhvaća li pravna pomoć i žalbe?

Ne, u tu ćete svrhu morati podnijeti novi zahtjev za pravnu pomoć.

15 Može li se pravna pomoć povući prije zaključenja postupka (ili čak opozvati nakon završetka postupka)?

Predsjednik odvjetničke komore može ukinuti pravo podnositelja zahtjeva na pravnu pomoć, pa čak i nakon završetka postupka ili mjera za koje je ona bila odobrena, ako se utvrdi da se to pravo temeljilo na lažnim izjavama ili netočnim dokumentima. Pravo na pravnu pomoć može se ukinuti i ako njezin primatelj tijekom postupka ili izvršavanja tih mjera ili slijedom tog postupka ili mjera stekne financijska sredstva koja bi, da ih je osoba imala na dan podnošenja

zahtjeva za pravnu pomoć, priječila dodjelu takvog prava. Primateelj pravne pomoći ili dodijeljeni odvjetnik obvezni su obavijestiti predsjednika odvjetničke komore o svakoj takvoj promjeni primateljeve situacije.

Odluka predsjednika odvjetničke komore o ukidanju prava na pravnu pomoć odmah se priopćuje Ministarstvu pravosuđa (*Ministère de la Justice*). Za povrat iznosa koji su već isplaćeni u svrhu pravne pomoći odgovorna je luksemburška porezna uprava (*Administration de l'Enregistrement et des Domaines*).

16 Mogu li osporiti odbijanje pružanja pravne pomoći?

Podnositelji zahtjeva mogu podnijeti žalbu protiv odluke predsjednika o odbijanju pravne pomoći ili povlačenju njezine dodjele Disciplinskom i upravnom vijeću (*Conseil disciplinaire et administratif*), čija je odluka konačna. Žalbe se moraju podnijeti predsjedniku Disciplinskog i upravnog vijeća preporučenim pismom najkasnije u roku od deset dana od primitka obavijesti o odluci predsjednika odvjetničke komore. Podnositelja zahtjeva saslušat će Vijeće ili jedan od njegovih članova kojeg se za to ovlasti.

Korisne poveznice:

[Odvjetnička komora u Luxembourg](#)

[Guichet.lu](#)

Posljednji put ažurirano: 14/04/2022

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJA-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Pravna pomoć - Malta

1 Koji su troškovi povezani sa sudskim postupcima i tko ih obično mora snositi?

Pristojbe u sudskim postupcima utvrđene su zakonom. Neke se pristojbe moraju platiti na početku sudskog postupka, a druge po njegovu završetku. To su u pravilu fiksne naknade, kojima su obuhvaćene i sudske usluge. Sudske usluge uključuju pristojbe za pokretanje postupka, troškove poziva za ispitivanje svjedoka, druge troškove povezane sa sudskim postupkom i troškove izrade primjeraka presuda. Osim nekih iznimki, naknade za rad odvjetnika u parnicama utvrđene su zakonom. Međutim, stranke se mogu dogovoriti drukčije, što se utvrđuje u pisanom obliku.

Prethodno navedene pristojbe ne obuhvaćaju dodatne sudske pristojbe koje sud, međutim, može odrediti u slučaju osporavanja.

Kad je riječ o pitanju tko snosi troškove, na sudu je da nakon donošenja presude odluči koja će ih stranka snositi. U pravilu se stranci koja ne uspije u postupku ujedno nalaže da snosi troškove, ali sud ovisno o predmetu može odlučiti drukčije.

2 Što je točno pravna pomoć?

Pravna pomoć oblik je pomoći koji se na trošak države dodjeljuje osobi na čiji se zahtjev – nakon što službenici Službe za pravnu pomoć procijene financijsku situaciju te osobe i pravobranitelj za pravnu pomoć ocijeni osnovanost njezina zahtjeva s obzirom na vrstu predmeta – izdaje izjava o tome postoje li valjani razlozi za to da ta osoba podnese tužbu, da se brani ili da nastavi sudjelovati kao stranka u postupku i na taj način ostvari pristup sudovima. Prema tome, pravna pomoć podrazumijeva pružanje pravne pomoći osobama s niskim dohotkom koje si ne mogu priuštiti troškove zastupnika i pristup pravosudnom sustavu. Pravna pomoć važna je da se osobama koje za to nemaju dostatna financijska sredstva omogućiti pristup pravosuđu i na taj način osigura jednakost pred zakonom, pravo na odvjetnika i pravo na pošteno suđenje. Jednakost je temelj demokratskog društva.

Pravna pomoć dodjeljuje se u svim kaznenim predmetima i gotovo svim građanskim predmetima. Kad je riječ o građanskim predmetima, osoba mora ispunjavati i kriterij imovnog stanja i kriterij osnovanosti predmeta.

3 Imam li pravo na pravnu pomoć?

Građanski predmeti: Pravna pomoć dodjeljuje se samo osobama koje ispunjavaju i kriterij imovnog stanja i kriterij osnovanosti.

Kriterij imovnog stanja: Da bi ispunjavao kriterij imovnog stanja, podnositelj zahtjeva ne smije tijekom 12 mjeseci koji prethode podnošenju zahtjeva raspolagati nikakvom imovinom, uključujući novac, čija je neto vrijednost veća od 6988,12 EUR (ili iznosa utvrđenog zakonom). Osim toga, dohodak podnositelja zahtjeva tijekom 12 mjeseci koji prethode podnošenju zahtjeva za pravnu pomoć ne smije biti veći od iznosa nacionalne minimalne plaće osoba starijih od 18 godina.

U okviru kriterija imovnog stanja ne uzimaju se u obzir predmeti u domu podnositelja zahtjeva koji su svakodnevno potrebni njemu i članovima njegove obitelji niti glavno mjesto stanovanja ili imovina podnositelja zahtjeva (pokretna i nepokretna) ako je riječ o predmetu sudskog postupka.

Kriterij osnovanosti: Da bi podnositelj zahtjeva ispunjavao kriterij osnovanosti, pravobranitelj za pravnu pomoć mora nakon ispitivanja prirode predmeta zaključiti da podnositelj zahtjeva ima valjan razlog da podnese tužbu, da se brani ili da sudjeluje kao stranka u sudskom postupku, odnosno da podnositelj zahtjeva ima *probabilis causa litigandi*. Svaki se predmet ispituje s obzirom na njegovu osnovanost. Ocjenu osnovanosti provodi pravobranitelj za pravnu pomoć. Ona uključuje ispitivanje predmeta, mogućeg ishoda postupka i izgleda postupka.

Osoba koja ispunjava kriterije i kojoj je sud dodijelio odvjetnika i zakonskog opunomoćenika za pružanje pravne pomoći u građanskom postupku prima pomoć do donošenja konačne odluke u postupku.

Kazneni predmeti: Pravna pomoć ne podliježe kriteriju imovnog stanja. U predmetima koji se odnose na lakša kaznena djela o kojima odlučuje *Qorti tal-Magistrati bhala Qorti ta' Ġudikatura Kriminali* (Magistratski sud koji djeluje kao kazneni sud), sud dodjeljuje odvjetnika s dnevnog spiska. U drugim kaznenim predmetima optuženik mora obavijestiti sud da želi primiti pravnu pomoć i taj se zahtjev mora evidentirati u zapisniku postupka. Sud prosljeđuje zahtjev, zajedno s podacima optuženika, pravobranitelju za pravnu pomoć, koji mora dostaviti odgovor o tome je li zahtjev prihvaćen i navesti ime odvjetnika.

Žalbe u kaznenim predmetima: Ako uz pomoć odvjetnika koji pruža pravnu pomoć želite podnijeti žalbu protiv presude Magistratskog suda, o tome morate odmah na dan donošenja presude ili sljedeći dan obavijestiti Službu za pravnu pomoć kako bi se mogli poduzeti potrebni koraci za upućivanje zahtjeva glavnom pravobranitelju za pravnu pomoć. Sa sobom biste trebali ponijeti primjerak donesene presude.

Osobe pozvane na ispitivanje i/ili uhićene osobe: Ako vas je policija pozvala na ispitivanje ili ste uhićeni, imate pravo razgovarati s nekim od odvjetnika za dodjelu pravne pomoći s dnevnog spiska. Od policijskih službenika koji vas ispituju ili su vas uhitili trebate zatražiti da pozovu odvjetnika koji pruža pravnu pomoć.

Žrtve rođno uvjetovanih zločina ili nasilja u obitelji: Ako ste bili žrtva zločina u skladu sa zakonskim određenjem, možete tražiti odvjetnika koji pruža pravnu pomoć.

Postupak

Kad je riječ o građanskim postupcima, da bi se zakazao susret s glavnim pravobraniteljem za pravnu pomoć, osoba prvo mora predati dokumente navedene u nastavku (ili one dokumente koji se ovisno o slučaju primjenjuju na nju), nakon čega se ocjenjuje ispunjava li kriterij imovnog stanja te utvrđuje ima li pravo na primanje pravne pomoći:

dokument Zavoda za socijalno osiguranje u kojem se navodi iznos novca koji je osoba primila tijekom posljednjih 12 mjeseci

obrazac FS3 / platne liste za zadnjih 12 mjeseci

prikaz stanja po svim bankovnim računima na ime te osobe tijekom zadnjih 12 mjeseci (*statement*)

dokument službe za zapošljavanje u kojem se navode *prethodna zaposlenja* osobe

osobna iskaznica ili putovnica

dokumenti koje je osoba primila od suda u slučaju da želi primati pravnu pomoć

drugi povezani dokumenti, na primjer:

za rastavu: vjenčani list i rodni listovi djece

za poništaj ili razvod braka: preslika ugovora o rastavi

za izmjene podataka u potvrdama iz matičnih knjiga: rodni/smrtni/vjenčani list

za pitanja nasljedstva: preslika oporuke itd.

Na sastanku sa službenikom Službe za pravnu pomoć utvrđuje se ispunjava li podnositelj zahtjeva kriterij imovnog stanja za primanje usluga pravne pomoći.

Ako osoba ispunjava taj kriterij, zakazuje se susret s glavnim pravobraniteljem za pravnu pomoć kako bi se raspravilo o njezinu problemu i/ili predmetu. Na temelju ocjene o ispunjenosti kriterija osnovanosti glavni pravobranitelj obavještava dotičnu osobu o tome je li utvrđeno da ima valjane razloge za pokretanje postupka ili iznošenje svoje obrane, ovisno o slučaju.

Osoba ima pravo na primanje pravne pomoći ako ispunji kriterij imovnog stanja i kriterij osnovanosti. Kada se to utvrdi, osobi se pomaže da ispunji obrazac zahtjeva za pravnu pomoć propisan zakonom, pri čemu mora dati prisegu o točnosti podataka o svojim financijskim sredstvima i osnovanosti predmeta.

Osobi koja ne ispunjava jedan od kriterija ili oba kriterija šalje se pismeno u kojem je se obavještava o odbijanju njezina zahtjeva i o razlozima tog odbijanja.

4 Dodjeljuje li se pravna pomoć za sve vrste postupaka?

Pravna pomoć pojedincima se dodjeljuje u svim kaznenim predmetima i gotovo svim građanskim predmetima. Kad je riječ o građanskim predmetima, osoba mora ispunjavati i kriterij imovnog stanja i kriterij osnovanosti.

Međutim, u predmetima koji se odnose na ispravak ili poništavanje upisa u matične knjige ili na upis u matične knjige rođenih, vjenčanih ili umrlih ne primjenjuje se kriterij procjene imovnog stanja.

Poduzeća registrirana u skladu sa Zakonom o trgovačkim društvima nemaju pravo na pravnu pomoć u skladu s poglavljem 12. člankom 926. Zakona Malte.

5 Postoje li posebni postupci za hitne slučajeve?

U slučaju žurnosti (kao što je izdavanje naloga) zakonom je dopuštena mogućnost da pravobranitelj za pravnu pomoć od nadležnog suda dobije privremeno odobrenje da u ime osobe koja traži pravnu pomoć podnese određene sudske akte, nakon čega se mora ocijeniti ispunjava li osoba kriterij imovnog stanja i kriterij osnovanosti.

Ako nadležni sud nakon toga ukine dodjelu pravne pomoći, sudski akti koje je podnio pravobranitelj za pravnu pomoć neće biti proglašeni ništavnima, ali osoba više neće moći primati nikakvu pravnu pomoć te sud može naložiti da podnositelj zahtjeva plati troškove koji su nastali dok je pravna pomoć bila privremeno odobrena.

6 Gdje mogu dobiti obrazac zahtjeva za pravnu pomoć?

Obrazac zahtjeva može se ispuniti u uredu malteške službe za pravnu pomoć uz pomoć službenika te službe. Podnositelj zahtjeva mora dati prisegu o točnosti sadržaja zahtjeva. Pravna pomoć može se tražiti i podnošenjem zahtjeva građanskom sudu.

7 Koji se dokumenti trebaju dostaviti zajedno s obrascem zahtjeva za pravnu pomoć?

Zahtjev za pokretanje postupka za dodjelu pravne pomoći mora sadržavati dokumente koji se navode u odjeljku „Postupak” u odgovoru na pitanje 3.

Dokumenti se prilažu zahtjevu u skladu s predmetnom pravnom stvari u vezi s kojom osoba traži pokretanje postupka. Na primjer, ako je riječ o zahtjevu za poništaj braka, potrebno je priložiti vjenčani list. Dokumenti potrebni da bi pravobranitelj za pravnu pomoć mogao utvrditi razloge za odobrenje ili odbijanje zahtjeva za pravnu pomoć pravobranitelju se moraju dostaviti na njegov zahtjev.

8 Gdje se podnosi zahtjev za pravnu pomoć?

Zahtjev trebate uputiti uredima [malteške službe za pravnu pomoć](#).

9 Kako mogu saznati imam li pravo na pravnu pomoć?

Podnositelj zahtjeva za pravnu pomoć primit će službenu obavijest o tome je li mu odobrena dodjela pravne pomoći SMS porukom, telefonski, dopisom ili e-poštom u skladu s potrebama svakog podnositelja zahtjeva. Podnositelju zahtjeva priopćuje se ime odvjetnika i zakonskog opunomoćenika te njegov broj mobitela.

10 Što trebam učiniti ako imam pravo na pravnu pomoć?

Ako podnositelj zahtjeva ispunjava uvjete za pravnu pomoć, bit će obaviješten o imenu dodijeljenog odvjetnika i zakonskog opunomoćenika koji će mu pomagati u postupku. Podnositelj zahtjeva obavezan je stupiti u kontakt s odvjetnikom koji mu je dodijeljen kako bi zakazao susret s njime radi razgovora o predmetu i praćenja pokrenutog postupka.

11 Ako imam pravo na pravnu pomoć, tko mi odabire odvjetnika?

Nakon što se zahtjev odobri, podnositelju se dodjeljuje odvjetnik i zakonski opunomoćenik čije se ime nalazi na popisu dostupnom sudu, a sljedeće je na spisku. Ako podnositelj zahtjeva zbog bilo kojeg valjanog razloga želi da mu umjesto tog odvjetnika bude dodijeljen odvjetnik koji je sljedeći u redu, bit će potrebno podnijeti zahtjev sudu. Odvjetnik koji pruža pravnu pomoć može se zamijeniti samo sudskom odlukom.

12 Pokriva li pravna pomoć sve troškove postupka?

Pravnom pomoći koja se pruža podnositelju zahtjeva obuhvaćeni su sudski troškovi. Podnositelj je, prema tome, oslobođen od plaćanja pristojbi ili davanja jamstva za troškove.

Ako podnositelj zahtjeva uspije u postupku, troškove odvjetnika, zakonskog opunomoćenika, upravitelja, arbitara i vještaka (ako ih je bilo) morat će platiti iz iznosa koji primi ili iz prihoda od prodaje nepokretne ili pokretne imovine na dražbi u skladu s presudom, pri čemu se ne dovodi u pitanje njegovo pravo na povrat troškova od bilo koje treće strane kojoj je naloženo da snosi takve troškove.

13 Tko snosi druge troškove ako imam pravo samo na ograničenu pravnu pomoć?

U Malti ne postoji koncept djelomične dodjele pravne pomoći. To znači da će podnositelj zahtjeva ili dobiti punu pravnu pomoć ili će njegov zahtjev biti odbijen. Ako je stranci koja prima pravnu pomoć naloženo da snosi troškove postupka, tajnik građanskih sudova neće moći tražiti povrat sudskih pristojbi od stranke koja je uspjela u postupku.

14 Obuhvaća li pravna pomoć i žalbe?

Ako podnositelj zahtjeva ispunjava uvjete za pravnu pomoć, on ima pravo na pravnu pomoć u svim stupnjevima, među ostalim na žalbenim sudovima.

15 Može li se pravna pomoć povući prije zaključenja postupka (ili čak opozvati nakon završetka postupka)?

Ako se sudu dokaže da je podnositelj zahtjeva za vrijeme primanja pravne pomoći bio svjestan da raspolaže imovinom veće vrijednosti ili prima veći dohodak od iznosa koji su propisani zakonom za dodjelu pravne pomoći ili da je tijekom rasprave o predmetu bio svjestan da se njegov dohodak povećao tako da prelazi iznos propisan zakonom, a to nije prijavio, sud može utvrditi da podnositelj zahtjeva ne poštuje sud. Protiv podnositelja zahtjeva može se i pokrenuti postupak zbog davanja lažne prisega.

U oba će slučaja podnositelj zahtjeva biti dužan snositi sve troškove postupka jednako kao što bi ih morao snositi da nije primao pravnu pomoć.

16 Mogu li osporiti odbijanje pružanja pravne pomoći?

Nije moguće podnijeti žalbu protiv odluke o odbijanju zahtjeva za pravnu pomoć. Međutim, ako izvješće pravobranitelja za pravnu pomoć nije povoljno za podnositelja zahtjeva, građanski sud ispituje izvješće te strankama daje mogućnost predaje podnesaka prije nego što odluči hoće li prihvatiti negativno izvješće ili će to izvješće odbaciti i odobriti stranci podnošenje zahtjeva.

Posljednji put ažurirano: 05/07/2021

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJA-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Pravna pomoć - Nizozemska

1 Koji su troškovi povezani sa sudskim postupcima i tko ih obično mora snositi?

Tužitelj za pokretanje postupka pred sudom mora platiti sudske pristojbe i sve naknade za pomoć odvjetnika (i tuženik plaća sudske pristojbe u predmetima koji uključuju iznose veće od 25 000 EUR). Ako sud presudi u korist tužitelja, u pravilu nalaže stranci koja je izgubila spor da mora platiti pravne troškove tužitelja. Stranka koja je izgubila spor u tom slučaju podmiruje tužiteljeve troškove pokretanja postupka pred sudom.

2 Što je točno pravna pomoć?

(Subvencionirana) pravna pomoć jest pravna pomoć koja se stranci u sporu pruža u pogledu pravnog interesa koji izravno utječe na samu stranku, pod uvjetom da je takva pravna pomoć predviđena zakonom ili povezanim odredbama.

3 Imam li pravo na pravnu pomoć?

To ovisi o vašem prihodu i vrsti interesa koji se brani. Više informacija možete pronaći na internetskoj stranici [Ureda za pravnu pomoć \(Raad voor Rechtsbijstand\)](#).

4 Dodjeljuje li se pravna pomoć za sve vrste postupaka?

Da. U Nizozemskoj se (subvencionirana) pravna pomoć dodjeljuje u savjetodavnoj fazi, i to za sve vrste postupaka. Međutim, pogledajte i odgovor na prethodno pitanje. U Nizozemskoj postoji i subvencionirano mirenje.

5 Postoje li posebni postupci za hitne slučajeve?

U građanskom je pravu moguće pokretanje postupka privremene pravne zaštite. U upravnom je pravu moguće zatražiti privremenu mjeru u bilo kojoj fazi postupka, neovisno o tome radi li se o prvotnoj pritužbi ili žalbi u prvom ili drugom stupnju.

6 Gdje mogu dobiti obrazac zahtjeva za pravnu pomoć?

U Nizozemskoj u pravilu odvjetnik podnosi zahtjev za subvencioniranu pravnu pomoć. Odvjetnik mora biti registriran pri Uredu za pravnu pomoć. Ako ste iz neke druge države članice EU-a, zahtjev možete podnijeti preko tijela za slanje u vašoj državi članici (to je uglavnom ministarstvo pravosuđa, sud ili druga posebno određena organizacija). Zahtjev će se proslijediti Uredu za pravnu pomoć, nadležnom tijelu koje prima informacije u Nizozemskoj.

7 Koji se dokumenti trebaju dostaviti zajedno s obrascem zahtjeva za pravnu pomoć?

Postoje financijski test i test interesa. Kad je riječ o financijskom testu, Uredu za pravnu pomoć moraju se dostaviti informacije o vašem godišnjem dohotku iz prethodnih dviju godina. Uredu za pravnu pomoć bit će dovoljno ako možete dokazati da imate pravo na subvencioniranu pravnu pomoć u vašoj državi članici.

Kad je riječ o testu interesa, morate dostaviti popratne dokumente iz kojih je vidljiv interes u predmetu, primjerice koliko je novaca u pitanju, odnosi li se predmet na interese vašeg društva ili koje ste korake poduzeli radi rješavanja spora.

8 Gdje se podnosi zahtjev za pravnu pomoć?

Raad voor Rechtsbijstand
Postbus 70503
5201 CD Den Bosch
Nizozemska

9 Kako mogu saznati imam li pravo na pravnu pomoć?

Vi i, prema potrebi, vaš odvjetnik dobit ćete pisanu odluku o vašem zahtjevu, u kojoj se navodi je li vaš zahtjev bio uspješan. Ako odluka nije u vašu korist, možete se žaliti.

10 Što trebam učiniti ako imam pravo na pravnu pomoć?

Odvjetniku morate platiti naknadu za podmirivanje njegovih troškova u iznosu koji odredi Ured za pravnu pomoć.

11 Ako imam pravo na pravnu pomoć, tko mi odabire odvjetnika?

U Nizozemskoj možete izabrati svog odvjetnika. Međutim, odvjetnik mora biti registriran pri Uredu za pravnu pomoć. Za više informacija pogledajte Pronađi odvjetnika (*Zoek een advocaat*) – [Nizozemska odvjetnička komora \(Nederlandse Orde van Advocaten\)](#).

Ako to ne možete učiniti, Ured za pravnu pomoć, kao nadležno tijelo koje prima informacije, može zatražiti od predsjednika lokalnog ogranka Nizozemske odvjetničke komore da imenuje odvjetnika.

12 Pokriva li pravna pomoć sve troškove postupka?

Ne. Platit ćete naknadu za podmirivanje troškova vašeg odvjetnika. Morat ćete platiti i sudske pristojbe ako predmet rješavate na sudu. Možda ćete trebati platiti i naknade ako su vam potrebne usluge vanjskih stručnjaka ili sudskog izvršitelja. U konačnici, ako sud presudi protiv vas, možda ćete morati platiti troškove postupka (uključujući troškove druge stranke).

13 Tko snosi druge troškove ako imam pravo samo na ograničenu pravnu pomoć?

Vi. Možda možete potraživati doprinos u vašoj državi članici.

14 Obuhvaća li pravna pomoć i žalbe?

Da.

15 Može li se pravna pomoć povući prije zaključenja postupka (ili čak opozvati nakon završetka postupka)?

Ako, kao posljedicu predmeta, dobijete (potraživanje na) iznos koji je veći od polovine kapitalne olakšice oslobođene od poreza koja se primjenjuje u tom trenutku, Ured za pravnu pomoć može odlučiti da vam se oduzme pravo na subvencioniranu pravnu pomoć. U tom će se slučaju smatrati da možete sami platiti pravnu pomoć.

16 Mogu li osporiti odbijanje pružanja pravne pomoći?

Uredu za pravnu pomoć možete podnijeti žalbu protiv odluke koju je donio u pogledu vašeg prava na pravnu pomoć. Odluku o takvoj žalbi možete osporavati na okružnom sudu (*rechtbank*), a u drugom stupnju možete podnijeti žalbu Odjelu za upravno pravo (*Afdeling bestuursrechtspraak*) Državnog vijeća (*Raad van State*).

Posljednji put ažurirano: 13/06/2022

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJA-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska

komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Pravna pomoć - Austrija

1 Koji su troškovi povezani sa sudskim postupcima i tko ih obično mora snositi?

U okviru parničnog postupka strankama se naplaćuju sudske pristojbe, a sudski troškovi mogu uključivati i naknade koje se plaćaju vještacima, sudskim tumačima i svjedocima, putne troškove stranaka i privremenih zastupnika (*Kuratoren*) (koji se dodjeljuju odsutnim strankama i onima koje zatraže takvog zastupnika) te troškove povezane s javnim objavama i odvjetničkim zastupanjem. Svaka stranka u početku snosi svoje troškove; međutim, stranka koja izgubi parnicu obvezna je nadoknaditi troškove stranci koja dobije parnicu.

2 Što je točno pravna pomoć?

Stranka koja nema dovoljno financijskih sredstava može podnijeti zahtjev za pravnu pomoć (odnosno *Verfahrenshilfe*, kako se naziva u okviru austrijskog parničnog postupka) u trenutku pokretanja parničnog postupka ili u bilo kojem trenutku tijekom postupka. Ovisno o zahtjevu, pravnu pomoć može činiti potpuno ili djelomično oslobođenje od plaćanja sudskih pristojbi i drugih naknada i troškova navedenih u pitanju 1. te imenovanje odvjetnika čije će usluge biti besplatne.

Ako se imenuje odvjetnik, pravna pomoć obuhvaća i savjete odvjetnika prije pokretanja postupka.

3 Imam li pravo na pravnu pomoć?

Pravna pomoć dodjeljuje se samo ako dotična stranka, uzimajući u obzir njezine prihode, imovinu i obveze uzdržavanja, nije u mogućnosti (djelomično ili u cijelosti) podmiriti troškove navedene u pitanju 1. a da time ne ugrozi razinu sredstava potrebnu za održavanje skromnog životnog standarda.

Pravna se pomoć ne dodjeljuje ako je očito da je predmetna tužba ili obrana neosnovana ili nema izgleda za uspjeh.

4 Dodjeljuje li se pravna pomoć za sve vrste postupaka?

Pravna pomoć dodjeljuje se u svim sudskim postupcima u građanskim i trgovačkim stvarima, bez obzira na državljanstvo ili prebivalište podnositelja zahtjeva. Ako se pravna pomoć dodjeljuje u glavnom postupku (*Titelverfahren*), ona obuhvaća i postupak izvršenja (*Vollstreckungsverfahren*). Stranka kojoj je pravna pomoć dodijeljena u okviru određenog spora koji se vodio u drugoj državi članici EU-a ima pravo i na pravnu pomoć u postupku koji se vodi u Austriji, a odnosi se na priznavanje i izvršenje presude donesene u tom sporu.

5 Postoje li posebni postupci za hitne slučajeve?

Ne, ali ako je zahtjev za pravnu pomoć podnesen u slučaju hitnosti (npr. za potrebe pravnog zastupanja u slučaju donošenja privremenih mjera), sud mora donijeti odluku izrazito brzo. Ako sud pred kojim se vodi postupak odobri pravnu pomoć u obliku imenovanja odvjetnika, nadležna odvjetnička komora imenuje odvjetnika koji će zastupati podnositelja zahtjeva u roku od nekoliko dana.

6 Gdje mogu dobiti obrazac zahtjeva za pravnu pomoć?

U Austriji se odgovarajući obrazac („ZPForm 1“) može osobno preuzeti na bilo kojem prvostupanjskom sudu (okružni sud (*Bezirksgericht*), pokrajinski sud (*Landesgericht*)) ili se može zatražiti od takvog suda pisanim putem. Međutim, dostupan je i na internetu preko poveznice <https://portal.justiz.gv.at/at.gv.justiz.formulare/Justiz/Verfahrenshilfe.aspx>, a može se dobiti i od određenih austrijskih konzulata. Upotreba je obrasca obvezna.

7 Koji se dokumenti trebaju dostaviti zajedno s obrascem zahtjeva za pravnu pomoć?

Mora se točno ispuniti izjava o imovini koja je dio zahtjeva za pravnu pomoć („ZPForm 1“) i koja sadržava popis imovine (prihodi i imovina kao što su nekretnine, stanje bankovnih računa, police osiguranja itd.) i obveza (obveze uzdržavanja itd.) te podatke o osobi i njezinim životnim uvjetima. Ako je to moguće, treba priložiti relevantne dokumente. Navođenje pogrešnih ili nepotpunih podataka u izjavi o imovini kažnjivo je novčanom kaznom i može dovesti do građanskopravne odgovornosti za nastalu štetu i kaznenog postupka zbog prijevare.

8 Gdje se podnosi zahtjev za pravnu pomoć?

Zahtjev za pravnu pomoć („ZPForm 1“) mora se podnijeti u pisanom ili usmenom obliku prvostupanjskom sudu pred kojim se vodi postupak i koji će donijeti odluku o dodjeli pravne pomoći. Međutim, stranka isto tako može zahtjev za pravnu pomoć podnijeti usmeno okružnom sudu u svojem mjestu boravišta u Austriji, čak i ako taj okružni sud nije nadležan za odlučivanje o sporu, pod uvjetom da se sjedište suda pred kojim se vodi postupak nalazi izvan sudskog okruga u kojem stranka ima boravište. U tom će se slučaju zahtjev prosljediti nadležnom sudu.

9 Kako mogu saznati imam li pravo na pravnu pomoć?

Sud će odlučiti o zahtjevu za pravnu pomoć i poslati odluku podnositelju zahtjeva.

10 Što trebam učiniti ako imam pravo na pravnu pomoć?

Ako je sud odlučio da će pravna pomoć uključivati imenovanje odvjetnika te ako je već utvrđeno o kojem je odvjetniku riječ (vidjeti pitanje 11.), trebalo bi stupiti u kontakt s tim odvjetnikom.

Općenito se preporučuje zatražiti pravni savjet od pravnika ovlaštenog za zastupanje (tj. od odvjetnika ili javnog bilježnika) prije pokretanja sudskog postupka. Međutim, ako stranku ne zastupa odvjetnik (a odvjetničko zastupanje nije obvezno u skladu sa zakonom), ona isto tako može pokrenuti postupak i podnijeti sve druge zahtjeve, prijedloge i obavijesti koji se daju izvan rasprave usmeno na okružnom sudu nadležnom za odlučivanje o predmetnom postupku ili okružnom sudu nadležnom za njezino mjesto boravišta.

11 Ako imam pravo na pravnu pomoć, tko mi odabire odvjetnika?

Ako je sud odlučio da će pravna pomoć uključivati imenovanje odvjetnika, lokalna odvjetnička komora odabrat će odvjetnika s popisa svojih članova prema abecednom redoslijedu. Međutim, podnositelj zahtjeva može predložiti određenog odvjetnika. Iako njegov prijedlog nije obvezujući za lokalnu odvjetničku komoru, u pravilu se prihvaća obrazložen prijedlog (npr. ako taj odvjetnik pristaje na to i već je upoznat s predmetom).

12 Pokriva li pravna pomoć sve troškove postupka?

Sud može po vlastitom nahođenju dodijeliti punu pravnu pomoć ili odobriti oslobođenje od plaćanja dijela pristojbi i naknada, ovisno o financijskoj situaciji podnositelja zahtjeva i uzimajući u obzir očekivane troškove. Pravna pomoć može uključivati sljedeće:

privremeno oslobođenje od plaćanja sudskih pristojbi, naknada za svjedoke i vještake, troškova potrebnih javnih objava, troškova privremenog zastupnika i novčanih troškova privremenog zastupnika ili odvjetnika oslobođenje od obveze osiguravanja jamstva za pokrivanje troškova protustranke

zastupanje po sudskom službeniku ili, ako je potrebno, odvjetniku

nadoknadu potrebnih putnih troškova stranke nastalih zbog saslušanja ili iznošenja činjenica pred sudom pred kojim se vodi postupak.

Međutim, ako izgubite spor, morat ćete stranci koja je dobila spor nadoknaditi troškove postupka.

13 Tko snosi druge troškove ako imam pravo samo na ograničenu pravnu pomoć?

Ako budete imali druge potrebne troškove koji u skladu s odlukom suda nisu obuhvaćeni pravnom pomoći, morat ćete te troškove snositi sami, barem privremeno. Međutim, stranka koja izgubi parnicu u konačnici je obvezna protustranci razmjerno nadoknaditi troškove, što znači da joj nadoknađuje troškove u dijelu u kojem ona nije bila uspješna u svojem zahtjevu (na primjer, ako je tužitelj bio uspješan u pogledu dvije trećine svojeg tužbenog zahtjeva, a tuženik u pogledu jedne trećine, tuženik će u pravilu snositi vlastite troškove te će tužitelju nadoknaditi jednu trećinu potrebnih troškova).

14 Obuhvaća li pravna pomoć i žalbe?

Pravna pomoć obuhvaća sve faze postupka do zaključenja spora (uključujući moguće naknadne postupke izvršenja). To znači da obuhvaća i moguće pravne lijekove (odnosno žalbene postupke).

15 Može li se pravna pomoć povući prije zaključenja postupka (ili čak opozvati nakon završetka postupka)?

Sud mora izjaviti da je valjanost mjere pravne pomoći istekla ako se pokaže da uvjeti na temelju kojih je prvobitno dodijeljena pravna pomoć više nisu ispunjeni (ako se promijenila financijska situacija stranke ili ako je očito da je bilo kakva daljnja tužba ili obrana neosnovana ili nema izgleda za uspjeh) ili mora ukinuti pravnu pomoć ako se dokaže da uvjeti za dodjelu pravne pomoći nisu bili ispunjeni u trenutku kada je ona dodijeljena. U potonjem slučaju stranka mora vratiti primljene iznose i nadoknaditi dodijeljenom odvjetniku troškove na temelju tarife.

Stranka koja u roku od tri godine od zaključenja postupka stekne dovoljna financijska sredstva obvezna je vratiti pravnu pomoć, pod uvjetom da je u mogućnosti to učiniti a da time ne ugrozi razinu sredstava potrebnu za održavanje skromnog životnog standarda. Kako bi ocijenio financijsku situaciju stranke, sud će od nje zatražiti da podnese ažuriranu izjavu o imovini (obično podnošenjem dokumenta ZPForm 1 u određenom trenutku nakon zaključenja postupka). Ako se izjava o imovini zajedno s potrebnim dokumentima ne podnese sudu na vrijeme, pravna pomoć može se ukinuti te će se tada predmetni iznosi morati vratiti.

16 Mogu li osporiti odbijanje pružanja pravne pomoći?

Protiv odluke o odbijanju pravne pomoći može se podnijeti žalba drugostupanjskom sudu, koji će donijeti konačnu odluku. Podnošenje daljnje žalbe Vrhovnom sudu (*Oberster Gerichtshof*) nije moguće.

Posljednji put ažurirano: 03/08/2021

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJA-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Pravna pomoć - Portugal

1 Koji su troškovi povezani sa sudskim postupcima i tko ih obično mora snositi?

U skladu s člankom 529. portugalskog Zakona o parničnom postupku (*Código de Processo Civil*) troškovi sudskog postupka sastoje se od:

- i. sudskih pristojbi (*taxa de justiça*)
- ii. troškova povezanih s predmetom (*encargos*)
- iii. troškova stranaka (*custas de parte*).

U skladu s tim vrijedi sljedeće:

i. Da bi se mogao pokrenuti sudski postupak, sve stranke uključene u taj postupak moraju platiti sudske pristojbe. One se izračunavaju na temelju vrijednosti ili složenosti predmeta, u skladu s uvjetima iz portugalskog Pravilnika o sudskim troškovima (*Regulamento das Custas Processuais*) i tablica priloženih tom pravilniku. Sudske pristojbe izražene su u „obračunskim jedinicama” (*unidades de conta – UC*), kako je utvrđeno u članku 5. Pravilnika o sudskim troškovima. Do kraja 2022. vrijednost jedne obračunske jedinice iznosi 102,00 EUR. Ta se vrijednost s vremenom može mijenjati.

ii. Troškovima povezanim s predmetom smatraju se troškovi koji proizlaze iz sudskog postupka (kao što su naknade za vještake, sudske tumače itd.), a nastaju zbog radnji koje su zatražile stranke ili koje je naložio sudac – vidjeti članak 16. Pravilnika o sudskim troškovima.

iii. Troškovi stranaka obuhvaćaju troškove koje je svaka stranka imala u okviru sudskog postupka, a stranka koja je izgubila spor nadoknađuje ih protustranci, u skladu s člankom 26. Pravilnika o sudskim troškovima (npr. odvjetničke naknade, naknade za sudskog izvršitelja itd.).

Korisne poveznice:

[Pravilnik o sudskim troškovima \(na portugalskom jeziku\)](#)

[Zakon o parničnom postupku \(na portugalskom jeziku\)](#)

2 Što je točno pravna pomoć?

Pristup pravosuđu i sudovima predviđen je Zakonom 34/2004 od 29. srpnja 2004.

U skladu s člankom 6. Zakona 34/2004 pravna zaštita dostupna je u sljedećim dvama oblicima:

- i. pravno savjetovanje
- ii. pravna pomoć.

U skladu s tim vrijedi sljedeće:

i. U skladu s člancima 14. i 15. Zakona 34/2004 pravno savjetovanje sastoji se od tehničkog pojašnjenja prava koje se primjenjuje na određeno pitanje ili predmet, a pružaju ga odvjetnici.

ii. U skladu s člankom 16. Zakona 34/2004 pravna pomoć pruža se u sljedećim oblicima:

oslobođenje od plaćanja sudskih pristojbi i ostalih troškova povezanih s predmetom

imenovanje pravnog savjetnika (kao što su odvjetnik i pravni zastupnik) i plaćanje naknada za njihov rad i drugih troškova (kao što su putni troškovi)

plaćanje naknada pravnom savjetniku kojeg je imenovao sud (npr. odvjetnika kad je riječ o kaznenom postupku)

obročno plaćanje sudskih pristojbi i ostalih troškova povezanih s predmetom

imenovanje pravnog savjetnika i obročno plaćanje relevantnih pristojbi, naknada i troškova

obročno plaćanje troškova pravnog savjetnika kojeg je imenovao sud i naknada za njegov rad

imenovanje sudskog izvršitelja i plaćanje odgovarajućih naknada (npr. za dostavu poziva, za provedbu mjera potrebnih za zapljenu imovine i za druge postupke izvršenja).

Korisna poveznica:

[Zakon 34/2004 od 29. srpnja 2004. o pristupu pravosuđu i sudovima \(na portugalskom jeziku\)](#)

3 Imam li pravo na pravnu pomoć?

U skladu s člankom 7. Zakona 34/2004 sljedeće kategorije osoba imaju pravo na pravnu zaštitu ako mogu dokazati da se nalaze u financijski nepovoljnom položaju:

portugalski državljani

građani Europske unije

stranci i osobe bez državljanstva s valjanom dozvolom boravka u državi članici Europske unije

stranci bez valjane dozvole boravka u državi članici Europske unije, ako bi portugalski državljani u jednakim okolnostima mogli dobiti dozvolu boravka u skladu s pravom te države

neprofitne organizacije,

ali samo u obliku pravne pomoći.

Napomena: subjekti čiji je cilj stjecanje dobiti i društva s ograničenom odgovornošću s jednim članom nemaju pravo na pravnu zaštitu.

4 Dodjeljuje li se pravna pomoć za sve vrste postupaka?

Iz članka 17. Zakona 34/2004 i članka 7. Provedbene odluke ministra 46/2015 proizlazi da se sustav pravne pomoći primjenjuje:

na svim sudovima, bez obzira na vrstu predmeta

na svim mirovnim sudovima

na sve postupke za alternativno rješavanje sporova, kao što su oni u okviru državnog sustava mirenja (*mediação pública*), npr. mirenje u području obiteljskog ili radnog prava

na predmete koje vode matični uredi

na imovinska pitanja koja se rješavaju pred javnim bilježnicima

na postupke u pogledu povrede prava.

Korisne poveznice:

[📄 Državni sustav mirenja u području obiteljskog prava \(na portugalskom jeziku\)](#)

[📄 Državni sustav mirenja u području radnog prava \(na portugalskom jeziku\)](#)

[📄 Provedbena odluka ministra 46/2015 od 23. veljače 2015. \(na portugalskom jeziku\)](#)

5 Postoje li posebni postupci za hitne slučajeve?

U hitnim slučajevima u kojima konačna odluka o zahtjevu za pravnu pomoć još nije donesena u trenutku plaćanja sudskih pristojbi i drugih sudskih troškova podnositelj zahtjeva mora predočiti dokument kojim dokazuje da je podnio zahtjev za pravnu pomoć te poduzeti korake navedene u nastavku (vidjeti članak 29. stavak 5. Zakona 34/2004).

U slučaju da odluka nadležne službe za socijalno osiguranje još nije poznata rok za izvršenje predmetnog plaćanja prekida se dok podnositelj zahtjeva ne primi obavijest o odluci.

Ako je služba za socijalno osiguranje već donijela odluku o tome da će odobriti pravnu pomoć u obliku obročnog plaćanja, plaćanje prvog obroka vrši se u roku od deset dana od datuma na koji je podnositelju zahtjeva poslana obavijest o odluci, ne dovodeći u pitanje naknadni povrat plaćenih iznosa u slučaju opoziva odluke.

Ako je služba za socijalno osiguranje već donijela odluku o tome da neće odobriti pravnu pomoć, plaćanje se vrši u roku od deset dana od datuma na koji je podnositelju zahtjeva poslana obavijest o odluci, ne dovodeći u pitanje naknadni povrat plaćenih iznosa u slučaju opoziva odluke.

Ako podnositelj zahtjeva u roku od 30 dana ne primi obavijest o odluci o zahtjevu za pravnu zaštitu (pravno savjetovanje ili pravna pomoć), smatra se da je zahtjev prešutno odobren i zainteresirana strana može se na takvo prešutno odobrenje pozvati pred sudom ili Portugalskom odvjetničkom komorom, ovisno o zatraženom obliku pravne zaštite – vidjeti članak 25. Zakona 34/2004.

6 Gdje mogu dobiti obrazac zahtjeva za pravnu pomoć?

Obrasci zahtjeva za pravnu zaštitu u obliku pravnog savjetovanja ili pravne pomoći, uključujući obrazac zahtjeva za pravnu pomoć u drugoj državi članici, mogu se preuzeti s internetskih stranica portugalskog sustava socijalnog osiguranja [📄 na ovoj poveznici \(na portugalskom jeziku\)](#).

7 Koji se dokumenti trebaju dostaviti zajedno s obrascem zahtjeva za pravnu pomoć?

Popis dokumenata koje je potrebno priložiti zahtjevu može se pronaći u „Praktičnom vodiču kroz pravnu zaštitu“ (*Guia Prático Protecção Jurídica*), koji je izdao portugalski Institut za socijalno osiguranje (*Instituto da Segurança Social, I.P.*), a objavljen je na njegovim internetskim stranicama, na stranici „Praktični vodiči“ (*Guias Práticos*) kojoj možete pristupiti putem sljedećih poveznica:

[📄 Internetske stranice portugalskog sustava socijalnog osiguranja](#)

[📄 Praktični vodič kroz pravnu zaštitu \(na portugalskom jeziku\)](#)

8 Gdje se podnosi zahtjev za pravnu pomoć?

Zahtjev i priloženi dokumenti mogu se dostaviti osobno ili poslati poštom, telefaksom ili elektroničkom poštom bilo kojoj službi Instituta za socijalno osiguranje koja radi izravno s građanima.

Popis središnjih ureda za socijalno osiguranje u svim okruzima i njihove adrese, brojevi telefaksa i adrese elektroničke pošte mogu se pronaći [📄 ovdje \(na portugalskom jeziku\)](#).

9 Kako mogu saznati imam li pravo na pravnu pomoć?

U odluci o dodjeli pravne pomoći moraju se navesti oblici pravne pomoći koji su odobreni, a o tome odlučuje viši rukovoditelj službe za socijalno osiguranje nadležne za područje na kojem podnositelj zahtjeva ima boravište ili sjedište. Ako podnositelj zahtjeva nema boravište u Portugalu, odluku o obliku pomoći donosi viši rukovoditelj službe za socijalno osiguranje kojoj je podnesen zahtjev – vidjeti članke 20. i 29. Zakona 34/2004.

U skladu s člankom 26. Zakona 34/2004 podnositelja zahtjeva mora se obavijestiti o odluci o odobrenju zahtjeva za pravnu pomoć. U pravilu se takva obavijest šalje na adresu koju je podnositelj zahtjeva naveo na obrascu kao adresu za korespondenciju.

10 Što trebam učiniti ako imam pravo na pravnu pomoć?

U slučajevima u kojima se podnositelju zahtjeva dodjeljuje pravni savjetnik podnositelja zahtjeva obavješćuje se o adresi ureda imenovanog pravnog savjetnika te o tome da je obvezan u potpunosti s njime surađivati jer mu se u suprotnom može ukinuti pravna pomoć.

Da bi mogao ostvarivati korist od pravne pomoći u obliku potpunog ili djelomičnog oslobođenja od plaćanja sudskih pristojbi i troškova povezanih s predmetom nastalih u okviru sudskog postupka, podnositelj zahtjeva mora predočiti dokument kojim dokazuje da mu je taj oblik pomoći odobren u roku za plaćanje sudskih pristojbi.

11 Ako imam pravo na pravnu pomoć, tko mi odabire odvjetnika?

Pravnog savjetnika imenuje Portugalska odvjetnička komora i o tome obavješćuje podnositelja zahtjeva, u skladu s člancima 30. i 31. Zakona 34/2004.

12 Pokriva li pravna pomoć sve troškove postupka?

Pravna pomoć obuhvaća sljedeće troškove predviđene člankom 16. Zakona 34/2004:

plaćanje sudskih pristojbi i ostalih troškova povezanih s predmetom

plaćanje naknada pravnom savjetniku

plaćanje naknada pravnom savjetniku kojeg je imenovao sud

obročno plaćanje sudskih pristojbi i ostalih troškova povezanih s predmetom

obročno plaćanje naknada pravnom savjetniku

obročno plaćanje naknada pravnom savjetniku kojeg je imenovao sud

plaćanje naknada sudskom izvršitelju

plaćanje troškova koji proizlaze iz prekogranične naravi predmeta, ako podnositelj zahtjeva ima boravište u drugoj državi članici.

13 Tko snosi druge troškove ako imam pravo samo na ograničenu pravnu pomoć?

Člankom 29. stavcima 4. i 5. Zakona 34/2004 propisano je da preostale troškove snosi podnositelj zahtjeva. Tim se odredbama ne dovodi u pitanje činjenica da će se podnositelju zahtjeva, u skladu s člankom 26. Pravilnika o sudskim troškovima, nadoknaditi troškovi stranaka ako dobije spor.

14 Obuhvaća li pravna pomoć i žalbe?

Da, dodijeljenom pravnom pomoći obuhvaćen je žalbeni postupak i svi naknadni postupci povezani s predmetom u pogledu kojeg je dodijeljena ta pravna pomoć. U slučaju u kojem je pravna pomoć dodijeljena za bilo kakav povezan postupak njome je obuhvaćen i glavni sudski postupak. Pravnom pomoći obuhvaćeni su i svi postupci izvršenja koji proizlaze iz presuda donesenih u postupcima za koje je dodijeljena pravna pomoć – vidjeti članak 18. Zakona 34/2004.

15 Može li se pravna pomoć povući prije zaključenja postupka (ili čak opozvati nakon završetka postupka)?

Da, pravnu pomoć moguće je u cijelosti ili djelomično ukinuti prije završetka postupka, u slučajevima predviđenima člankom 10. Zakona 34/2004. Konkretno je riječ o slučajevima u kojima podnositelj zahtjeva ili članovi njegove obitelji naknadno steknu dovoljno financijskih sredstava. U tom je slučaju podnositelj zahtjeva obavezan izjaviti da je u mogućnosti nastaviti postupak bez pravne zaštite, u cijelosti ili djelomično. Ako to ne učini, izlaže se riziku od izricanja predviđenih kazni.

16 Mogu li osporiti odbijanje pružanja pravne pomoći?

Ako služba za socijalno osiguranje odluči odbiti zahtjev, u cijelosti ili djelomično, mora u pisanom obliku obavijestiti podnositelja zahtjeva o svojoj namjeri i dati mu rok od deset dana da se očituje o toj obavijesti. Podnositelj zahtjeva svojem očitovanju može priložiti dokumente koji su prethodno nedostajali ili one kojima potkrjepljuje svoje argumente. Ako se podnositelj zahtjeva ne očituje u roku od deset radnih dana, odluka postaje konačna i ne šalje mu se novi dopis – vidjeti članak 37. Zakona 34/2004, koji se odnosi na portugalski Zakon o upravnom postupku (*Código do Procedimento Administrativo*). Podnositelj zahtjeva može osporavati odluku službe za socijalno osiguranje pred sudom. U tom slučaju mora službi za socijalno osiguranje koja je donijela tu odluku podnijeti pisani zahtjev kojim osporava odluku u roku od 15 dana. Služba za socijalno osiguranje može opozvati odluku. Ako ne opozove odluku, služba za socijalno osiguranje predmet mora uputiti sudu – vidjeti članke od 26. do 28. Zakona 34/2004.

Posljednji put ažurirano: 08/04/2022

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJA-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Izvorna jezična inačica ove stranice [\[ro\]](#) nedavno je izmijenjena. Naši prevoditelji trenutno pripremaju jezičnu inačicu koju vidite.

Pravna pomoć - Rumunjska

1 Koji su troškovi povezani sa sudskim postupcima i tko ih obično mora snositi?

Javna pravna pomoć može se pružiti u sljedećim oblicima:

plaćanje naknade za zastupanje, pravnu pomoć i, kada je primjenjivo, obranu imenovanom ili odabranom odvjetniku kako bi se osiguralo ostvarivanje ili zaštita prava ili zakonitog interesa na sudu ili kako bi se spriječio spor (dalje u tekstu „pomoć odvjetnika”)

plaćanje naknada vještacima, prevoditeljima ili sudskim tumačima čije su usluge potrebne u okviru postupka, na temelju odobrenja suda ili pravosudnog tijela, ako je za plaćanje takvih naknada odgovorna osoba koja podnosi zahtjev za javnu pravnu pomoć

plaćanje naknade izvršitelju

oslobođenje od plaćanja sudskih troškova, smanjenje iznosa tih troškova, prilagodba načina njihove otplate ili odgoda plaćanja, kako je predviđeno zakonom, uključujući i one koji se plaćaju u fazi izvršenja.

Ako se javna pravna pomoć pruža državljanima država članica EU-a ili drugim osobama koje imaju prebivalište ili uobičajeno boravište na državnom području neke države članice, odobrena javna pravna pomoć može uključivati i sljedeće:

troškove prevođenja dokumenata koje je podnio primatelj pravne pomoći, a koje je zatražio sud ili pravosudno tijelo u svrhu donošenja odluke u predmetu, pri čemu su podneseni ili primljeni povezani zahtjevi i dokumenti izuzeti od obveze ovjeravanja ili bilo kakve druge odgovarajuće formalnosti

usluge sudskog tumača u postupcima koji se vode pred sudom / pravosudnim tijelom

troškove nastale primatelju pravne pomoći ili drugoj osobi zbog putovanja u Rumunjsku na zahtjev suda ili pravosudnog tijela ili ako je zakonom propisana obvezna prisutnost bilo koje od tih osoba.

Osoba koja ispunjava uvjete za dodjelu pravne pomoći navedene u odgovoru na pitanje 3. ima pravo i na povrat naknade plaćene miritelju ako može dokazati da je prije pokretanja sudskog postupka sudjelovala u postupku mirenja koji se odnosi na predmetni spor ili ako je podnijela zahtjev za pokretanje postupka mirenja nakon pokretanja sudskog postupka, ali prije datuma prve rasprave.

Javna pravna pomoć može se pružiti u bilo kojem od prethodno navedenih oblika, pri čemu može biti riječ o samo jednom obliku ili više njih istodobno.

Vrijednost javne pravne pomoći koja se pruža u obliku pomoći odvjetnika, vještaka, prevoditelja, sudskog tumača ili izvršitelja (neovisno o tome je li riječ o samo jednom obliku ili više njih istodobno) tijekom jednogodišnjeg razdoblja ne smije biti veća od maksimalnog iznosa koji odgovara iznosu deset bruto minimalnih plaća na razini države za godinu u kojoj je podnesen zahtjev za pravnu pomoć.

(Članci 1. i 20. Hitne uredbe br. 51/2008 o javnoj pravnoj pomoći u građanskopravnim stvarima, kako je odobrena Zakonom br. 193/2008, kako je kasnije izmijenjen i dopunjen).

2 Što je točno pravna pomoć?

Javna pravna pomoć oblik je pomoći koju pruža država kako bi se osobama omogućilo ostvarivanje prava na pošteno suđenje i zajamčio jednak pristup pravosuđu te time osiguralo ostvarivanje određenih prava ili zakonitih interesa sudskim putem, uključujući izvršenje sudskih presuda ili drugih izvršnih isprava.

(Članak 1. Hitne uredbe br. 51/2008 o javnoj pravnoj pomoći u građanskopravnim stvarima, kako je odobrena Zakonom br. 193/2008, kako je kasnije izmijenjen i dopunjen).

3 Imam li pravo na pravnu pomoć?

Svaka fizička osoba može podnijeti zahtjev za javnu pravnu pomoć ako nije u mogućnosti snositi troškove određenog sudskog postupka ili troškove koji proizlaze iz primanja pravnih savjeta radi zaštite određenog prava ili zakonitog interesa na sudu, a da pritom financijski ne ugrozi sebe ili svoju obitelj.

Pojam „obitelj” odnosi se na braćne drugove, djecu ili druge izravne potomke u dobi do 18 godina koji financijski ovise o podnositelju zahtjeva te djecu ili druge izravne potomke starije od 18 godina i mlađe od 26 godina koji nastavljaju školovanje i financijski ovise o podnositelju zahtjeva. Članom obitelji smatra se i osoba koja dijeli adresu prebivališta ili boravišta, tj. koja živi u zajedničkom kućanstvu s podnositeljem zahtjeva, njegovom djecom ili drugim izravnim potomcima u dobi do 18 godina koji financijski ovise o podnositelju zahtjeva te djecom ili drugim izravnim potomcima starijima od 18 godina i mlađima od 26 godina koji nastavljaju školovanje i financijski ovise o podnositelju zahtjeva.

Pravo na javnu pravnu pomoć imaju osobe čiji prosječni mjesečni neto dohodak po članu obitelji u posljednja dva mjeseca prije podnošenja zahtjeva iznosi manje od 300 RON. U tom slučaju iznose koji čine javnu pravnu pomoć u potpunosti plaća država. Ako prosječni neto dohodak po članu obitelji u posljednja dva mjeseca prije podnošenja zahtjeva iznosi manje od 600 RON, država plaća 50 % iznosa koji čine javnu pravnu pomoć. Iznosi pragova u pogledu dohotka te najveći iznos koji se može dodijeliti u okviru javne pravne pomoći mogu se revidirati odlukom vlade.

Javna pravna pomoć može se dodijeliti i u drugim slučajevima, razmjerno potrebama podnositelja zahtjeva, u kojima bi stvarni ili procijenjeni sudski troškovi podnositelju zahtjeva mogli ograničiti učinkovit pristup pravosuđu, među ostalim zbog razlike u troškovima života u Rumunjskoj i državi članici u kojoj podnositelj zahtjeva ima prebivalište ili uobičajeno boravište.

Pri utvrđivanju dohotka uzimaju se u obzir svi redoviti prihodi, kao što su plaće, doplatci, naknade, rente, najamnine, dobit od komercijalne ili samostalne djelatnosti i sl. te iznosi koji se podnositelju zahtjeva redovito isplaćuju, kao što su najamnina i naknada za uzdržavanje.

Javna pravna pomoć dodjeljuje se neovisno o financijskoj situaciji podnositelja zahtjeva ako mu se posebnim zakonom predviđa pravo na pravnu pomoć ili besplatnu pravnu pomoć kao mjeru zaštite zbog posebnih okolnosti, kao što su pripadnost manjini, invaliditet, određeni status i sl. U tom se slučaju javna pravna pomoć dodjeljuje i ako nisu ispunjeni kriteriji u pogledu dohotka, ali samo u svrhu zaštite ili priznavanja određenih prava ili zakonitih interesa koji proizlaze iz posebnih okolnosti koje, u skladu sa zakonom, opravdavaju priznavanje prava na pravnu pomoć ili besplatnu pravnu pomoć, ili onih prava i interesa koji su s tim okolnostima povezani.

Pravo na javnu pravnu pomoć prestaje smrću stranke ili poboljšanjem financijske situacije te stranke do razine koja joj omogućuje da snosi sudske troškove. (Članci 2., 2.1, 4., 5., 8., 8.1, 9., 10., 10.1 i 50. Hitne uredbe br. 51/2008 o javnoj pravnoj pomoći u građanskopravnim stvarima, kako je odobrena Zakonom br. 193/2008, kako je kasnije izmijenjen i dopunjen).

4 Dodjeljuje li se pravna pomoć za sve vrste postupaka?

Javna pravna pomoć koja se pruža u skladu s tom hitnom vladinom uredbom dodjeljuje se za predmete u području građanskog, trgovačkog, upravnog i radnog prava te predmete iz područja socijalne sigurnosti i drugih područja, uz iznimku kaznenih predmeta.

(Članak 3. Hitne uredbe br. 51/2008 o javnoj pravnoj pomoći u građanskopravnim stvarima, kako je odobrena Zakonom br. 193/2008, kako je kasnije izmijenjen i dopunjen).

5 Postoje li posebni postupci za hitne slučajeve?

U području pravne pomoći ne postoje posebni hitni postupci.

6 Gdje mogu dobiti obrazac zahtjeva za pravnu pomoć?

Zahtjevi za javnu pravnu pomoć, koji se podnose u skladu s ovim poglavljem, podnose se na obrascu zahtjeva iz Priloga koji čini sastavni dio Hitne uredbe (članak 49. Hitne uredbe br. 51/2008 o javnoj pravnoj pomoći u građanskopravnim stvarima, kako je odobrena Zakonom br. 193/2008, kako je kasnije izmijenjen i dopunjen).

OBRAZAC

zahtjeva za dodjelu pravne pomoći u drugoj državi članici Europske unije

Upute:

1. Prije ispunjavanja obrasca zahtjeva pažljivo pročitajte upute.
2. Osoba koja podnosi zahtjev mora navesti sve podatke koji se traže u ovom obrascu.
3. Bilo kakvi neprecizni, netočni ili nepotpuni podaci mogu dovesti do kašnjenja u obradi vašeg zahtjeva.
4. Navođenje pogrešnih ili nepotpunih podataka u obrascu zahtjeva može prouzročiti pravne posljedice i zahtjev za pravnu pomoć može se odbiti, a protiv vas se može podnijeti i kaznena prijava.
5. Priložite sve popratne dokumente.
6. Napominjemo da ovaj zahtjev ne utječe na rok za pokretanje sudskog postupka.
7. Potpišite zahtjev i navedite datum.

A1. Osobni podaci podnositelja zahtjeva

Prezime i ime: .....

Datum i mjesto rođenja: .....

Osobni identifikacijski broj: .....

Adresa (prebivalište ili boravište): .....

.....

Telefon / telefaks / e-pošta: .....

A2. Osobni podaci zakonskog zastupnika (roditelj, skrbnik, staratelj itd.), ako je primjenjivo (popunjava se ako podnositelj zahtjeva ima zakonskog zastupnika)

Prezime i ime: .....

Datum i mjesto rođenja: .....

Osobni identifikacijski broj: .....

Adresa: .....

Telefon / telefaks / e-pošta: .....

A3. Osobni podaci odvjetnika podnositelja zahtjeva, ako je primjenjivo (popunjava se ako podnositelj zahtjeva već ima odvjetnika)

Prezime i ime: .....

Adresa: .....

Telefon / telefaks / e-pošta: .....

B. Podaci o sporu za koji se traži pravna pomoć

Priložite preslike svih popratnih dokumenata.

B1. Priroda spora (razvod, radni odnos itd.)

B2. Vrijednost spora, ako se može izraziti u novcu, i valuta u kojoj je izražena vrijednost spora

B3. Opis situacije u svrhu čijeg se rješavanja traži pravna pomoć (uključujući nadležni sud, datum rasprave, dokaze itd.)

C. Pojednosti o postupku

Priložite preslike svih popratnih dokumenata.

C1. Svojstvo u kojem sudjelujete ili ćete sudjelovati u postupku (tužitelj ili tuženik)

Opišite predmet spora koji se razmatra: .....

.....

Ime i kontaktni podaci protustranke: .....

.....

C2. Posebni razlozi zbog kojih se traži hitna obrada ovog zahtjeva, ako je primjenjivo

C3. Navedite troškove koji bi se trebali obuhvatiti ovim zahtjevom (označite):

—

(a) pomoć odvjetnika

–
 (b) naknade za vještaka

–
 (c) naknade za prevoditelja ili sudskog tumača čije su usluge potrebne u okviru postupka

–
 (d) naknade za izvršitelja

–
 (e) oslobođenje od plaćanja sudskih troškova i/ili jamstava, smanjenje iznosa tih troškova i/ili jamstava, prilagodba načina njihove otplate ili odgoda plaćanja, kako je predviđeno zakonom, uključujući pristojbe i jamstva koji se plaćaju u fazi izvršenja.

C4. Označite oblik javne pravne pomoći koji se traži:

–
 pomoć odvjetnika u okviru izvansudskog postupka

–
 pomoć odvjetnika prije pokretanja sudskog postupka

–
 pomoć odvjetnika (savjetovanje i/ili zastupanje) u okviru sudskog postupka koji je u tijeku. U ovom slučaju navedite:

– registarski broj

– datume rasprava

– naziv suda

– adresu suda

–
 pomoć odvjetnika u upućivanju sudske presude na postupak ispitivanja. U ovom slučaju navedite:

– naziv suda

– datum donošenja presude

– razlog zbog kojeg se traži pomoć

– žalbu protiv presude

–
 pomoć odvjetnika u postupku izvršenja. U ovom slučaju navedite:

– naziv suda

– datum donošenja presude ili datum izdavanja druge izvršne isprave.

C6. Navedite imate li neki oblik osiguranja ili druga prava i olakšice kojima bi se u cijelosti ili djelomično mogli pokriti troškovi

Ako je odgovor potvrđan, navedite pojedinosti: .....

.....

.....

D. Obiteljska situacija

_____
Koliko ljudi živi u vašem kućanstvu? | _____ |

Navedite u kojem su odnosu s vama.

_____
| Prezime i | Odnos s | Datum rođenja | Je li ta | Je li |

| ime | podnositeljem zahtjeva | (kad je riječ o | osoba | podnositelj zahtjeva |

| | | maloljetnim osobama) | financijski ovisna | financijski ovisan |

| | | o podnositelju zahtjeva? | o toj osobi? |

| _____ | _____ | _____ | _____ | _____ |

||| | | |

||| | | | | |

| _____ | _____ | _____ | _____ | _____ |

||| | | |

||| | | | | |

| _____ | _____ | _____ | _____ | _____ |

Postoji li još osoba koje financijski ovise o vama, ali ne žive u vašem kućanstvu?

_____
| Prezime i ime | Odnos s podnositeljem zahtjeva | Datum rođenja |

| | | (kad je riječ o maloljetnim osobama) |

| _____ | _____ | _____ |

|||

| _____ | _____ | _____ |

|||

| _____ | _____ | _____ |

|||

| _____ | _____ | _____ |

Ovisite li financijski o osobi koja ne živi u istom kućanstvu s vama?

_____
| Prezime i ime | Odnos s podnositeljem zahtjeva |

| _____ | _____ |

|||

| _____ | _____ |

|||

E. Financijski podaci

Navedite sve podatke o sebi, svojem bračnom drugu ili izvanbračnom partneru, o svim osobama koje financijski ovise o vama ili, ako je primjenjivo, o svim osobama o kojima vi financijski ovisite.

Ako primате neku financijsku naknadu osim naknade za uzdržavanje od osobe o kojoj financijski ovisite i koja ne živi u istom kućanstvu s vama, navedite tu osobu u odjeljku E.1. „Ostali prihodi”.

Ako pružate financijsku pomoć osobi koja nije financijski ovisna o vama i koja živi u istom kućanstvu s vama, navedite to u odjeljku E.3. „Ostali troškovi”.

Priložite sve dokumente kojima se potkrjepljuju prethodno navedeni podaci.

Navedite valutu u kojoj su izražene novčane vrijednosti u tablici ako su izražene u valuti koja nije RON.

|E.1. Pojednosti o |I. Podnositelj zahtjeva|II. Bračni drug ili|III. Osobe koje|IV. Osobe koje |
|mjesečnom dohotku | |izvanbračni partner |podnositelj uzdržava |uzdržavaju|

||||

|||| |podnositelja|

--	--	--	--	--

|Plaće, |||||

naknade: |||||

--	--	--	--	--

|Dobit od poslovanja: |||||

--	--	--	--	--

Mirovine: |||||

--	--	--	--	--

Dohodak: |||||

--	--	--	--	--

|Naknade koje |

|isplaćuje država: |

--	--	--	--	--

|1. doplatci: |||||

--	--	--	--	--

|2. naknada za nezaposlenost |||||

|i socijalno |||||

|osiguranje: |||||

--	--	--	--	--

|Prihodi od |||||

|prava |||||

|na određenu |||||

pokretnu ili nepokretnu imovinu: |||||

--	--	--	--	--

Ostali prihodi: |||||

--	--	--	--	--

UKUPNO: |||||

--	--	--	--	--

|E.2. Vrijednost |I. Podnositelj zahtjeva |II. Bračni drug ili|III. Osobe koje|IV. Osobe koje |
|imovine | |izvanbračni partner |podnositelj uzdržava |uzdržavaju|

||||

|||| |podnositelja|

--	--	--	--	--

|Nekretnina u kojoj |||||

živate: |||||

--	--	--	--	--

|Druga nekretnina: |||||

--	--	--	--	--

Zemljište: |||||

--	--	--	--	--

|Štednja: |||||

--	--	--	--	--

|Dionice: |||||

--	--	--	--	--

|Motorna vozila: |||||

--	--	--	--	--

|Ostala imovina: |||||

--	--	--	--	--

UKUPNO: |||||

--	--	--	--	--

Ako se javna pravna pomoć traži u okviru sudskog postupka koji je u tijeku, o zahtjevu/zahtjevima za javnu pravnu pomoć, ovisno o slučaju, odlučuje vijeće kojem je povjereno donošenje odluke o glavnom zahtjevu.

Javna pravna pomoć može se dodijeliti u bilo kojem trenutku tijekom postupka, od datuma na koji je predmetna stranka podnijela zahtjev, a pruža se tijekom cijele faze postupka u kojoj je zatražena. Za zahtjeve za javnu pravnu pomoć ne naplaćuju se pristojbe.

Javna pravna pomoć za potrebe upućivanja presude na postupak ispitivanja može se odobriti na temelju novog zahtjeva. Zahtjev za javnu pravnu pomoć za potrebe upućivanja sudske presude na postupak ispitivanja podnosi se sudu protiv čije se presude podnosi žalba u roku za podnošenje žalbe, a rješava ga u najkraćem roku vijeće koje nije donijelo odluku o glavnoj stvari.

Podnošenjem zahtjeva za javnu pravnu pomoć rok za podnošenje žalbe prekida se samo jednom, i to ako podnositelj zahtjeva dostavi popratne dokumente u roku od najviše deset dana. Novi rok za podnošenje žalbe počinje teći od datuma na koji je podnositelj zahtjeva obaviješten o odluci o zahtjevu za javnu pravnu pomoć ili, ovisno o slučaju, o odluci o zahtjevu za ponovno razmatranje u smislu prihvaćanja ili odbijanja.

U slučaju prihvaćanja zahtjeva za javnu pravnu pomoć sud bez odgađanja obavješćuje podnositelja zahtjeva i odvjetničku komoru o odluci. Odvjetnička komora mora u roku od 48 sati imenovati odvjetnika koji je ovlašten za zastupanje pred bilo kojim žalbenim sudom. Sud i podnositelj zahtjeva obavješćuju se o datumu imenovanja odvjetnika i njegovim podacima u roku od 48 sati. Od datuma imenovanja odvjetnika počinje teći novi rok za podnošenje žalbe.

Pravnu pomoć u izvansudskom postupku pruža služba za pravnu pomoć uspostavljena u okviru svake odvjetničke komore na temelju zahtjeva koji se podnosi na obrascu koji je odobrio odjel za koordinaciju pravne pomoći. Zahtjev podnesen na tom obrascu sadržava podatke koji se odnose na predmet i prirodu zahtjeva za pravnu pomoć, identitet, osobni identifikacijski broj, prebivalište i financijsku situaciju podnositelja zahtjeva i njegove obitelji, a prilažu mu se popratni dokumenti o prihodima podnositelja zahtjeva i njegove obitelji te dokazi o obvezama uzdržavanja ili plaćanja.

Zahtjevu se prilaže i izjava podnositelja zahtjeva u kojoj se navodi je li podnositelj primio javnu pravnu pomoć u posljednjih 12 mjeseci, u kojem obliku, u koju svrhu i u kojem iznosu.

Zahtjev za pravnu pomoć u izvansudskom postupku podnosi se službi za pravnu pomoć, a odluka o prihvaćanju ili odbijanju donosi se u roku od 15 radnih dana od datuma podnošenja zahtjeva. Odluka se podnositelju zahtjeva dostavlja u roku od pet radnih dana od datuma donošenja odluke. Protiv odluke o odbijanju zahtjeva za pravnu pomoć u izvansudskom postupku može se podnijeti žalba odboru odvjetničke komore u roku od pet dana od obavijesti o odluci. Žalbe na odluke o odbijanju zahtjeva rješavaju se žurno na prvom idućem sastanku odbora odvjetničke komore.

(Članci 11., 12. i 13. Hitne uredbe br. 51/2008 o javnoj pravnoj pomoći u građanskopravnim stvarima, kako je odobrena Zakonom br. 193/2008, kako je kasnije izmijenjen i dopunjen, te članak 73. Zakona br. 51/1995 o odvjetništvu, kako je kasnije izmijenjen i dopunjen).

9 Kako mogu saznati imam li pravo na pravnu pomoć?

Sud će zahtjev za javnu pravnu pomoć riješiti, bez pozivanja stranaka, obrazloženom odlukom donesenom u vijeću. Zainteresirana strana protiv odluke o odbijanju zahtjeva za javnu pravnu pomoć može podnijeti zahtjev za ponovno razmatranje u roku od pet dana od datuma dostave odluke o odbijanju. O zahtjevu za ponovno razmatranje odlučuje drugo vijeće sudaca i sud donosi pravomoćnu odluku.

Ako je podnositelju zahtjeva odobrena javna pravna pomoć u obliku pomoći odvjetnika, taj se zahtjev zajedno s odlukom o odobrenju bez odgađanja šalje predsjedniku odvjetničke komore na području nadležnosti tog suda. Predsjednik odvjetničke komore ili odvjetnik kojem je predsjednik povjerio predmetni zadatak imenovat će, u roku od tri dana, odvjetnika upisanog u registar pružatelja pravne pomoći, kojem će zajedno s obavijesti o imenovanju poslati odluku o zahtjevu. Predsjednik odvjetničke komore obavezan je primatelja javne pravne pomoći obavijestiti o imenu dodijeljenog odvjetnika. Primatelj javne pravne pomoći može sam zatražiti imenovanje određenog odvjetnika, uz njegov pristanak u skladu sa zakonom.

Zahtjev za pravnu pomoć u izvansudskom postupku podnosi se službi za pravnu pomoć koja je uspostavljena u okviru svake odvjetničke komore, a odluka o prihvaćanju ili odbijanju donosi se u roku od 15 radnih dana od datuma podnošenja zahtjeva. Odluka se podnositelju zahtjeva dostavlja u roku od pet radnih dana od datuma donošenja odluke. Predsjednik nadležne odvjetničke komore imenuje odvjetnika upisanog u registar pružatelja pravne pomoći odvjetničke komore na temelju odluke kojom se odobrava pravna pomoć u izvansudskom postupku. Ako je to moguće, predsjednik odvjetničke komore može za pružanje pravne pomoći u izvansudskom postupku imenovati odvjetnika kojeg je odabrao primatelj pravne pomoći.

(Članak 15. Hitne uredbe br. 51/2008 o javnoj pravnoj pomoći u građanskopravnim stvarima, kako je odobrena Zakonom br. 193/2008, kako je kasnije izmijenjen i dopunjen, te članak 73. Zakona br. 51/1995 o odvjetništvu, kako je kasnije izmijenjen i dopunjen).

10 Što trebam učiniti ako imam pravo na pravnu pomoć?

Javna pravna pomoć u obliku pomoći odvjetnika dodjeljuje se u skladu sa Zakonom br. 51/1995 o odvjetništvu, kako je ponovno objavljen i kako je kasnije izmijenjen i dopunjen, koji sadržava odredbe o pravnoj pomoći ili besplatnoj pravnoj pomoći.

Ako je podnositelju zahtjeva odobrena javna pravna pomoć u obliku pomoći odvjetnika, taj se zahtjev zajedno s odlukom o odobrenju bez odgađanja šalje predsjedniku odvjetničke komore na području nadležnosti tog suda. Predsjednik odvjetničke komore ili odvjetnik kojem je predsjednik povjerio predmetni zadatak imenovat će, u roku od tri dana, odvjetnika upisanog u registar pružatelja pravne pomoći, kojem će zajedno s obavijesti o imenovanju poslati odluku o zahtjevu. Predsjednik odvjetničke komore obavezan je primatelja javne pravne pomoći obavijestiti o imenu dodijeljenog odvjetnika. Primatelj javne pravne pomoći može sam zatražiti imenovanje određenog odvjetnika, uz njegov pristanak u skladu sa zakonom.

Pomoć odvjetnika može se odnositi i na pomoć u izvansudskom postupku koja se sastoji od pružanja savjeta, podnošenja zahtjeva, molbi ili obavijesti ili poduzimanja drugih pravnih radnji te od zastupanja klijenata pred javnim tijelima ili ustanovama osim pravosudnih tijela ili tijela s pravosudnim ovlastima, u svrhu ostvarivanja određenih prava ili zakonitih interesa. Pomoć u izvansudskom postupku mora podrazumijevati pružanje jasnih i razumljivih informacija podnositelju zahtjeva, u skladu sa zakonskim odredbama o nadležnim tijelima koje su na snazi, i, ako je to moguće, o uvjetima, rokovima i postupcima predviđenima zakonom za priznavanje, odobravanje ili ostvarivanje prava ili interesa na koje se poziva podnositelj zahtjeva. Pomoć u izvansudskom postupku dodjeljuje se u skladu sa Zakonom br. 51/1995, kako je ponovno objavljen i kako je kasnije izmijenjen i dopunjen.

Zahtjev za pravnu pomoć u izvansudskom postupku podnosi se službi za pravnu pomoć koja je uspostavljena u okviru svake odvjetničke komore, a odluka o prihvaćanju ili odbijanju donosi se u roku od 15 radnih dana od datuma podnošenja zahtjeva. Odluka se podnositelju zahtjeva dostavlja u roku od pet radnih dana od datuma donošenja odluke. Protiv odluke o odbijanju zahtjeva za pravnu pomoć u izvansudskom postupku može se podnijeti žalba odboru odvjetničke komore u roku od pet dana od obavijesti o odluci. Žalbe na odluke o odbijanju zahtjeva rješavaju se žurno na prvom idućem sastanku odbora odvjetničke komore.

Predsjednik nadležne odvjetničke komore imenuje odvjetnika upisanog u registar pružatelja pravne pomoći odvjetničke komore na temelju odluke kojom se odobrava pravna pomoć u izvansudskom postupku. Ako je to moguće, predsjednik odvjetničke komore može za pružanje pravne pomoći u izvansudskom postupku imenovati odvjetnika kojeg je odabrao primatelj pravne pomoći.

Ako se odobri zahtjev za javnu pravnu pomoć u obliku naknade koja se plaća vještacima, prevoditeljima ili sudskim tumačima, u odluci kojom se odobrava pomoć utvrđuje se i privremena naknada za njihove usluge. Sud će utvrditi konačnu naknadu nakon pružanja usluge za koju je plaćena privremena naknada.

Ako se odobri zahtjev za javnu pravnu pomoć u obliku naknade koja se plaća izvršitelju, u odluci kojom se odobrava pomoć utvrđuje se i privremena naknada za usluge izvršitelja, a ona ovisi o složenosti predmeta na taj datum. Zahtjev i odluka o odobrenju šalju se što je prije moguće komori sudskih izvršitelja na području mjesne nadležnosti tog suda. Odbor komore sudskih izvršitelja na tom području mora u roku od tri dana imenovati izvršitelja, kojem se

zajedno s obavijesti o imenovanju šalje odluka o zahtjevu. Predsjednik komore obavezan je primatelja javne pravne pomoći obavijestiti o imenu dodijeljenog izvršitelja. Primatelj javne pravne pomoći može sam zatražiti imenovanje određenog izvršitelja koji ima nadležnost na predmetnom području.

Nakon što izvršitelj obavi svoje dužnosti u skladu sa zakonom i propisima, sud će na njegov zahtjev utvrditi konačnu naknadu, koja ovisi o složenosti predmeta i odrađenom poslu i na koju se primjenjuju gornje granice iznosa naknada utvrđene zakonom.

Ako se odobri zahtjev za pomoć u obliku olakšica za plaćanje sudskih troškova, odlukom će se odobriti oslobođenje od plaćanja ili postotak smanjenja, rokovi za plaćanje i iznos pojedinačnih obroka, ovisno o slučaju. Ako su sudski troškovi koje je potrebno podmiriti više nego dvostruko veći od podnositeljeva mjesečnog neto dohotka po obitelji ostvarenog u mjesecu koji je prethodio podnošenju zahtjeva za javnu pravnu pomoć, odobrit će se postupno plaćanje, pri čemu mjesečni obroci neće biti veći od polovine neto dohotka po obitelji, osim ako sud ocijeni da je potrebno dodijeliti drukčiji, povoljniji oblik pomoći. Za plaćanje sudskih troškova može se odobriti najviše 48 mjesečnih obroka.

(Članci 16., 17., 23., 24., 25., 32., 33., 34. i 35. Hitne uredbe br. 51/2008 o javnoj pravnoj pomoći u građanskopravnim stvarima, kako je odobrena Zakonom br. 193/2008, kako je kasnije izmijenjen i dopunjen, te članci 71. i 73. Zakona br. 51/1995 o odvjetništvu, kako je kasnije izmijenjen i dopunjen).

11 Ako imam pravo na pravnu pomoć, tko mi odabire odvjetnika?

Javna pravna pomoć u obliku pomoći odvjetnika dodjeljuje se u skladu sa Zakonom br. 51/1995 o odvjetništvu, kako je ponovno objavljen i kako je kasnije izmijenjen i dopunjen, koji sadržava odredbe o pravnoj pomoći ili besplatnoj pravnoj pomoći.

Ako je podnositelju zahtjeva odobrena javna pravna pomoć u obliku pomoći odvjetnika, taj se zahtjev zajedno s odlukom o odobrenju bez odgađanja šalje predsjedniku odvjetničke komore na području nadležnosti tog suda. Predsjednik odvjetničke komore ili odvjetnik kojem je predsjednik povjerio predmetni zadatak imenovat će, u roku od tri dana, odvjetnika upisanog u registar pružatelja pravne pomoći, kojem će zajedno s obavijesti o imenovanju poslati odluku o zahtjevu. Predsjednik odvjetničke komore obavezan je primatelja javne pravne pomoći obavijestiti o imenu dodijeljenog odvjetnika. Primatelj javne pravne pomoći može sam zatražiti imenovanje određenog odvjetnika, uz njegov pristanak u skladu sa zakonom.

Kada je riječ o pravnoj pomoći u izvansudskom postupku, predsjednik nadležne odvjetničke komore imenuje odvjetnika upisanog u registar pružatelja pravne pomoći odvjetničke komore na temelju odluke kojom se odobrava pravna pomoć u izvansudskom postupku. Ako je to moguće, predsjednik odvjetničke komore može za pružanje pravne pomoći u izvansudskom postupku imenovati odvjetnika kojeg je odabrao primatelj pravne pomoći.

(Članci 23. i 35. Hitne uredbe br. 51/2008 o javnoj pravnoj pomoći u građanskopravnim stvarima, kako je odobrena Zakonom br. 193/2008, kako je kasnije izmijenjen i dopunjen, te članci 71. i 73. Zakona br. 51/1995 o odvjetništvu, kako je kasnije izmijenjen i dopunjen).

12 Pokriva li pravna pomoć sve troškove postupka?

Javna pravna pomoć može se pružiti u sljedećim oblicima:

plaćanje naknade za zastupanje, pravnu pomoć i, kada je primjenjivo, obranu imenovanom ili odabranom odvjetniku kako bi se osiguralo ostvarivanje ili zaštita prava ili zakonitog interesa na sudu ili kako bi se spriječio spor (dalje u tekstu „pomoć odvjetnika“)

plaćanje naknada vještacima, prevoditeljima ili sudskim tumačima čije su usluge potrebne u okviru postupka, na temelju odobrenja suda ili pravosudnog tijela, ako je za plaćanje takvih naknada odgovorna osoba koja podnosi zahtjev za javnu pravnu pomoć

plaćanje naknade izvršitelju

oslobođenje od plaćanja sudskih troškova, smanjenje iznosa tih troškova, prilagodba načina njihove otplate ili odgoda plaćanja, kako je predviđeno zakonom, uključujući i one koji se plaćaju u fazi izvršenja.

Ako se javna pravna pomoć pruža državljanima država članica EU-a ili drugim osobama koje imaju prebivalište ili uobičajeno boravište na državnom području neke države članice, odobrena javna pravna pomoć može uključivati i sljedeće:

troškove prevođenja dokumenata koje je podnio primatelj pravne pomoći, a koje je zatražio sud ili pravosudno tijelo u svrhu donošenja odluke u predmetu, pri čemu su povezani zahtjevi i dokumenti koji su podneseni ili primljeni u skladu s ovim poglavljem izuzeti od obveze ovjeravanja ili bilo kakve druge odgovarajuće formalnosti

usluge sudskog tumača u postupcima koji se vode pred sudom / pravosudnim tijelom

troškove nastale primatelju pravne pomoći ili drugoj osobi zbog putovanja u Rumunjsku na zahtjev suda ili pravosudnog tijela ili ako je zakonom propisana obvezna prisutnost bilo koje od tih osoba.

Javna pravna pomoć može se pružiti u bilo kojem od prethodno navedenih oblika, pri čemu može biti riječ o samo jednom obliku ili više njih istodobno.

Vrijednost javne pravne pomoći koja se pruža u obliku pomoći odvjetnika, vještaka, prevoditelja, sudskog tumača ili izvršitelja (neovisno o tome je li riječ o samo jednom obliku ili više njih istodobno) tijekom jednogodišnjeg razdoblja ne smije biti veća od maksimalnog iznosa koji odgovara iznosu deset bruto minimalnih plaća na razini države za godinu u kojoj je podnesen zahtjev za pravnu pomoć.

(Članci 6., 7., 44. i 47. Hitne uredbe br. 51/2008 o javnoj pravnoj pomoći u građanskopravnim stvarima, kako je odobrena Zakonom br. 193/2008, kako je kasnije izmijenjen i dopunjen).

13 Tko snosi druge troškove ako imam pravo samo na ograničenu pravnu pomoć?

Ako je stranci u okviru dodjele javne pravne pomoći odobreno oslobođenje od plaćanja troškova ili smanjenje iznosa koji je potrebno platiti, troškove na koje se oslobođenje ili smanjenje odnosi snosit će druga stranka ako izgubi spor. Stranka koja izgubi spor morat će platiti te iznose državi.

Ako stranka kojoj je dodijeljena javna pravna pomoć izgubi spor, ta stranka sama mora nadoknaditi troškove postupka državi. Međutim, pri donošenju odluke u predmetu sud može naložiti stranci koja je primila javnu pravnu pomoć da u cijelosti ili djelomično nadoknadi troškove državi ako je ta stranka vlastitim nesavjesnim ponašanjem tijekom postupka pridonijela gubitku spora ili ako je sudskom odlukom utvrđeno da je bila riječ o zlouporabi postupka.

(Članci 18. i 20. Hitne uredbe br. 51/2008 o javnoj pravnoj pomoći u građanskopravnim stvarima, kako je odobrena Zakonom br. 193/2008, kako je kasnije izmijenjen i dopunjen).

14 Obuhvaća li pravna pomoć i žalbe?

Ako se protiv presude u predmetu u pogledu kojeg je stranci dodijeljena javna pravna pomoć podnosi žalba, javna pravna pomoć dodijeljena u prethodnoj fazi postupka u obliku pomoći odvjetnika produljuje se u skladu sa zakonom kako bi obuhvatila pripremu zahtjeva i obrazloženja žalbe te pokretanje i provedbu žalbenog postupka.

Presuda protiv koje se može podnijeti žalba i preslika odluke kojom se odobrava dodjela javne pravne pomoći bez odgađanja se prosljeđuju odvjetničkoj komori radi provjere i potvrde ili, ako je to potrebno, radi imenovanja odvjetnika ovlaštenog za zastupanje pred žalbenim sudom. Odvjetnik ima pravo na zasebnu naknadu za svoje usluge u okviru žalbenog postupka, a tu naknadu u skladu sa zakonom utvrđuje žalbeni sud.

Ako stranka nije primala javnu pravnu pomoć u fazi postupka koja je prethodila žalbenom postupku, javnu pravnu pomoć može zatražiti podnošenjem novog zahtjeva.

Novi rok za podnošenje žalbe počinje teći od datuma imenovanja ili potvrde odabira odvjetnika. Sud i podnositelj zahtjeva obavješćuju se o datumu imenovanja odvjetnika i njegovim podacima u roku od 48 sati.

Žalbeni sud provjerava ispunjava li stranka i dalje uvjete za dodjelu javne pravne pomoći. Ako utvrdi da ih stranka više ne ispunjava, sud će donijeti odluku kojom nalaže ukidanje pravne pomoći i obvezuje stranku da u cijelosti ili djelomično državi nadoknadi troškove odvjetničke naknade.

(Članak 13.1 Hitne uredbe br. 51/2008 o javnoj pravnoj pomoći u građanskopravnim stvarima, kako je odobrena Zakonom br. 193/2008, kako je kasnije izmijenjen i dopunjen).

15 Može li se pravna pomoć povući prije zaključenja postupka (ili čak opozvati nakon završetka postupka)?

Pravo na javnu pravnu pomoć prestaje smrću stranke ili poboljšanjem financijske situacije te stranke do razine koja joj omogućuje da snosi sudske troškove. Nakon zaprimanja zahtjeva za javnu pravnu pomoć podnositelja će se obavijestiti o tome da će u slučaju gubitka spora morati snositi sudske troškove druge stranke te o mogućnosti da će biti obavezan vratiti iznos koji je primio u okviru javne pravne pomoći u slučaju da se zainteresirana strana obrati sudu koji je odobrio dodjelu javne pravne pomoći i podnese dokaze o stvarnoj situaciji osobe kojoj je odobren zahtjev; pružanje javne pravne pomoći ne prekida se tijekom novog postupka ispitivanja.

Ako sud utvrdi da je zahtjev za javnu pravnu pomoć podnesen u lošoj namjeri, u smislu prikrivanja istine, izdat će odluku kojom će osobu koja neopravdano prima javnu pravnu pomoć obvezati da nadoknadi iznose čijeg je plaćanja bila oslobođena te će joj izreći novčanu kaznu u iznosu do pet puta većem od iznosa čijeg je plaćanja neopravdano bila oslobođena. Protiv takve je odluke moguće podnijeti samo zahtjev za ponovno razmatranje, a može se podnijeti i obrazloženi zahtjev za ponovno razmatranje nadoknade ili kazne ili zahtjev za smanjenje njihovih iznosa. Zahtjev se podnosi u roku od pet dana od datuma obavijesti o odluci, a o njemu odlučuje drugo vijeće sudaca te donosi pravomoćnu odluku.

Ako konačnom i pravomoćnom odlukom primatelj javne pravne pomoći stekne imovinu ili prava na potraživanje čija je vrijednost deset puta veća od vrijednosti dodijeljene javne pravne pomoći, obavezan je vratiti iznos dodijeljen u okviru javne pravne pomoći. Postupak povrata utvrđen je u poglavlju III. Hitne uredbe.

(Članci 10., 14. i 17. i članak 50. stavak 2. Hitne uredbe br. 51/2008 o javnoj pravnoj pomoći u građanskopravnim stvarima, kako je odobrena Zakonom br. 193/2008, kako je kasnije izmijenjen i dopunjen).

16 Mogu li osporiti odbijanje pružanja pravne pomoći?

Sud će zahtjev za javnu pravnu pomoć riješiti, bez pozivanja stranaka, obrazloženom odlukom donesenom u vijeću. Zainteresirana strana protiv odluke o odbijanju zahtjeva za javnu pravnu pomoć može podnijeti zahtjev za ponovno razmatranje u roku od pet dana od datuma dostave odluke o odbijanju. O zahtjevu za ponovno razmatranje odlučuje drugo vijeće sudaca i sud donosi pravomoćnu odluku.

Dodjela javne pravne pomoći može se odbiti ako je zahtjev podnesen u lošoj namjeri, ako je procijenjeni trošak pomoći nerazmjernan vrijednosti predmeta, ako se pomoć ne traži u svrhu zaštite zakonitog interesa ili ako se pomoć traži za potrebe postupka koji je protivan javnom ili ustavnom poretku.

Ako spor radi čijeg je rješavanja zatražena javna pravna pomoć pripada kategoriji sporova koji se mogu riješiti s pomoću postupka mirenja ili nekog drugog postupka za alternativno rješavanje sporova, zahtjev za pravnu pomoć vjerojatno će se odbiti ako se pokaže da je podnositelj zahtjeva za javnu pravnu pomoć odbio pokušati na neki od tih načina riješiti spor prije početka sudskog postupka.

Dodjela javne pravne pomoći može se odbiti ako podnositelj zahtjeva traži nadoknadu štete nastale njegovu ugledu ili časti, pri čemu nije pretrpio nikakvu materijalnu štetu, ili ako zahtjev proizlazi iz komercijalne ili samostalne djelatnosti podnositelja zahtjeva.

U slučaju dodjele javne pravne pomoći državljanima država članica EU-a ili drugim osobama koje imaju prebivalište ili uobičajeno boravište na državnom području neke države članice, rumunjsko središnje tijelo može odbiti poslati zahtjev za pravnu pomoć drugoj državi članici ako je taj zahtjev očito neutemeljen ili nadilazi područje primjene Direktive Vijeća 2003/8/EZ. Ako nadležno tijelo države članice kojoj je zahtjev upućen odbije zahtjev za pravnu pomoć, rumunjsko središnje tijelo zatražit će od podnositelja zahtjeva da nadoknadi troškove prijevoda.

(Članci 15., 16., 45. i 46. Hitne uredbe br. 51/2008 o javnoj pravnoj pomoći u građanskopravnim stvarima, kako je odobrena Zakonom br. 193/2008, kako je kasnije izmijenjen i dopunjen).

Dodatne informacije

Korisne poveznice:

Posljednji put ažurirano: 26/11/2021

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJA-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Pravna pomoć - Slovačka

1 Koji su troškovi povezani sa sudskim postupcima i tko ih obično mora snositi?

Troškovi postupka obuhvaćaju troškove stranaka i njihovih zastupnika, uključujući sudske pristojbe, neostvarene prihode stranaka i njihovih pravnih zastupnika, troškove prikupljanja dokaza, troškove i naknade javnih bilježnika za radnje izvršene u svojstvu sudskog povjerenika, troškove i naknade izvršitelja u ostavinskim postupcima, naknade za sudskog tumača i naknade za zastupanje (ako je zastupnik odvjetnik).

Stranke u postupku snose svoje troškove i troškove svojih zastupnika. Zajedničke troškove stranke snose razmjerno njihovu sudjelovanju u predmetu i postupku.

Ako je strankama dodijeljen odvjetnik kako bi ih zastupao, njegove troškove i naknadu za zastupanje plaća država.

Kad je riječ o ostavinskim postupcima, troškove i naknade javnog bilježnika plaća nasljednik, pod uvjetom da ostavina koju je stekao nije nesolventna. Ako je uključeno nekoliko nasljednika, oni dijele troškove razmjerno neto vrijednosti dijela ostavine koji im pripada. U drugim slučajevima te troškove snosi država.

2 Što je točno pravna pomoć?

Pojam „pravna pomoć” definiran je u Zakonu br. 327/2005 o pružanju pravne pomoći osobama u nepovoljnom materijalnom položaju i o izmjeni Zakona br. 586/2003 o odvjetništvu te o izmjeni Zakona br. 455/1991 o trgovačkoj djelatnosti („Zakon o trgovini”), kako je izmijenjen Zakonom br. 8/2005, koji je stupio na snagu 1. siječnja 2006. („Zakon o pravnoj pomoći”). Članak 4. točka (a) Zakona o pravnoj pomoći glasi: „Pravna pomoć znači pružanje pravnih usluga osobama koje na to imaju pravo u skladu s ovim Zakonom u vezi s ostvarivanjem njihovih prava, što posebno uključuje pravne savjete, pomoć u izvansudskim postupcima, sastavljanje sudskih podnesaka, zastupanje u sudskim postupcima i obavljanje s tim povezanih radnji te potpuno ili djelomično podmirenje povezanih troškova.”

3 Imam li pravo na pravnu pomoć?

U skladu s uvjetima utvrđenima u Zakonu o pravnoj pomoći, u nacionalnim sporovima pravna pomoć može se dodijeliti svim fizičkim osobama, dok se u prekograničnim sporovima može dodijeliti samo fizičkim osobama koje imaju prebivalište ili uobičajeno boravište u nekoj od država članica (to se odnosi na sve države članice Europske unije osim Danske).

„Osobe koje imaju pravo na pravnu pomoć” jesu fizičke osobe kojima je pravo na pravnu pomoć dodijeljeno konačnom odlukom Centra za pravnu pomoć donesenom na temelju dokaza o ispunjavanju uvjeta utvrđenih u članku 6. Zakona o pravnoj pomoći.

„Strani državljani koji imaju pravo na pravnu pomoć” jesu fizičke osobe koje ispunjavaju uvjete za dodjelu pravne pomoći u prekograničnim sporovima utvrđene u Zakonu o pravnoj pomoći te kojima je pravo na tu pomoć dodijeljeno konačnom odlukom Centra za pravnu pomoć.

„Slovački rezidenti koji imaju pravo na pravnu pomoć” jesu fizičke osobe koje imaju stalno ili privremeno boravište u Slovačkoj i koje su podnijele zahtjev za pravnu pomoć u drugoj državi članici u kojoj nadležni sud odlučuje o prekograničnom sporu.

4 Dodjeljuje li se pravna pomoć za sve vrste postupaka?

U skladu sa Zakonom o pravnoj pomoći moguće je dobiti pravnu pomoć za postupke u području građanskog, radnog i obiteljskog prava, za postupke za otpust duga u skladu s posebnim zakonodavstvom, za postupke koji se vode pred upravnim sudovima te, kad je riječ o takvim predmetima, i za postupke koji se vode pred Ustavnim sudom Slovačke Republike („nacionalni sporovi”). Kad je riječ o prekograničnim sporovima, u skladu sa Zakonom o pravnoj pomoći ona se može dodijeliti za postupke u području građanskog, obiteljskog i trgovačkog prava te prava azila, za upravne postupke protjerivanja, za postupke koji se odnose na zadržavanje državljana trećih zemalja, za postupke koji se odnose na zadržavanje podnositelja zahtjeva, za postupke koji se odnose na odobrenje azila te, kad je riječ o takvim predmetima, i za postupke koji se vode pred upravnim sudovima i one koji se vode pred Ustavnim sudom Slovačke Republike. Isto tako, pravna pomoć može se dodijeliti osobama u odnosu na koje su pravni učinci određenog propisa u području radnog prava privremeno obustavljeni na temelju posebnog zakonodavstva, u postupcima koji se odnose na podnošenje zahtjeva za donošenje hitnih mjera.

5 Postoje li posebni postupci za hitne slučajeve?

Da. Ako postoji mogućnost da će podnositelj zahtjeva propustiti rok, on može istodobno s podnošenjem zahtjeva za pravnu pomoć Centru za pravnu pomoć podnijeti i zahtjev za dodjelu privremene pravne pomoći. Centar za pravnu pomoć zatim bez odgađanja donosi odluku o dodjeli privremene pravne pomoći, prije donošenja odluke o pravu podnositelja zahtjeva na pravnu pomoć.

6 Gdje mogu dobiti obrazac zahtjeva za pravnu pomoć?

Obrasci zahtjeva dostupni su na internetskim stranicama [Centra za pravnu pomoć](#).

7 Koji se dokumenti trebaju dostaviti zajedno s obrascem zahtjeva za pravnu pomoć?

To moraju biti dokumenti kojima se potkrjepljuju informacije navedene u obrascu zahtjeva i kojima se dokazuje da je podnositelj zahtjeva u nepovoljnom materijalnom položaju (potonji dokumenti ne smiju biti stariji od tri mjeseca).

8 Gdje se podnosi zahtjev za pravnu pomoć?

U uredu Centra za pravnu pomoć koji je najbliži mjestu stalnog ili privremenog boravišta podnositelja zahtjeva.

9 Kako mogu saznati imam li pravo na pravnu pomoć?

Centar za pravnu pomoć odlučuje o dodjeli pravne pomoći u roku od 30 dana od podnošenja zahtjeva.

10 Što trebam učiniti ako imam pravo na pravnu pomoć?

Na poziv Centra za pravnu pomoć podnositelji zahtjeva moraju sklopiti ugovor o pravnoj pomoći izravno s Centrom ili s imenovanim odvjetnikom te dati punomoć Centru ili imenovanom odvjetniku za poduzimanje radnji povezanih s dodjelom pravne pomoći.

11 Ako imam pravo na pravnu pomoć, tko mi odabire odvjetnika?

U odluci kojom se dodjeljuje pravo na pravnu pomoć Centar za pravnu pomoć imenuje odvjetnika koji će primatelja pravne pomoći zastupati na sudu, ako je to potrebno radi zaštite njegovih interesa.

12 Pokriva li pravna pomoć sve troškove postupka?

Odlukom Centra za pravnu pomoć dodjeljuje se puno pravo na pravnu pomoć ili se dodjela takvog prava odbija.

13 Tko snosi druge troškove ako imam pravo samo na ograničenu pravnu pomoć?

Nije primjenjivo.

14 Obuhvaća li pravna pomoć i žalbe?

Da, pravna pomoć obuhvaća i žalbene postupke i postupke izvršenja.

15 Može li se pravna pomoć povući prije zaključenja postupka (ili čak opozvati nakon završetka postupka)?

Okolnosti u kojima se pravna pomoć može ukinuti uređene su člankom 14. Zakona o pravnoj pomoći. Centar za pravnu pomoć može odlučiti ukinuti pravnu pomoć u sljedećim okolnostima: ako osoba koja ima pravo na pravnu pomoć ne surađuje u dovoljnoj mjeri s Centrom ili imenovanim odvjetnikom; ako tijekom razdoblja u kojem se pruža pravna pomoć dođe do promjena u prihodima i financijskoj situaciji primatelja pravne pomoći zbog kojih on više ne ispunjava uvjete za primanje pravne pomoći utvrđene u članku 6. stavku 1. točki (a); ako osoba koja ima pravo na pravnu pomoć ne sklopi ugovor s imenovanim odvjetnikom ili ne da punomoć Centru ili imenovanom odvjetniku u roku od tri mjeseca od donošenja konačne odluke o dodjeli pravne pomoći; ako postane jasno da je podnositelju zahtjeva pravna pomoć dodijeljena na temelju netočnih ili nepotpunih informacija; ili ako osoba koja ima pravo na pravnu pomoć ne ispunji zahtjev iz članka 13. stavka 3. (odnosno zahtjev Centra da u roku od osam dana dostavi dokumente kojima se dokazuje da ta osoba i dalje ispunjava uvjete za dodjelu pravne pomoći).

16 Mogu li osporiti odbijanje pružanja pravne pomoći?

Odluka kojom se odbija zahtjev za pravnu pomoć mora sadržavati podatke utvrđene u posebnom zakonodavstvu (tj. u Zakonu o upravnom postupku br. 71 /1967 (Zakonik o upravnom postupku), kako je izmijenjen) i obavijest podnositelju zahtjeva o tome da u razdoblju od šest mjeseci nakon donošenja odluke ne može ponovno podnijeti zahtjev u pogledu istog predmeta, osim ako dođe do promjene u njegovim prihodima ili financijskoj situaciji.

Posljednji put ažurirano: 03/01/2022

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJA-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Pravna pomoć - Finska

1 Koji su troškovi povezani sa sudskim postupcima i tko ih obično mora snositi?

Troškovi sudskih postupaka razlikuju se ovisno o prirodi i opsegu predmeta. Sudski troškovi uključuju, na primjer, naknade za pravnu pomoć i troškove pravne pomoći, troškove koji proizlaze iz naknada svjedocima te usluga usmenih i pismenih prevoditelja, pristojbe za rješavanje predmeta i pristojbe povezane s dokumentima koje naplaćuju nadležna tijela te pristojbe za izvršenje koje se plaćaju državi. Naknade za pravnu pomoć čine najveći dio troškova u sudskim postupcima. U pravilu svaka stranka snosi vlastite sudske troškove. Međutim, sud može naložiti stranci koja nije bila uspješna u postupku da plati troškove protivne stranke.

2 Što je točno pravna pomoć?

Pravna pomoć pruža se na trošak države osobama kojima je potrebna stručna pomoć u pravnoj stvari, ali koje zbog svojeg financijskog stanja ne mogu pokriti troškove postupka. Pravna pomoć obuhvaća pravne savjete, potrebne mjere i zastupanje pred sudovima i drugim tijelima te oslobođenje od plaćanja troškova postupka. Kad se podnositelju zahtjeva pruža manji pravni savjet telefonski ili elektroničkim putem, nije potrebno provjeravati njegovo financijsko stanje.

3 Imam li pravo na pravnu pomoć?

Pravna pomoć pruža se u stvarima u nadležnosti Finske osobama s boravištem u Finskoj i osobama s prebivalištem ili uobičajenim boravištem u nekoj drugoj državi članici Europske unije (EU) ili Europskoga gospodarskog prostora (EGP). Osim toga, pravna pomoć pruža se ako o pravnoj stvari odlučuje

finski sud ili ako postoje posebni razlozi za pružanje pravne pomoći. U predmetima u kojima se odlučuje u inozemstvu pravna pomoć obuhvaća općenite pravne savjete.

Pravna pomoć ne pruža se društvima niti korporacijama. Pravna pomoć poduzetnicima pruža se u poslovnim stvarima u izvansudskim postupcima, i to samo ako postoje posebni razlozi za to.

Pravna pomoć pruža se na zahtjev, besplatno ili uz sudjelovanje u troškovima, na temelju financijskog stanja podnositelja zahtjeva. Financijsko stanje podnositelja zahtjeva procjenjuje se na temelju sredstava koja su mu raspoloživa mjesečno (raspoloživa sredstva) i njegove imovine. Raspoloživa sredstva u pravilu se izračunavaju na temelju mjesečnog dohotka, nužnih troškova i obveza uzdržavanja podnositelja zahtjeva i njegova bračnog druga ili životnog partnera. Pravna pomoć pruža se osobama čija raspoloživa sredstva i imovina ne prelaze iznos utvrđen vladinim dekretom. Dodatne odredbe o dohotku i troškovima koje treba uzeti u obzir, utjecaju obveze uzdržavanja na izračun raspoloživih sredstava, vrednovanju imovine i kriterijima za utvrđivanje iznosa sudjelovanja primatelja pravne pomoći navedene su u vladinu dekretu.

Pravna se pomoć ne dodjeljuje ako podnositelj zahtjeva ima osiguranje troškova pravne zaštite kojim je pokrivena predmetna pravna stvar. Međutim, ako se o pravnoj stvari odlučuje sudski, sud može odobriti pravnu pomoć ako troškovi postupka prelaze maksimalno pokriće navedeno u polici osiguranja. Ako podnositelj zahtjeva ima pravo na besplatnu pravnu pomoć na temelju svojeg financijskog stanja, može se odobriti i pravna pomoć kojom će se pokriti iznos sudjelovanja naveden u polici osiguranja.

4 Dodjeljuje li se pravna pomoć za sve vrste postupaka?

Pravna pomoć dostupna je u predmetima o kojima odlučuje sud te kad je riječ o pravnim stvarima o kojima se odlučuje izvansudski.

Pravna pomoć ne pruža se:

ako pravna stvar nema veliku važnost za podnositelja zahtjeva

ako bi ona bila očito nesvrhovita u odnosu na koristi za podnositelja zahtjeva

ako bi razmatranje predmeta podrazumijevalo zlouporabu postupka ili

ako se predmet temelji na ustupljenom pravu i opravdano se smatra da je svrha ustupanja bila primanje pravne pomoći.

Pravna pomoć u pravilu se ne dodjeljuje za zastupanje u:

predmetima koji se pokreću na zahtjev stranaka i rješavaju na općem sudu

manjim kaznenim predmetima

predmetima koji se odnose na oporezivanje ili javnopravni teret ili

predmetima u kojima se pravo podnošenja zahtjeva za ispravak ili žalbe temelji na članstvu u općinskoj upravi ili drugoj javnoj korporaciji.

Čak i u tim slučajevima državni pravni savjetnik može pružiti pravni savjet i prema potrebi sastaviti sve tražene dokumente.

5 Postoje li posebni postupci za hitne slučajeve?

Podnositelj zahtjeva za pravnu pomoć o žurnosti stvari mora obavijestiti ured za pravnu pomoć (*oikeusaputoimisto*).

6 Gdje mogu dobiti obrazac zahtjeva za pravnu pomoć?

Obrazac zahtjeva za pravnu pomoć može se preuzeti na adresi <https://oikeus.fi/fi/index/lomakkeet/oikeusapu.html>.

Obrazac zahtjeva za pravnu pomoć može se dobiti i od ureda za pravnu pomoć. Podatke za kontakt ureda pronaći ćete na adresi <https://oikeus.fi/oikeusapu/fi/index/yhteystiedot.html>.

Zahtjev za pravnu pomoć može se podnijeti i preko elektroničke službe na adresi

<https://oikeus.fi/oikeusapu/fi/index/asiointi/oikeusavunsahkoinenasiointi.html>.

7 Koji se dokumenti trebaju dostaviti zajedno s obrascem zahtjeva za pravnu pomoć?

U zahtjevu za pravnu pomoć podnositelj mora navesti informacije o svojoj financijskoj situaciji i pravnoj stvari za koju podnosi zahtjev za pravnu pomoć te o osiguranju troškova pravne zaštite (vidjeti pitanje br. 6 o obrascima zahtjeva za pravnu pomoć). Ako to zatraži ured za pravnu pomoć, podnositelj zahtjeva mora predati i dokaz o svojem dohotku i troškovima te imovini i obvezama. Neovisno o bilo kakvim odredbama o povjerljivosti, ured za pravnu pomoć ima pravo tražiti sve informacije koje su potrebne da bi se utvrdilo ima li podnositelj zahtjeva pravo na pravnu pomoć na temelju njegova financijskog stanja i ima li podnositelj zahtjeva osiguranje troškova pravne zaštite kojim je pokrivena predmetna pravna stvar.

8 Gdje se podnosi zahtjev za pravnu pomoć?

Zahtjev za pravnu pomoć može se podnijeti u bilo kojem uredu za pravnu pomoć. Podatke za kontakt ureda pronaći ćete na adresi <https://oikeus.fi/oikeusapu/fi/index/yhteystiedot.html>.

Zahtjev za pravnu pomoć može se podnijeti i preko elektroničke službe na adresi

<https://oikeus.fi/oikeusapu/fi/index/asiointi/oikeusavunsahkoinenasiointi.html>.

9 Kako mogu saznati imam li pravo na pravnu pomoć?

O odobravanju pravne pomoći odlučuje ured za pravnu pomoć. Odluka se šalje na adresu za kontakt koju je naveo podnositelj zahtjeva.

10 Što trebam učiniti ako imam pravo na pravnu pomoć?

Kako bi se utvrdilo njegovo pravo na pravnu pomoć, podnositelj zahtjeva ili njegov zastupnik treba kontaktirati s uredom za pravnu pomoć.

11 Ako imam pravo na pravnu pomoć, tko mi odabire odvjetnika?

Pravnu pomoć pružaju državni pravni savjetnici. Međutim, u stvarima o kojima odlučuje sud za pružanje pravne pomoći može se imenovati i privatni pravni savjetnik koji je pristao na tu zadaću. Za privatnog pravnog savjetnika može se imenovati samo odvjetnik ili ovlašteni pravni savjetnik. Ako primatelj pravne pomoći za svojeg pravnog savjetnika predloži kvalificiranu osobu, ta se osoba mora imenovati njegovim pravnim savjetnikom, osim u slučaju posebnih razloga zbog kojih to nije moguće. Pri izvršavanju svoje zadaće pravni savjetnik obavezan je pridržavati se pravila odvjetničke etike.

12 Pokriva li pravna pomoć sve troškove postupka?

Pravnom pomoći pokriveni su nužni sudski troškovi podnositelja zahtjeva koje predmet iziskuje. Iznos sudjelovanja u troškovima sudskog postupka za primatelja pravne pomoći utvrđuje se na temelju njegova financijskog stanja. Pravnom pomoći ne pokrivaju se sudski troškovi protivne stranke.

13 Tko snosi druge troškove ako imam pravo samo na ograničenu pravnu pomoć?

Iznos sudjelovanja u troškovima sudskog postupka za primatelja pravne pomoći utvrđuje se na temelju njegova financijskog stanja. Ako pravnu pomoć pruža državni pravni savjetnik, primatelj pravne pomoći iznos sudjelovanja u troškovima mora platiti uredu za pravnu pomoć. Ako pravnu pomoć pruža privatni pravni savjetnik, primatelj pravne pomoći iznos sudjelovanja u troškovima mora platiti tom pravnom savjetniku.

14 Obuhvaća li pravna pomoć i žalbe?

Pravnom pomoći pokriveni su svi nužni sudski troškovi podnositelja zahtjeva koje predmet iziskuje. Iznos sudjelovanja u troškovima sudskog postupka za primatelja pravne pomoći utvrđuje se na temelju njegova financijskog stanja.

15 Može li se pravna pomoć povući prije zaključenja postupka (ili čak opozvati nakon završetka postupka)?

Ako se utvrdi da nisu bili ispunjeni preduvjeti za odobrenje pravne pomoći ili su se okolnosti u tom smislu promijenile ili više ne postoje, ured za pravnu pomoć ili sud može izmijeniti odluku o pravnoj pomoći ili donijeti odluku o prestanku pravne pomoći. Ako se izmijeni iznos sudjelovanja u troškovima za primatelja pravne pomoći, donosi se odluka o tome hoće li se izmjena primjenjivati retroaktivno. Ako se odluči da se pravna pomoć prestaje pružati, donosi se odluka o tome treba li primatelj državi nadoknaditi primljenu pravnu pomoć te se utvrđuje iznos te naknade.

16 Mogu li osporiti odbijanje pružanja pravne pomoći?

Ako pravna pomoć nije odobrena na temelju zahtjeva, podnositelj zahtjeva pitanje pravne pomoći može podnijeti na odluku sudu. Uz odluku ureda za pravnu pomoć dostavljaju se upute o podnošenju odluke ureda za pravnu pomoć na ponovno razmatranje sudu. Zahtjev za ponovno razmatranje mora se podnijeti uredu za pravnu pomoć koji je donio odluku. Ured za pravnu pomoć potom upućuje zahtjev na odluku sudu.

Dodatne informacije

U kaznenom postupku sud može za istragu i suđenje osumnjičeniku dodijeliti javnog branitelja, a žrtvi pravnog savjetnika i osobu za potporu. Za branitelja ili pravnog savjetnika žrtve može se imenovati samo državni pravni savjetnik, odvjetnik ili, u slučaju posebnih razloga, ovlašteni pravni savjetnik. Osoba za potporu mora biti kvalificirana za obavljanje te zadaće. Ako sud utvrdi da je osumnjičenik kriv za kazneno djelo za koje mu je dodijeljen branitelj u okviru istrage i suđenja, obavezan je vratiti državi naknade koje su mu isplaćene iz državnih sredstava. Ako osumnjičenik ispunjava financijske preduvjete za pravnu pomoć, iznos povrata ne smije prelaziti iznos primljen u okviru pravne pomoći.

Dodatne informacije o pravnoj pomoći dostupne su na adresi <https://oikeus.fi/oikeusapu/fi/index.html>.

Posljednji put ažurirano: 28/01/2022

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJA-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Izvorna jezična inačica ove stranice [sv](#) nedavno je izmijenjena. Naši prevoditelji trenutno pripremaju jezičnu inačicu koju vidite.

Sljedeći jezici: [en](#) već su prevedeni.

Pravna pomoć - Švedska

1 Koji su troškovi povezani sa sudskim postupcima i tko ih obično mora snositi?

Sudski postupci koji se vode u Švedskoj besplatni su, međutim naplaćuje se pristojba za podnošenje zahtjeva koja trenutno iznosi 2800 SEK (otprilike 265 EUR). Kad je riječ o postupcima u kojima vrijednost predmeta spora nije veća od 23 250 SEK (2200 EUR), pristojba za podnošenje zahtjeva iznosi 900 SEK (85 EUR).

Ako vam se dodijeli pravna pomoć, pristojbu za podnošenje zahtjeva plaća država.

2 Što je točno pravna pomoć?

Za sporove (parnične predmete) dostupne su sljedeće vrste pravne pomoći:

savjetovanje

pravna pomoć.

Obje vrste pravne pomoći uređene su [Zakonom o pravnoj pomoći \(rättshjälpslagen\) \(1996:1619\)](#).

3 Imam li pravo na pravnu pomoć?

Savjetovanje

Savjetovanje o bilo kojem pravnom pitanju dostupno je svima (fizičkim osobama, udruženjima, poduzećima itd.).

Savjete može pružati odvjetnik ili odvjetnički vježbenik u odvjetničkom uredu. Savjetovanje može trajati do dva sata i može se održavati u nekoliko navrata. Za savjetovanje se naplaćuje naknada. Ta naknada trenutno iznosi 1725 SEK (otprilike 164 EUR) po satu. Naknada se može prepoloviti ako stranka kojoj se pružaju pravni savjeti nema dovoljno sredstava. U slučajevima u kojima se savjeti pružaju djeci ne naplaćuje se naknada. Ako se naknada smanji, odvjetnik ili vježbenik koji je pružio savjet ostatak će iznosa dobiti od države.

Pravna pomoć

Pravna pomoć dostupna je samo fizičkim osobama, što znači da poduzeća, udruženja itd. ne mogu dobiti tu vrstu pomoći. U određenim okolnostima pravna se pomoć može dodijeliti i u odnosu na ostavinu. Državljeni država članica EU-a imaju jednak status kao državljani Švedske kad je riječ o pravnoj pomoći.

Pravna pomoć može se dodijeliti u pogledu većine pravnih pitanja (vidjeti i pitanje br. 4).

Određeni uvjeti moraju biti ispunjeni kako bi se mogla dodijeliti pravna pomoć.

Morao vam se dosad pružiti najmanje jedan sat savjetovanja.

Vaš dohodak ne smije biti veći od utvrđene granične vrijednosti koja trenutno iznosi 260 000 SEK (otprilike 27 375 EUR). Pri izračunu dohotka u obzir se uzimaju sve financijske okolnosti podnositelja zahtjeva. Na primjer, u izračun se uključuju i obveze uzdržavanja djece, imovina i dugovi.

Pravna pomoć i savjetovanje moraju vam biti nužni i mora biti očito da se na tu potrebu ne može odgovoriti na neki drugi način.

Doprinos države troškovima mora se ocijeniti razumnim s obzirom na prirodu i važnost postupka, vrijednost predmeta spora i druge okolnosti.

Ako imate ili ako biste trebali imati osiguranje troškova pravne zaštite, ono bi trebalo biti prvo rješenje.

4 Dodjeljuje li se pravna pomoć za sve vrste postupaka?

Savjetovanje

Kako je prethodno navedeno u odgovoru na pitanje br. 3, pravna pomoć može se dodijeliti u pogledu većine pravnih pitanja.

Na primjer, informacije i savjeti mogu se dati u pogledu sljedećih pitanja:

pravila koja se odnose na brak i druge vrste zajedničkog života

pravila koja se odnose na razvod

obveze uzdržavanja

oporuka i nasljedstva

kupoprodaje i ugovora.

Pravna pomoć

Kako je prethodno navedeno u odgovoru na pitanje br. 3, pravna pomoć može se dodijeliti u pogledu većine pravnih pitanja, no postoje iznimke. Na primjer, pravna pomoć ne može se dodijeliti za pitanja za koja bi se mogla dodijeliti pomoć javnog branitelja ili savjetnika. Ako ste žrtva kaznenog djela, u određenim slučajevima može vam se dodijeliti „savjetnik za oštećene stranke” (*målsägandebitråde*) (vidjeti [Zakon 1988:609 o savjetnicima za oštećene stranke \(lagen 1988:609 om målsägandebitråde\)](#)). Žrtva ne snosi troškove savjetnika. Njihove dužnosti uključuju pružanje pomoći žrtvi u podnošenju građanskopravnog zahtjeva u okviru kaznenog postupka, kao što je zahtjev za naknadu štete. Ako vam se dodijeli savjetnik za oštećene stranke, ne možete dobiti i pravnu pomoć.

U određenim slučajevima moraju postojati posebni razlozi za dodjelu pravne pomoći. Na primjer, to mogu biti pitanja o kojima se mora odlučivati u inozemstvu ili predmeti u kojima vrijednost predeta spora očito neće biti veća od 23 250 SEK (otprilike 2200 EUR).

5 Postoje li posebni postupci za hitne slučajeve?

Ne postoje posebni postupci za slučajeve u kojima se zahtijeva hitna obrada zahtjeva za pravnu pomoć. S druge strane, iz općih načela postupovnog prava proizlazi da se odluka u predmetu ili postupku mora donijeti što je brže moguće.

6 Gdje mogu dobiti obrazac zahtjeva za pravnu pomoć?

Švedska nacionalna sudska uprava (*Domstolsverket*) osmislila je jednostavan [obrazac zahtjeva](#) s uputama za njegovo ispunjavanje. Obrazac se može dobiti od Tijela za pravnu pomoć (*Rättshjälpsmyndigheten*) i od sudova. Obrazac možete zatražiti i od [švedske nacionalne sudske uprave](#).

7 Koji se dokumenti trebaju dostaviti zajedno s obrascem zahtjeva za pravnu pomoć?

Kako je navedeno u odgovoru na pitanje br. 6, švedska nacionalna sudska uprava osigurava, među ostalim, jednostavan [obrazac zahtjeva](#) koji sadržava i upute za njegovo ispunjavanje. Za dodatne informacije obratite se [švedskoj nacionalnoj sudskoj upravi](#).

Zahtjev za pravnu pomoć mora sadržavati, među ostalim, informacije o pravnom pitanju na koje se odnosi zahtjev, o tome hoće li se o predmetnom pravnom pitanju možda morati odlučivati u inozemstvu, o tome je li podnositelju zahtjeva pruženo pravno savjetovanje u pogledu tog pitanja, o tome ima li podnositelj osiguranje troškova pravne zaštite kojim je obuhvaćeno predmetno pitanje te informacije o njegovim financijskim i drugim okolnostima. Potonje informacije moraju se navesti u [obrascu](#) koji se može dobiti od švedske nacionalne sudske uprave.

Nije potrebno priložiti nikakve druge dokumente. Međutim, uputno je priložiti bilo kakvu dostupnu dokumentaciju kojom bi se mogle potkrijepiti navedene informacije.

8 Gdje se podnosi zahtjev za pravnu pomoć?

[Zahtjev za pravnu pomoć](#) mora se poslati sudu ili tijelu nadležnom za ocjenu takvih zahtjeva.

Ako se na sudu vodi predmet ili postupak povezan s predmetnim pravnim pitanjem, sud mora ocijeniti zahtjev za pravnu pomoć. U ostalim slučajevima o dodjeli pravne pomoći odlučuje [Tijelo za pravnu pomoć](#).

9 Kako mogu saznati imam li pravo na pravnu pomoć?

Tijelo za pravnu pomoć ili sud koji ocjenjuje zahtjev za pravnu pomoć u pisanom obliku obavješćuje podnositelja zahtjeva o svojoj odluci.

10 Što trebam učiniti ako imam pravo na pravnu pomoć?

Ako vam se odobri pravna pomoć, istodobno će vam se dodijeliti i savjetnik za pravnu pomoć. Stoga biste se njemu trebali obratiti za daljnje informacije.

11 Ako imam pravo na pravnu pomoć, tko mi odabire odvjetnika?

Odvjetnik, odvjetnički vježbenik ili bilo koja druga prikladna osoba mogu djelovati u svojstvu savjetnika za pravnu pomoć. Ako ste sami predložili prikladnu osobu, ta se osoba mora imenovati pod uvjetom da se time ne povećaju znatno troškovi i ako ne postoje drugi posebni razlozi da se to ne učini.

12 Pokriva li pravna pomoć sve troškove postupka?

Ako se dodijeli pravna pomoć, država snosi sljedeće troškove:

naknadu za rad savjetnika za pravnu pomoć u trajanju od najviše 100 sati, osim ako sud odredi drukčije razumne troškove za izvođenje dokaza pred općim sudom, švedskim radnim sudom (*Arbetsdomstolen*) ili švedskim trgovačkim sudom (*Marknadsdomstolen*) troškove istrage koji su razumno potrebni za ostvarivanje prava, u iznosu od najviše 10 000 SEK (otprilike 1053 EUR) troškove mirjenja u skladu s poglavljem 42. člankom 17. [švedskog Zakona o sudskom postupku \(rättegångsbalken\)](#) pristojbe za podnošenje i obradu zahtjeva te troškove izvršenja.

S druge strane, morat ćete sami snositi troškove koji nisu obuhvaćeni pravnom pomoći. Međutim, moguće je ostvariti povrat tih troškova od druge stranke ako budete uspješni u postupku.

Ako vam se odobri pravna pomoć, morate sudjelovati u troškovima plaćanjem naknade za pravnu pomoć. Ta se naknada sastoji od određenog postotka troškova vašeg savjetnika za pravnu pomoć. Sustav naknada ima šest razina ovisno o vašem dohotku, a one su izražene u fiksnim razredima dohotka u švedskim krunama (SEK). Postotci za različite razrede iznose od 2 % do 40 %. Razred dohotka u koji ste smješteni te stoga i postotak koji ćete trebati platiti određuju se na temelju vaših financijskih okolnosti. Izračunavaju se na temelju vašeg godišnjeg dohotka, uzdržanih članova obitelji i financijske imovine. Naknadu za pravnu pomoć morate plaćati svojem savjetniku za pravnu pomoć tijekom cijelog postupka kako troškovi u njemu nastaju.

13 Tko snosi druge troškove ako imam pravo samo na ograničenu pravnu pomoć?

Ako vam se odobri pravna pomoć, to znači da imate pristup svim prednostima obuhvaćenima švedskim sustavom pravne pomoći (vidjeti odgovor na prethodno pitanje br. 12). Stoga nije moguće dodijeliti pravnu pomoć samo za određeni dio.

S druge strane, osim sustava pravne pomoći postoji mogućnost dobivanja financijske pomoći za određene troškove povezane sa sudskim postupkom, odnosno troškove putovanja do suda i troškove za svjedoka pozvanog da se pojavi pred sudom. To znači da vam, ako ste stranka u postupku i pozvani ste da se pojavite na sudskoj raspravi, država može platiti troškove **putovanja i boravka** ako se to ocijeni razumnim (vidjeti poglavlje 11. članak 6. [švedskog Zakona o sudskom postupku](#)). Ako se to ocijeni razumnim s obzirom na vaše financijske okolnosti, država može isplatiti **svjedoku naknadu** za nužne troškove putovanja i boravka te za izgubljeno vrijeme (vidjeti poglavlje 36. članak 24. [švedskog Zakona o sudskom postupku](#)). Naknada troškova putovanja i boravka povezanih s dolaskom na sud nije dostupna pravnim osobama.

14 Obuhvaća li pravna pomoć i žalbe?

Da, ali naknada za rad savjetnika za pravnu pomoć obuhvaća najviše 100 sati. Ako je tih 100 sati utrošeno na postupak u prvom stupnju, rad na postupku u bilo kojem višem stupnju neće biti obuhvaćen pravnom pomoći.

15 Može li se pravna pomoć povući prije zaključenja postupka (ili čak opozvati nakon završetka postupka)?

Pravna pomoć prestaje se pružati kad se ocijeni da je predmetno pravno pitanje riješeno. U pravilu se pravna pomoć prestaje pružati i nakon što vaš savjetnik za pravnu pomoć odradi predviđenih 100 sati. Međutim, sud može odlučiti da se pružanje pravne pomoći može nastaviti.

U nekim se slučajevima pravna pomoć mora prestati pružati i prije tog trenutka. To će se dogoditi, na primjer, ako ne platite naknadu za pravnu pomoć ili ako se utvrdi da ste naveli netočne podatke a pravna vam pomoć ne bi bila dodijeljena da ste naveli točne podatke. Drugi primjer u kojem se pravna pomoć mora prijevremeno prestati pružati jest slučaj u kojem je vaš savjetnik za pravnu pomoć odradio predviđenih 100 sati, a sud nije odlučio da bi se pravna pomoć trebala nastaviti pružati.

16 Mogu li osporiti odbijanje pružanja pravne pomoći?

Da, imate pravo na žalbu protiv odluke kojom se odbija vaš zahtjev za pravnu pomoć. Ako je odluku donio sud, na nju se podnosi žalba na isti način kao i na ostale odluke. Kad vas sud u pisanom obliku obavijesti o svojoj odluci, u tom dopisu pruža i informacije o tome kako podnijeti žalbu na tu odluku. Ako je odluku donijelo Tijelo za pravnu pomoć, žalba se podnosi [odboru za pravnu pomoć \(Rättshjälpsnämnden\)](#).

Dodatne informacije

Za dodatne informacije o švedskom sustavu pravne pomoći i pristup obrascima zahtjeva možete se obratiti švedskoj nacionalnoj sudskoj upravi na sljedeću adresu:

Švedska nacionalna sudska uprava

SE-551 81 JÖNKÖPING, Švedska

<https://www.domstol.se/>

Telefon: +46 36 15 53 00

Telefaks: +46 36 16 57 21

Posljednji put ažurirano: 08/07/2021

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJN-a. Prijevod je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Pravna pomoć - Engleska i Wales

1 Koji su troškovi povezani sa sudskim postupcima i tko ih obično mora snositi?

Troškovi će izravno ovisiti o prirodi predmeta. Troškovi koje snose odvjetnici proizlaze iz radnji koje provode na temelju izričitih ovlasti koje su im dali klijenti. Ti troškovi mogu uključivati same odvjetničke naknade, ali i nadoknadu troškova kao što su sudske pristojbe i mišljenja vještaka. Ako dobiju spor, klijenti mogu djelomično ili u cijelosti naplatiti te troškove od stranke koja je izgubila spor, ali ako izgube spor ili ako stranka koja je izgubila spor ne može platiti te troškove, klijenti su u konačnici sami odgovorni za troškove svojeg odvjetnika. Pri zaključenju postupka sud će, uzimajući u obzir sve okolnosti predmeta, odlučiti tko bi trebao snositi troškove. Iako se u pravilu stranci koja je izgubila spor nalaže plaćanje troškova stranke koja je dobila spor, postoje brojne iznimke od tog načela.

2 Što je točno pravna pomoć?

U građanskim stvarima dostupne su različite razine pomoći:

pravna pomoć koja obuhvaća početno savjetovanje i pomoć u slučaju bilo kakvih pravnih problema

pomoć na sudu koja uključuje pružanje podrške na sudu u slučajevima u kojima nije potrebno potpuno zastupanje

obiteljsko mirenje u okviru kojeg neovisni, stručno osposobljeni izmiritelj pomaže u postizanju dogovora o pitanjima kao što su:

dogovori u pogledu djece nakon raskida (koji se ponekad nazivaju dogovorima u pogledu skrbništva, boravišta ili kontakta)

naknade za uzdržavanje djece

financijski aspekti (npr. što učiniti u pogledu stambenog prostora, štednje, mirovine, dugova) i

zastupanje pred sudom.

Pravno zastupanje obuhvaća pravno zastupanje stranke u postupku ili osobe koja razmišlja o pokretanju postupka. Riječ je o razini na kojoj će se najvjerojatnije rješavati hitni obiteljski predmeti i drugi predmeti koji se mogu financirati javnim sredstvima. Dostupno je u dva oblika: ispitivanje izgleda za uspjeh u sporu i potpuno zastupanje.

3 Imam li pravo na pravnu pomoć?

Financiranje koje osigurava Agencija za pravnu pomoć (*Legal Aid Agency*) dostupno je samo osobama s pravnim problemom za koji se može dodijeliti pravna pomoć. Ne primjenjuju se kriteriji državljanstva ili boravišta.

Podnositelji zahtjeva u načelu moraju:

imati nizak dohodak ili primati određene naknade te imati malu količinu uštede ili imovine („ispitivanje imovinskog stanja”) i dokazati da je razumno, s obzirom na okolnosti predmeta, pružiti im pravnu pomoć („ispitivanje osnovanosti zahtjeva”).

Ispitivanje imovinskog stanja

Pri odlučivanju o pravu na dodjelu pravne pomoći Agencija za pravnu pomoć razmotrit će financijsku situaciju pojedinca. Kad je riječ o pravnoj pomoći i pravnom zastupanju, ispitivanje imovinskog stanja uključuje procjenu bruto mjesečnog dohotka, raspoloživog mjesečnog dohotka i raspoloživog kapitala. Ako osoba prima određene naknade iz sustava socijalne sigurnosti povezane s dohotkom (odnosno one naknade za čiju se dodjelu već moralo provesti ispitivanje dohotka), automatski se smatra da ispunjava uvjete u pogledu dohotka, ali i dalje se moraju ispitati uvjeti u pogledu kapitala.

Takve naknade obuhvaćaju:

potporu dohotku

naknadu za tražitelje zaposlenja

univerzalnu naknadu

element zajamčene naknade u okviru mirovinske naknade

Dodatak za zapošljavanje i uzdržavanje povezan s dohotkom.

Ako osoba prima financijsku potporu od Nacionalne službe za potporu sustavu azila u skladu s člankom 4. ili 95. Zakona o imigraciji i azilu iz 1999.,

automatski se smatra da ispunjava uvjete u pogledu dohotka i uvjete u pogledu kapitala samo kad je riječ o kontroliranom useljavanju stručne radne snage i pitanjima azila te žalbama koje se podnose višim sudovima.

Ispitivanje imovinskog stanja ne provodi se u svim vrstama predmeta, među ostalim u:

žalbama koje se podnose sudovima za mentalno zdravlje

predmetima koji se odnose na stavljanje djece pod skrbništvo

predmetima koji se odnose na međunarodnu otmicu djece.

Ispitivanje osnovanosti zahtjeva

Zahtjevi za pravnu pomoć podliježu i ispitivanju osnovanosti zahtjeva kako bi se ocijenilo je li, s obzirom na okolnosti predmeta, podnositelju zahtjeva opravdano dodijeliti pravnu pomoć.

Glavni službenik za pravnu pomoć uzet će u obzir sljedeće:

je li vjerojatni ishod razmjernan troškovima pokretanja postupka

je li riječ o predmetu od šireg javnog interesa

bi li klijent u prosječnoj financijskoj situaciji koji sam plaća troškove postupka bio spreman utrošiti vlastiti novac na pokretanje postupka i

bi li bila riječ o povredi prava podnositelja zahtjeva u slučaju da mu se ne dodijeli pravna pomoć.

4 Dodjeljuje li se pravna pomoć za sve vrste postupaka?

Područja prava za koja je dostupna pravna pomoć utvrđena su u dijelu 1. Dodatka 1. Zakonu o pravnoj pomoći, osuđivanju i kažnjavanju počinitelja iz 2012.

Ta područja uključuju:

javno obiteljsko pravo o zaštiti djece;

privatno obiteljsko pravo ako postoje dokazi o nasilju u obitelji ili zlostavljanju djece, predmete koji se odnose na otmicu djece, predmete koji se odnose na zaštitu od prisilnog sklapanja braka i predmete u kojima su djeca stranke u postupku;

dugovanja u slučaju da je ugrožen stambeni prostor osobe. To uključuje hipoteku nad tom nekretninom, naloge za prodaju nekretnine i prisilno proglašenje stečaja u slučaju u kojem imovina osobe uključuje njezin stambeni prostor;

smještaj u slučaju da je ugrožen stambeni prostor osobe ili da je osoba beskućnik. To uključuje pitanja posjedovanja stambenog prostora, deložaciju, zapuštenost unajmljenog smještaja ako ona predstavlja ozbiljan rizik za zdravlje ili sigurnost, pomoć beskućnicima i slučajeve antisocijalnog ponašanja; skrb u zajednici;

postupke protiv javnih tijela;

mentalno zdravlje i mentalnu sposobnost;

sudsko preispitivanje;

posebne obrazovne potrebe;

zahtjeve za azil i žalbe u području azila;

zadržavanje imigranata;

diskriminaciju;

medicinske pogreške kojima je djetetu prouzročeno neurološko oštećenje koje je dovelo do teškog invaliditeta, a do kojih je došlo tijekom trudnoće, rođenja djeteta ili postnatalnog razdoblja;

imigraciju u slučaju nasilja u obitelji, postupaka pred Posebnim povjerenstvom za žalbe u području imigracija, pitanja trgovine ljudima ili ropstva, služenja ili prisilnog rada;

socijalne naknade, ali samo ako je riječ o žalbi u pogledu materijalnog prava pred višim sudom, žalbenim sudom ili Vrhovnim sudom.

Kad je riječ o drugim područjima prava, pravna pomoć mogla bi biti dostupna ako su ispunjeni uvjeti za „izvanredno financiranje predmeta” utvrđeni u članku 10. Zakona o pravnoj pomoći, osuđivanju i kažnjavanju počinitelja iz 2012.

5 Postoje li posebni postupci za hitne slučajeve?

Žurna pomoć dostupna je za hitno zastupanje na sudu, na primjer kako bi se stranke i/ili njihovu djecu zaštitilo od nasilja u obitelji.

Kad je riječ o predmetima u području privatnog obiteljskog prava koji se odnose na nasilje u obitelji, u načelu ćete morati dostaviti dokaze da ste vi ili vaša djeca bili ugroženi zbog ponašanja bivšeg partnera.

Dokaze možete zatražiti od:

sudova

policije

konferencije o procjeni rizika na razini više agencija (MARAC)

socijalnih službi

zdravstvenih stručnjaka, na primjer liječnika, medicinske sestre, primalje, psihologa ili patronažne medicinske sestre

upravitelja skloništa

službe za potporu žrtvama nasilja u obitelji

banke, na primjer u obliku računa po kreditnim karticama, dokumentacije o zajmu i bankovnih izvadaka

poslodavca ili pružatelja obrazovanja ili osposobljavanja

pružatelja svih naknada koje primite.

Pravni savjetnici s ugovorom o pravnoj pomoći mogu podnijeti zahtjev za hitno pravno zastupanje kako bi se obuhvatili svi hitni postupci. No i dalje je potrebno podnijeti zahtjev za pravnu pomoć na uobičajen način za bilo koji postupak koji je u tijeku.

6 Gdje mogu dobiti obrazac zahtjeva za pravnu pomoć?

Svi pravni savjetnici, s ugovorom o pravnoj pomoći ili bez njega, obvezni su obavijestiti svoje klijente o mogućoj dostupnosti pravne pomoći i moraju im skrenuti pozornost na mogućnost da se obrate pružatelju pravne pomoći.

Usluge pravne pomoći u građanskim stvarima mogu pružiti Služba za pravno savjetovanje u građanskim stvarima (putem svoje telefonske linije za savjetovanje), odvjetnici ili neprofitne organizacije koje imaju sklopljen ugovor s Agencijom za pravnu pomoć u odgovarajućem području prava. Savjetnici za pravnu pomoć mogu se pronaći pretraživanjem na internetu s pomoću usluge „Pronađite odvjetnika” Odvjetničke komore.

Klijente se može uputiti i na telefonsku liniju Službe za pravno savjetovanje u građanskim stvarima radi početnog utvrđivanja opsega pravne pomoći i prava na nju s obzirom na financijsku situaciju.

7 Koji se dokumenti trebaju dostaviti zajedno s obrascem zahtjeva za pravnu pomoć?

Morat ćete, za sebe i svojeg partnera (ako je primjenjivo), navesti informacije o sljedećem:

naknadama, uključujući izvješća o primanjima

dohotku, uštedevini i izdacima, uključujući platne liste i bankovne izvratke

broju nacionalnog osiguranja.

Bit će vam potrebne i preslike dokaza koji se odnose na vaš predmet, npr.:

sudskih dokumenata

vjenčanog lista i rodnih listova (za obiteljske predmete)

relevantnih dopisa.

8 Gdje se podnosi zahtjev za pravnu pomoć?

Zahtjeve u ime klijenata Agenciji za pravnu pomoć podnose odvjetnici s ugovorom o pravnoj pomoći. Za informacije o tome kako pronaći odvjetnika vidjeti prethodno navedeno.

9 Kako mogu saznati imam li pravo na pravnu pomoć?

Vaš odvjetnik obavijestit će vas o tome je li vaš zahtjev za pravnu pomoć prihvaćen i trebate li platiti kakav doprinos.

10 Što trebam učiniti ako imam pravo na pravnu pomoć?

Savjetovat će vas vaš odvjetnik.

11 Ako imam pravo na pravnu pomoć, tko mi odabire odvjetnika?

Vi sami (vidjeti prethodno navedeno), iako morate odabrati odvjetnika koji ima ugovor s Agencijom za pravnu pomoć.

12 Pokriva li pravna pomoć sve troškove postupka?

Ako vam se odobre financijska sredstva, ona će obuhvatiti sve troškove vašeg odvjetnika, uključujući troškove kao što su sudske pristojbe, iako se od vas može zatražiti plaćanje fiksnog mjesečnog doprinos, ovisno o vašoj financijskoj situaciji.

13 Tko snosi druge troškove ako imam pravo samo na ograničenu pravnu pomoć?

Vidjeti prethodno navedeno.

14 Obuhvaća li pravna pomoć i žalbe?

Ako izgubite spor koji nije financirala Agencija za pravnu pomoć, iako je to mogla s obzirom na predmet spora, i dalje možete podnijeti zahtjev za financijsku potporu radi podnošenja žalbe višem sudu. Morat ćete proći ispitivanje imovinskog stanja i osnovanosti zahtjeva.

Ako je vaš predmet financirala Agencija za pravnu pomoć, možete podnijeti zahtjev za izmjenu potvrde o dodjeli financijske potpore kako bi se obuhvatila žalba. U toj će se fazi Agencija za pravnu pomoć morati uvjeriti da vaš predmet i dalje ispunjava kriterije u pogledu imovinskog stanja i osnovanosti zahtjeva.

15 Može li se pravna pomoć povući prije zaključenja postupka (ili čak opozvati nakon završetka postupka)?

Ako se vaš dohodak i/ili kapital povećaju dok primete financijsku potporu u svrhu pravnog zastupanja, morate o tome odmah obavijestiti Agenciju za pravnu pomoć, koja će možda morati ponovno ocijeniti vaše imovinsko stanje. Ako se vaš dohodak smanji, možete zatražiti da se vaše imovinsko stanje ponovno ocijeni kako bi se vaš doprinos smanjio. Ako steknete novčana sredstva u razdoblju u kojem Agencija za pravnu pomoć financira vaš predmet (na primjer, ako naslijedite novac, prodate nekretninu ili dobijete na lutriji), od vas se može zatražiti da tim sredstvima djelomično ili u cijelosti podmirite svoje pravne troškove.

Ako vam se odobri financiranje predmeta, ono može biti ograničeno na određene radnje, kao što je pribavljanje mišljenja odvjetnika o vašem predmetu, te se može odrediti najveći iznos sredstava. Ako trebate proširiti opseg radnji koje vaš odvjetnik može obaviti ili povećati najveći iznos koji se može utrošiti na obavljanje tih radnji, morat ćete se obratiti Agenciji preko svojeg odvjetnika.

Agencija za pravnu pomoć može povući financijska sredstva ako primanje tih sredstava više nije razumno, na primjer, ako odbijete ponudu za razumnu nagodbu ili ako postane jasno da vaš predmet ima manje izgleda za uspjeh nego što se očekivalo. Na taj se način nastoji osigurati da se javni novac ne troši nerazumno u situaciji u kojoj klijent koji sam plaća troškove postupka vjerojatno ne bi nastavio s postupkom. Ako Agencija za pravnu pomoć razmatra povlačenje financijskih sredstava, prvo će vam dati mogućnost da objasnite zašto to ne bi trebala učiniti. Ako u konačnici ipak odluči povući financijska sredstva, imate pravo podnijeti žalbu neovisnom odvjetničkom odboru. Ako Agencija povuče financijska sredstva, pokrit će se troškovi vaših odvjetnika koji su već nastali.

Naknade propisane zakonom

Od vas se isto tako može zatražiti povrat pojedinih ili svih troškova ako se vaša financijska situacija poboljša kao posljedica postupka. Nakon zaključenja postupka Agencija za pravnu pomoć obvezna je u najvećoj mogućoj mjeri nadoknaditi svoje troškove. Prvo će uzeti u obzir sve doprinose koje ste platili i sve troškove koje ste naplatili od suprotne stranke. Nakon toga naplatit će sav preostali manjak iz imovine ili novčanih sredstava čiji je povrat osiguran u okviru postupka odnosno imovine ili novčanih sredstava zadržanih u posjedu stranke u okviru postupka. Klijent koji sam plaća troškove postupka morao bi otplatiti sve nepodmirene troškove na taj način i stoga je pošteno da klijent koji prima sredstva učini isto, pod uvjetom da si to može priuštiti. Međutim, ako je predmetna nekretnina vaš stambeni prostor (ili novac namijenjen za kupnju stambenog prostora), možete odgoditi plaćanje do prodaje te nekretnine, pod uvjetom da pristanete platiti kamate koje nastanu u međuvremenu.

16 Mogu li osporiti odbijanje pružanja pravne pomoći?

Odvjetnik / pravni savjetnik s ugovorom o pravnoj pomoći može odbiti djelovati u vaše ime. U ugovoru se navode okolnosti u kojima mogu odbiti pružati pravnu pomoć, npr. ako je riječ o sukobu interesa ili nedostatku ovlasti. Trebali bi vam objasniti zašto ne žele preuzeti predmet, ali protiv njihove se odluke ne može podnijeti žalba.

Ako se vaš zahtjev odbije zbog neosnovanosti, Agencija za pravnu pomoć obavijestit će vas o svojoj odluci i dati objašnjenje. Nakon toga ćete imati 14 dana za podnošenje žalbe. Ta će se žalba prvo preispitati interno. Ako Agencija nakon razmatranja žalbe ocijeni da su ispunjeni kriteriji za pravnu pomoć i poništi odluku, odobrit će se zahtjev/izmjena te će se izdati potvrda o pravnoj pomoći / izmijenjena potvrda.

Ako Agencija nakon razmatranja žalbe ocijeni da kriteriji za pravnu pomoć nisu ispunjeni i potvrdi odluku, vi i vaš odvjetnik bit ćete obaviješteni o razlogu zbog kojeg je odluka potvrđena i o tome postoji li pravo na podnošenje daljnje žalbe neovisnom posredniku za pitanja financiranja.

Ako se žalba uputi neovisnom posredniku, taj će posrednik donijeti odluku/preporuku na temelju informacija dostavljenih u prilog žalbi i postojećih propisa o pravnoj pomoći. Ako to bude potrebno, neovisni posrednik može stupiti u kontakt s vama.

Dodatne informacije

Dodatne informacije o pravnoj pomoći možete pronaći na adresi [GOV.UK](https://www.gov.uk).

Posljednji put ažurirano: 12/07/2021

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJA-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Pravna pomoć - Škotska

1 Koji su troškovi povezani sa sudskim postupcima i tko ih obično mora snositi?

Troškovi će ovisiti o prirodi predmeta. Troškovi mogu uključivati naknade odvjetnika koji djeluje u ime osobe koja prima pravnu pomoć (osobe kojoj je odobrena pravna pomoć), zajedno s izdacima kao što su sudske pristojbe i mišljenja vještaka.

Pri zaključenju postupka sud će odlučiti koja bi stranka trebala snositi troškove. U pravilu se stranci koja je dobila spor nalaže plaćanje troškova stranke koja je izgubila spor, no postoje brojne iznimke od tog načela. Ako osoba kojoj je odobrena pravna pomoć izgubi spor ili ako je drugoj stranci naloženo snošenje troškova ali ona to ne učini, osoba kojoj je odobrena pravna pomoć obvezna je snositi vlastite troškove.

2 Što je točno pravna pomoć?

Javno financirana pravna pomoć omogućuje osobama da poduzmu radnje za ostvarenje ili zaštitu svojih prava ili da si osiguraju obranu ako si to inače ne bi mogle priuštiti. Dodjelom pravne pomoći u Škotskoj upravlja Škotski odbor za pravnu pomoć, javno tijelo koje financira škotska vlada, ali koje nije dio nijednog ministarstva.

Postoje tri vrste pravne pomoći:

savjetovanje i pomoć u građanskim stvarima: savjetovanje u usmenom i pisanom obliku o primjeni škotskog prava na sve okolnosti koje su nastale u odnosu na osobu koja je zatražila savjetovanje; pružaju ga odvjetnici i, ovisno o slučaju, pravni savjetnici;

savjetovanje u obliku zastupanja: kategorija savjetovanja i pomoći kojom se omogućuje zastupanje odvjetnika ili, ovisno o slučaju, pravnog savjetnika u parničnim postupcima na određenim sudovima u Škotskoj;

pravna pomoć u građanskim stvarima: poseban sustav koji omogućuje zastupanje odvjetnika ili, ovisno o slučaju, pravnog savjetnika u parničnim postupcima na drugim sudovima u Škotskoj.

3 Imam li pravo na pravnu pomoć?

Kriteriji prihvatljivosti za osobe koje traže pristup pravnoj pomoći u građanskim stvarima dosljedni su i transparentni, a podneseni zahtjevi podliježu zakonski propisanim ispitivanjima. Prva dva ispitivanja odnose se na pravni sadržaj zahtjeva. Mora se dokazati da postoji pravna osnova za predmet za koji se traži pravna pomoć (tzv. osnovana sumnja) te da je razumno upotrijebiti javna sredstva u potporu predmetu. Treće ispitivanje odnosi se na financijsku situaciju podnositelja zahtjeva.

Odvjetnik može pružiti savjete i pomoć ako se uvjeri da podnositelj zahtjeva ispunjava kriterije u pogledu financijske situacije te da je zatražio savjet u pogledu pitanja iz škotskog prava. Odvjetnik može pružiti savjete i pomoć do određene razine troškova. Bilo kakve radnje koje premašuju izvornu razinu troškova ili zahtijevaju zastupanje moraju dobiti prethodno odobrenje Škotskog odbora za pravnu pomoć.

Pri podnošenju zahtjeva za pravnu pomoć u skladu sa Zakonom o pravnoj pomoći (Škotska) iz 1986. nije potrebno imati boravište u Škotskoj. Savjetovanje i pomoć dostupni su za pitanja iz škotskog prava (uključujući pravo Ujedinjene Kraljevine koje se primjenjuje u Škotskoj). Pravna pomoć dostupna je u postupcima pred škotskim sudovima.

4 Dodjeljuje li se pravna pomoć za sve vrste postupaka?

Vidjeti prethodno pitanje 2.

Savjetovanje i pomoć u građanskim stvarima dostupni su za pitanja koja uključuju primjenu škotskog prava.

Savjetovanje u obliku zastupanja dostupno je za parnične postupke koji se vode pred nizom sudova utvrđenih u zakonodavstvu, među ostalim pred Imigracijskim žalbenim sudom i pred radnim sudovima.

Pravna pomoć u građanskim stvarima dostupna je za parnične postupke koji se vode pred nizom drugih sudova utvrđenih u zakonodavstvu, među ostalim pred grofovijskim sudovima i Vrhovnim građanskim sudom, koji su glavni sudovi u Škotskoj za građanske stvari. Pravna pomoć isto je tako dostupna za postupke koji se vode pred nizom sudova i tijela, kao što su povjerenici Uprave za socijalnu sigurnost i žalbeni radni sudovi.

Pravna pomoć u građanskim stvarima ne može se dodijeliti za postupke koji se u cijelosti ili djelomično odnose na klevetu, zahtjeve za poništenje izbora, pojednostavnjene zahtjeve za razvod braka pred grofovijskim sudom ili Vrhovnim građanskim sudom te zahtjeve dužnika u pogledu sekvestracije njegove imovine. Pravna pomoć u građanskim stvarima ne može se dodijeliti za predmete pred sudom za sporove male vrijednosti (tj. predmete u kojima je vrijednost spora manja od 3000 GBP, osim ako tužbeni zahtjev uključuje osobnu ozljedu).

Međutim, vaš vam odvjetnik može pružiti savjete i pomoć u pogledu takvih postupaka.

5 Postoje li posebni postupci za hitne slučajeve?

Odvjetnik može posebno žurno poduzeti određene korake u postupku kako bi zaštitio položaj podnositelja zahtjeva prije nego što Škotski odbor za pravnu pomoć odluči o zahtjevu za pravnu pomoć u građanskim stvarima.

6 Gdje mogu dobiti obrazac zahtjeva za pravnu pomoć?

Škotski odbor za pravnu pomoć prihvaćat će samo zahtjeve koje podnosi odvjetnik koji djeluje u ime podnositelja zahtjeva.

7 Koji se dokumenti trebaju dostaviti zajedno s obrascem zahtjeva za pravnu pomoć?

Vaš odvjetnik savjetovat će vas o dokumentima koji su potrebni u svrhu ocjene vaše financijske situacije i osnovanosti vašeg zahtjeva.

8 Gdje se podnosi zahtjev za pravnu pomoć?

Škotski odbor za pravnu pomoć prihvaćat će samo zahtjeve koje podnosi odvjetnik koji djeluje u ime podnositelja zahtjeva i neće ih prihvaćati izravno od podnositelja zahtjeva.

Ako ne možete pronaći odvjetnika koji će vas zastupati, Odvjetnička komora Škotske na svojim [internetskim stranicama](#) ima tražilicu s pomoću koje možete pronaći odvjetnika. Njome se omogućuje pretraživanje odvjetnika ovlaštenih za pružanje pravne pomoći. Odvjetničkoj komori možete se obratiti i pozivom na broj telefona 0131 226 7411.

9 Kako mogu saznati imam li pravo na pravnu pomoć?

Vaš odvjetnik obavijestit će vas o tome imate li pravo na pravnu pomoć i savjetovanje.

Vaš će odvjetnik u vaše ime podnijeti zahtjev za pravnu pomoć, a Škotski odbor za pravnu pomoć poslat će dopis i vama i odvjetniku nakon ocjene vašeg zahtjeva za pravnu pomoć u građanskim stvarima. Škotski odbor za pravnu pomoć na svojim internetskim stranicama isto tako ima popis [procjenitelja prihvatljivosti](#) koji vam mogu pomoći da saznate na što imate pravo.

10 Što trebam učiniti ako imam pravo na pravnu pomoć?

Vaš će vas odvjetnik savjetovati o odgovarajućem načinu daljnjeg postupanja.

11 Ako imam pravo na pravnu pomoć, tko mi odabire odvjetnika?

Prije podnošenja zahtjeva za savjetovanje i pomoć ili zahtjeva za pravnu pomoć morat ćete se obratiti odvjetniku.

Ako ne možete pronaći odvjetnika koji će vas zastupati, Odvjetnička komora Škotske na svojim internetskim stranicama ima [tražilicu s pomoću koje možete pronaći odvjetnika](#). Njome se omogućuje pretraživanje odvjetnika ovlaštenih za pružanje pravne pomoći. Odvjetničkoj komori možete se obratiti i pozivom na broj telefona 0131 226 7411.

Isto tako, [Škotski odbor za pravnu pomoć](#) može vam pružiti informacije o najbližim odvjetnicima koji pružaju pravnu pomoć ili o drugim savjetnicima koje financira Odbor. Kad je riječ o građanskim stvarima, moguće je pretraživati prema vrsti predmeta. Iako je određeno poduzeće registrirano za rad u području pravne pomoći, ono nije obvezno pružati usluge svakom klijentu ili ponuditi preuzimanje predmeta u okviru kojeg se pruža pravna pomoć.

12 Pokriva li pravna pomoć sve troškove postupka?

Vidjeti prethodno pitanje 1.

Pravnom pomoći obuhvaćeni su samo troškovi vašeg odvjetnika i drugi troškovi povezani s vašim predmetom, kao što su sudske pristojbe i mišljenja vještaka. Njome nisu obuhvaćeni troškovi druge stranke.

Ako imate pravo na pravnu pomoć, možda ćete morati platiti doprinos za troškove postupka. Razina doprinosa koju je potrebno platiti temeljit će se na vašoj financijskoj situaciji.

13 Tko snosi druge troškove ako imam pravo samo na ograničenu pravnu pomoć?

Ako imate pravo na pravnu pomoć u ograničenom obliku, od vas će se tražiti da sami podmirite ostatak troškova postupka. Ako morate platiti doprinos, njegov iznos ovisit će o vašem raspoloživom dohotku, uštedevini i imovini. Škotski odbor za pravnu pomoć u obzir uzima dohodak od datuma podnošenja zahtjeva i kapital (uštedevina i vrijedni predmeti koje posjedujete) tijekom cijelog razdoblja trajanja postupka.

14 Obuhvaća li pravna pomoć i žalbe?

Izvorna potvrda o pravnoj pomoći neće obuhvaćati žalbu na ishod postupka. Potrebno je podnijeti novi zahtjev za besplatnu pravnu pomoć i Škotski odbor za pravnu pomoć mora se uvjeriti da su ispunjeni zakonom propisani kriteriji povezani sa žalbom.

15 Može li se pravna pomoć povući prije zaključenja postupka (ili čak opozvati nakon završetka postupka)?

Škotski odbor za pravnu pomoć može zbog različitih razloga, na primjer kad odvjetnik ne odgovori na zahtjev za dodatne informacije, obustaviti pružanje pravne pomoći, što povremeno i čini. U skladu sa zakonom utvrđenim kriterijima prihvatljivosti Škotski odbor za pravnu pomoć mora uzeti u obzir kontinuiranu procjenu financijske situacije osobe te razmotriti je li i dalje razumno odobriti pravnu pomoć. Jedan dio ispitivanja razumnosti odnosi se na to očekuje li se od osobe koja prima pravnu pomoć da postupi u skladu sa sudskim nalozima.

Pružanje pravne pomoći može se obustaviti i ako je osoba kojoj se ona pruža dala lažne informacije ili prešutjela bitne informacije te u tim slučajevima Škotski odbor za pravnu pomoć može zatražiti i povrat novca koji je isplatio.

16 Mogu li osporiti odbijanje pružanja pravne pomoći?

Ako se nekoj osobi odbije dodjela pravne pomoći, Škotski odbor za pravnu pomoć navest će razloge za odbijanje. Ta osoba može zatražiti preispitivanje predmeta, posebno ako su se okolnosti promijenile. O pojedinačnom predmetu može se razgovarati sa Škotskim odborom za pravnu pomoć putem e-pošte ([✉ general@slab.org.uk](mailto:general@slab.org.uk)) ili telefona. Radno vrijeme centrale (0131 226 7061) jest od ponedjeljka do petka od 8:30 do 17:00.

Posljednji put ažurirano: 15/07/2021

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJA-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.